

Beleids- en Begrotingstoelichting

Economie, Wetenschap en Innovatie

Begrotingsuitvoering 2024

**Matthias Diependaele, Vlaams minister
van Economie, Innovatie, Industrie,
Buitenlandse Zaken, Digitalisering en
Facilitair Management**

I. INHOUDSTAFEL

I. INHOUDSTAFEL	2
II. INLEIDING DOOR DE MINISTER.....	7
III. SAMENVATTING.....	8
IV. TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN	11
1. Transversale en horizontale doelstellingen	11
2. Overkoepelende strategische doelstellingen	12
2.1. Transversale strategische doelstellingen.....	12
2.1.1. Lokaal ondernemerschap laten bloeien	12
2.1.2. Een duurzaam industriebeleid voor de toekomst	13
2.1.3. Regionale specialisatie in streken en provincies	14
2.1.4. Succesvol ondernemen in een digitale samenleving	15
2.1.5. Innovatie voor klimaatneutrale oplossingen in de industrie	18
2.1.6. Duurzaam groeien via een kennisgedreven circulaire economie	20
2.1.7. Een kwaliteitsvolle gezondheidseconomie	21
2.2. Overkoepelende doelstellingen	22
2.2.1. Een laagdrempelige en klantvriendelijke overheid voor bedrijven en onderzoekers	22
2.2.2. Optimaal inspelen op Europees en internationaal beleid	22
2.2.3. Een beleid gedreven door feiten en cijfers.....	24
V. BELEIDSVELD I: ECONOMIE.....	25
1. Inhoudelijk structuurelement 1: Financiering ondernemingen.....	25
1.1 Strategische doelstellingen – Een vlotte toegang tot financiering en risicokapitaal	25
1.2 Operationele doelstellingen	25
1.3 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	25
1.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)	26
1.3.2. Overige entiteiten onder toezicht	33
1.4 Prestatie-indicatoren.....	34
2. Inhoudelijk structuurelement 2: Ondernemerschap	34
2.1 Strategische doelstellingen – Meer en sterkere ondernemers	34
2.2 Operationele doelstellingen.....	35
2.3 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	37
2.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)	37
2.3.2. Overige entiteiten onder gezag	37
2.4 Prestatie-indicatoren	40

3. Inhoudelijk structuurelement 3 : Groei-ondersteuning Kmo's en groeibedrijven	40
3.1 Strategische doelstellingen – Veerkrachtige bedrijven en sectoren	40
3.2 Operationele doelstellingen	40
3.3 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	42
3.3.1 Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)	43
3.3.2 Overige entiteiten onder gezag	46
4. Inhoudelijk structuurelement 4 : Vergroening klimaat.....	52
4.1 Strategische doelstellingen – De transitie naar een duurzame economie faciliteren	52
4.2 Operationele doelstellingen	52
4.3 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	52
4.3.1 Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)	52
4.3.2 Overige entiteiten onder gezag	52
4.4 Prestatie-indicatoren	52
5 Inhoudelijk structuurelement 5: Ruimtelijke Economie.....	53
5.1 Strategische doelstellingen – Ruimte om duurzaam te ondernemen in Vlaanderen	53
5.2 Operationele doelstellingen.....	53
5.3 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	54
5.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)	54
5.3.2. Overige entiteiten onder gezag	54
5.3.3. Overige entiteiten onder toezicht	56
6 Inhoudelijk structuurelement 6: De ondernemersvorming, met inbegrip van de bezoldigde stages.	57
6.1 Strategische doelstellingen	57
6.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	57
6.3 Prestatie-indicatoren	58
VI. BELEIDSVELD II: WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK.....	59
1. Inhoudelijk structuurelement 1 : Algemeen fundamenteel wetenschappelijk onderzoek	59
1.1 Strategische doelstellingen – Excelleren in nieuwsgierigheid gedreven fundamenteel wetenschappelijk onderzoek	59
1.2 Operationele doelstellingen.....	59
1.3 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	59
1.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)	60
1.3.2. Overige entiteiten onder gezag	65
1.4 Prestatie-indicatoren	66
2. Inhoudelijk structuurelement 2 : Domeinspecifiek fundamenteel onderzoek	66

2.1 Strategische doelstellingen - Excelleren in specifieke kennisdomeinen en ondersteunen van excellente domeinspecifieke onderzoeksinstellingen	66
2.2 Operationele doelstellingen.....	66
2.3 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	67
2.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)	67
De missie van Vlaams Instituut voor de Zee vzw is het versterken van de mariene kennisopbouw en de excellentie van het marien onderzoek in Vlaanderen. De doelgroepen voor kennisopbouw zijn zowel de mariene onderzoeksgemeenschap als het onderwijsveld, het grote publiek, de beleidsverantwoordelijken en de industrie (in het bijzonder de blauwe economie).	69
2.3.2. Overige entiteiten onder toezicht	71
2.4 Prestatie-indicatoren	72
3. Inhoudelijk structuurelement 3 : Strategisch basisonderzoek	72
3.1 Strategische doelstellingen - Uitmunten in excellent, strategisch basisonderzoek dat een ver uitzicht biedt voor latere maatschappelijke en/of economische toepassingen	72
3.2 Operationele doelstellingen.....	73
3.2.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)	73
3.2.2. Overige entiteiten onder toezicht	73
3.3 Prestatie-indicatoren	74
4. Inhoudelijk structuurelement 4 : Onderzoeksinfrastructuur.....	74
4.1 Strategische doelstellingen - Excellente en internationaal verbonden onderzoeksinfrastructuur in Vlaanderen	74
4.2 Operationele doelstellingen.....	75
4.2.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)	75
4.2.2. Overige entiteiten onder toezicht	79
4.3 Prestatie-indicatoren	81
5. Inhoudelijk structuurelement 5 : Post-initieel onderwijs	82
5.1 Strategische doelstellingen - Onderzoek voor toonaangevende business schools in Vlaanderen	82
5.2 Operationele doelstellingen.....	82
5.3 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	82
5.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)	83
5.4 Prestatie-indicatoren	83
VII. BELEIDSVELD III: INNOVATIE	85
1. Inhoudelijk structuurelement 1 : Brugfunctie tussen fundamenteel en toegepast onderzoek	85
1.1 Strategische doelstellingen - Onderzoekscentra als brugfunctie tussen wetenschap en toepassing in strategische wetenschapsdomeinen.	85
1.2 Operationele doelstellingen.....	85
1.3 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	85

1.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)	86
1.4 Prestatie-indicatoren	90
2. Inhoudelijk structuurelement 2 : Valorisatie onderzoeksresultaten	91
2.1 Strategische doelstellingen - Tot de internationale top behoren in het valoriseren van kennis	91
2.2 Operationele doelstellingen.....	91
2.3 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	92
2.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)	92
2.4 Prestatie-indicatoren	93
3. Inhoudelijk structuurelement 3: Innovatiekracht ondernemingen	93
3.1 Strategische doelstellingen	93
3.2 Operationele doelstellingen.....	93
3.3 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	96
3.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)	96
3.3.2. Overige entiteiten onder gezag	97
3.4 Prestatie-indicatoren	104
4. Inhoudelijk structuurelement 4 : Ontvangsten participaties.....	104
4.1 Strategische doelstellingen - Impactvol innoveren in ondernemingen en clusters en optimale kennisverspreiding.	104
4.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	104
4.2.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)	105
VIII. BELEIDSVELD IV: WETENSCHAPSCOMMUNICATIE - het stimuleren van de innovatie- en ondernemerscultuur	106
1. Inhoudelijk structuurelement 1: Wetenschapscommunicatie.....	106
1.1 Strategische doelstellingen - Informeren over wetenschap en dialogeren met en betrekken van burgers bij de wetenschap.	106
1.2 Operationele doelstellingen.....	106
1.3 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	107
1.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)	107
1.3.2. Overige entiteiten onder toezicht	110
1.4 Stimuleren van STEM-studiekeuze en -loopbanen	111
1.5 Prestatie-indicatoren	112
IX. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD.....	114
1. Apparaatskredieten.....	114
1.1 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	114
1.2 Departement Economie, Wetenschap en Innovatie.....	114
1.3 IVA's zonder rechtspersoonlijkheid - Agentschap Innoveren en Ondernemen	117
2. Provisies/Thema overschrijdend	120

2.1 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	120
2.2 Departement Economie, Wetenschap en Innovatie.....	121
X. LIJST MET AFKORTINGEN	129
XI. BIJLAGE OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN	131
1. Beleids- en regelgevingsinitiatieven	131
2. Beleids-evaluaties	132
XII. BIJLAGE OVERZICHT VAN DE RESOLUTIES EN MOTIES VAN HET VLAAMS PARLEMENT	139
XIII. BIJLAGE OVERZICHT VAN DE AANBEVELINGEN VAN HET REKENHOF .	142
XIV. BIJLAGE OVERZICHT VASTLEGGINGEN EN VEREFFENINGEN RELANCEPROJECTEN	144

II. INLEIDING DOOR DE MINISTER

Het jaar 2024 stond in het teken van verandering en vernieuwing. Hoewel het officieel een verkiezingsjaar was, kunnen we het allerm minst een “overgangsjaar” noemen. 2024 markeerde misschien de overgang van de vorige Vlaamse Regering naar de nieuwe, maar was tegelijk ook een jaar van concrete actie en krachtige beleidsinitiatieven.

Een van de hoogtepunten was ongetwijfeld ons voorzitterschap van de Europese Unie. Vanaf de eerste dag hebben we die rol met ambitie opgenomen. Tijdens dit voorzitterschap hebben we richting gegeven aan de beleidslijnen van de nieuwe Commissielegislature en onze stempel gedrukt op strategische thema's. We hadden onder meer bijzondere aandacht voor het versterken van het concurrentievermogen van onze industrie en werkten actief mee aan de eerste contouren van het toekomstige Europese Kaderprogramma voor Onderzoek en Innovatie.

Ook op het Vlaamse niveau bleef de dynamiek hoog. We bouwden verder aan de basis voor het beleid van de huidige Vlaamse Regering. De versterking van het economisch weefsel stond daarbij centraal. We namen maatregelen om het concurrentievermogen van onze economie te ondersteunen, onder andere via lastenverlagingen door aanpassingen in de regelgeving rond handelsvestigingen en ambulante handel.

In het Industrieforum brachten we onze belangrijkste industriefederaties samen en hielden we samen met hen de vinger aan de pols van onze industriële slagkracht. In het kader van de energietransitie startten we de voorbereidingen op van een pilootproject voor bijpascontracten, gericht op gerichte ondersteuning voor energie-intensieve bedrijven. Tegelijkertijd zetten we verder in op strategische sectoren zoals defensie, via onze betrokkenheid bij de NAVO-initiatieven DIANA en het NAVO Innovatiefonds.

Digitalisering blijft een absolute prioriteit. We verlengden onze beleidsplannen voor artificiële intelligentie en cybersecurity tot 2028, en versterken zo onze digitale weerbaarheid en innovatiekracht. Daarnaast ondersteunen we grensverleggende initiatieven zoals de imec pilot line, die bedrijven uit heel Europa in staat stelt om de volgende generatie systems-on-chips te testen – een belangrijke troef in de digitale en technologische wedloop.

Met al deze initiatieven hebben we in 2024 meer gedaan dan op de winkel gepast. We hebben de grond geëffend voor het huidige regeerakkoord met een ambitieus beleid dat we de komende jaren gaan uitrollen in een meer dan uitdagende internationale economische omgeving. Op dit stevige fundament bouwen we voort, met hernieuwde energie en duidelijke keuzes, in het belang van Vlaanderen.

III. SAMENVATTING

In 2024 werd in totaliteit 3,67 miljard euro financiële middelen vastgelegd voor uitgaven die kaderen binnen de domeinen economie, wetenschap en innovatie. Er vonden eenmalige correcties plaats in samenspraak met het Rekenhof en het departement Financiën en Begroting met betrekking tot de historische financiële verwerking van de aard-5 kredieten. Zonder deze éénmalige vastleggingen, bedroegen de netto nieuwe verbintenissen tijdens begrotingsjaar 2024 in totaal **2,20 miljard** euro. Hieronder worden de uitgaven uitgesplitst per programma en worden de grootste posten of identiteiten geïdentificeerd.

In 2024 werd in totaliteit 2,084 miljard euro toegekend aan middelen binnen het programma economie. Er vond een eenmalige correctie plaats in samenspraak met het Rekenhof en het departement Financiën en Begroting voor een bedrag van 1,196 miljard euro met betrekking tot de historische financiële verwerking van de aard-5 kredieten van FIO. Zonder deze éénmalige vastlegging, bedroegen de nieuwe verbintenissen binnen het programma economie **888 miljoen** euro.

- Groei- ondersteuning KMO's en groeibedrijven: 869 miljoen euro
 - o 856 miljoen euro voor FIO – Fonds Innoveren en Ondernemen
- Financiering ondernemingen: 19 miljoen euro

In 2024 werd in totaliteit 1,110 miljard euro toegekend aan middelen binnen het programma wetenschappelijk onderzoek. Er vond een eenmalige correctie plaats in samenspraak met het Rekenhof en het departement Financiën en Begroting voor een bedrag van 268 miljoen euro met betrekking tot de historische financiële verwerking van de aard-5 kredieten van het FWO. Zonder deze éénmalige vastlegging, bedroegen de nieuwe verbintenissen binnen het programma wetenschappelijk onderzoek **842 miljoen** euro.

- Algemeen fundamenteel wetenschappelijk onderzoek: 765 miljoen euro
 - o 267,6 miljoen euro voor BOF - bijzondere onderzoeksfondsen
 - o 489,6 miljoen euro voor FWO - fonds wetenschappelijk onderzoek
- Domeinspecifiek fundamenteel wetenschappelijk onderzoek: 42 miljoen euro
 - o 11,6 miljoen euro voor het Vlaams Instituut voor de Zee
 - o 27,2 miljoen euro voor het Agentschap Plantentuin Meise
- Onderzoeksinfrastructuur: 34 miljoen euro
 - o 33,5 miljoen euro in het kader van de Lissabon strategie
- Post-Initieel onderwijs: 1 miljoen euro

2024 werd in totaliteit **460 miljoen** euro toegekend aan middelen binnen het programma innovatie.

- Brugfunctie fundamenteel en toegepast onderzoek: 390 miljoen euro
 - o 151,3 miljoen euro voor SOC IMEC
 - o 89,3 miljoen euro voor SOC VIB
 - o 89,1 miljoen euro voor SOC VITO
 - o 54,5 miljoen euro voor SOC Flanders Make
- Valorisatie onderzoeksresultaten: 68,5 miljoen euro
 - o 68,5 miljoen euro voor IOF – Industriële onderzoeksfondsen en interfacediensten
- Innovatiekracht ondernemingen: 1,2 miljoen euro

In 2024 werd afgerond **12 miljoen** euro toegekend aan middelen binnen het programma wetenschapscommunicatie.

De globale budgetevolutes voor de beleidskredieten worden in de tabellen hieronder weergegeven en verder toegelicht.

**TOTAAL – ECONOMIE, WETENSCHAP EN INNOVATIE, excl.
Apparaatsuitgaven en programma B**

(duizend euro)					
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2024	141.472	5.000	0	2.289.042	2.127.161
BA-JR 2024	141.472	5.000	0	2.325.818	2.184.804
BU 2024	114.378	5.000	0	3.665.450	2.159.917

PROGRAMMA EC – ECONOMIE

(duizend euro)					
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2024	141.363	5.000	0	998.483	857.376
BA-JR 2024	141.363	5.000	0	1.018.010	898.026
BU 2024	114.228	5.000	0	2.084.102	883.998

Economie (Programma EC) heeft betrekking op de middelen van het Fonds Innoveren & Ondernemen. Dit fonds wordt beheerd door het Vlaams Agentschap Innoveren & Ondernemen (VLAIO) en wordt ingezet voor maatregelen gericht op:

- het stimuleren van ondernemerschap (bespreking onder strategische doelstelling: *Meer en sterkere ondernemers*);
- het verhogen van het groeipotentieel en het innoverend vermogen van de Vlaamse ondernemingen (bespreking onder strategische doelstellingen: *Veerkrachtige sectoren en bedrijven* en *Impactvol innoveren in bedrijven en clusters en optimale kennisverspreiding in het beleidsveld Innovatie*);
- het creëren van stimulerende omgevingsfactoren voor het ondernemen (bespreking onder strategische doelstelling: *Duurzame en innovatieve ruimte om te ondernemen*).

PROGRAMMA EE – WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK

(duizend euro)					
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2024	0	0	0	821.707	811.355

BA-JR 2024	0	0	0	834.816	819.658
BU 2024	0	0	0	1.109.595	810.545

Met de middelen rond wetenschappelijk onderzoek (Programma EE) wordt er geïnvesteerd in grensverleggend fundamenteel onderzoek gedreven door de nieuwsgierige onderzoeker. Het doel is te investeren in de kennisbasis van onderzoekers en ondernemingen om voorop te kunnen lopen in de economie van morgen, en in excellent onderzoek van onderzoekscentra en universiteiten.

PROGRAMMA EF – INNOVATIE

(duizend euro)					
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2024	109	0	0	457.324	446.659
BA-JR 2024	109	0	0	461.214	455.099
BU 2024	149	0	0	460.001	453.608

Met innovatie (Programma EF) wordt er een brug geslagen tussen het wetenschappelijk onderzoek en de praktische toepassing ervan. Hierbij worden subsidies en toelagen gegeven aan strategische onderzoekscentra met het oog op innovatieve economische en maatschappelijke valorisatie van excellent onderzoek op gebied van micro- & nano-elektronica, biotechnologie, duurzame ontwikkeling, digitalisering en maakindustrie.

PROGRAMMA EG – WETENSCHAPSCOMMUNICATIE

(duizend euro)					
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2024	0	0	0	11.528	11.771
BA-JR 2024	0	0	0	11.778	12.021
BU 2024	0	0	0	11.753	11.766

Het programma Wetenschapscommunicatie (Programma EG) heeft betrekking op de middelen die het departement EWI aanwendt om het brede publiek en jongeren te informeren over en te sensibiliseren voor het belang van wetenschap, en technologische innovatie en zo het maatschappelijk draagvlak voor deze domeinen te versterken. Acties rond STEM, creativiteit en ondernemerschap worden (ook) ontwikkeld binnen het programma EC door VLAIO.

IV. TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

1. Transversale en horizontale doelstellingen

Jeugd- en Kinderrechtenbeleidsplan

Het jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan 2020-2024 werd in 2024 opgevolgd door het departement EWI. Er werd gerapporteerd over de uitvoering van het JKP in 2024.

Zo werden ook in 2024 door het departement EWI, in samenwerking met VLAIO, acties van het Jeugd- en Kinderrechtenbeleidsplan 2020-2024 ten uitvoer gebracht. Deze acties legden de focus op ondernemend onderwijs en jong maatschappelijk ondernemerschap, het verbreden van het STEM-actieplan en de STEM-academies, mediawijsheid en digitalisering. Er werd hierbij bijzondere aandacht besteed aan maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren.

Horizontaal integratie- en gelijke kansen beleidsplan

Het horizontaal integratie- en gelijke kansenbeleid werd in 2024 opgevolgd door het departement EWI. Samen met de andere beleidsdomeinen werd gewerkt aan een gecoördineerd en afgestemd beleid.

Binnen ons beleidsdomein hebben wij de nodige aandacht voor gelijke kansen voor alle burgers.

Zo wordt in de regelgeving van de Vlaamse subsidie voor de "Industriële Onderzoeksfondsen (IOF) en interfaceactiviteiten voor de Vlaamse associaties", de subsidie voor de "Bijzondere Onderzoeksfondsen" (BOF) en de subsidie voor de "omkadering van jonge onderzoekers" (OJO) engagement gevraagd voor een gender- en diversiteitsbeleid.

In de convenanten van de structurele partners wetenschapscommunicatie zijn eveneens doelstellingen ingeschreven inzake gelijke kansen en diversiteit (zie bespreking beleidsveld wetenschapscommunicatie). In 2024 werden nieuwe convenanten afgesloten met F.T.I vzw, Eos Wetenschap vzw en de Expertisecellen Wetenschapscommunicatie binnen de Vlaamse universiteiten en hogescholen.

Binnen het ondernemerschapbeleid worden drempels weggewerkt voor starters en pré-starters die verder afstaan van het ondernemerschap. In de STEM-agenda 2030 is tevens "een inclusieve benadering" opgenomen.

Daarnaast wordt er standaard in convenanten met begunstigden, zoals de strategische onderzoeksinstellingen, een artikel opgenomen rond het verplicht definiëren van een diversiteitsbeleid en het ondertekenen van een non-discriminatieclausule bij aanwerven van nieuwe onderzoekers of personeelsleden.

Vlaams actieplan armoedebestrijding

Zelfstandige ondernemers die in moeilijkheden zijn of kunnen komen, kunnen gebruik maken van de nodige begeleiding bij de vzw Dyzo. Deze vzw ontving daarvoor financiële ondersteuning vanuit VLAIO (zie bespreking structurelement "ondernemerschap"). Hierdoor hielpen we het risico om in armoede terecht te komen voor deze ondernemers te beperken.

2. Overkoepelende strategische doelstellingen

2.1. Transversale strategische doelstellingen

2.1.1. Lokaal ondernemerschap laten bloeien

Kernversterking

VLAIO lanceerde in het kader van het relanceplan Vlaamse Veerkracht, twee overheidsopdrachten waarmee onze steden en gemeenten gratis ondersteuning en begeleiding konden genieten:

- De Profploeg, een consortium van diverse experts onder leiding van Quares, voerde in de periode 2021-2024 in heel Vlaanderen 92 kortlopende begeleidingstrajecten uit over uiteenlopende thema's, gaande van identiteit en DNA tot mobiliteit.
- In de collectieve leertrajecten, uitgevoerd door een consortium van diverse experts onder leiding van IDEA en CityD-WES, werkten ambtenaren lokale economie in thematische groepen samen met de experts rond specifieke lokale cases.

Er zijn ook door VLAIO nog diverse oproepen gelanceerd die niet specifiek gericht zijn op kernversterking of detailhandel, maar die er wel op doorwerken of waarin projecten gegund zijn die rond deze thema's werken. Het gaat onder meer om de verweefcoaches, EFRO, City of Things en 'Emissievrije stedelijke distributie'.

Integraal Handelsvestigingsbeleid

Het decreet Integraal Handelsvestigingsbeleid werd in 2023 op verschillende punten aangepast naar aanleiding van een evaluatie. De aanpassingen kwamen er in overleg met de steden en gemeenten, provincies en VVSG. Ook de formulieren voor de aanvraag van een omgevingsvergunning voor kleinhandelsactiviteiten werden grondig hervormd. De wijziging van de kleinhandelscategorieën is ingegaan op 4 maart 2024.

Ambulante handel en kermissen

Op 1 april 2024 werd de aangepaste regelgeving met betrekking tot de organisatie van ambulante handel en kermissen van kracht. De Vlaamse Regering wil met de aanpassing van deze regelgeving de lokale autonomie verhogen, op nieuwe consumententrends inspelen, de administratieve lasten verlagen en meer rechtszekerheid bieden.

City of Things

Om de visie van Vlaanderen als slimme regio te helpen realiseren werd een Smart Region werking opgezet (VR 2022 0107 MED SRO). Dit is een succesvol samenwerkingsverband tussen VLAIO, Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB) en Digitaal Vlaanderen. De Smart Region Board (SRB) stuurt als structureel samenwerkingsverband deze slimme regiowerking aan om de doelstellingen van het Vlaams beleid te realiseren. De voorbije jaren vonden binnen verschillende initiatieven en oproepen plaats om innovatie en de inzet van data en technologie als een middel om regionale of lokale maatschappelijke uitdagingen bij (lokale) Vlaamse overheden op gang te brengen. Een analyse van de oproepen van de voorbije jaren kan geconsulteerd worden op volgende [link](https://www.vlaio.be/nl/vlaio-netwerk/city-things-slimme-steden-en-gemeenten/city-things). Een volledig overzicht van alle goedgekeurde projecten in de periode 2019-2024 kan men terugvinden op: <https://www.vlaio.be/nl/vlaio-netwerk/city-things-slimme-steden-en-gemeenten/city-things>. (Zie ook bijlage XI.)

2.1.2. Een duurzaam industriebeleid voor de toekomst

Industrieforum

Het Vlaams Industrieforum, dat de dialoog tussen de industrie en het beleid dient te versterken, staat in voor de opvolging van het industriebeleid. Voor wat economie en innovatie betreft, werd gewerkt aan de communicatie over de maatschappelijke baten van innovatie en overheidssteun voor innovatie, in samenwerking met de betrokken industriefederaties. De uitrol van Flanders Technology & Innovation leverde hier een sterke bijdrage (zie ook beleidsveld IV, ISE 1). Tevens ondersteunden we verder de acties voor de energietransitie van de industrie, zowel voor de energie-intensieve industrie via Klimaatsprong als voor de niet-ETS industrie via de vergroening van de energiedragers.

Europees industriebeleid

Vlaanderen heeft actief bijgedragen aan het debat over de uitvoering van de Europese Industriestrategie en over de toekomst van de Europese industrie. In een context van toenemende (oneerlijke) concurrentie op wereldvlak, bleef het beleid erop gericht om de strategische autonomie van de Europese industrie te versterken en de strategische afhankelijkheden van de Europese Unie te verminderen. De eerste jaarhelft van 2024 stond in het teken van het Belgisch Voorzitterschap van de Raad van de EU, waarvoor Vlaanderen de voorzitterschapsrol heeft opgenomen rond Europees industriebeleid. In deze context heeft het departement EWI de Europese onderhandelingen van de Net-Zero Industry Act tot een goed einde gebracht, Europese raadsconclusies rond Europees industriebeleid succesvol onderhandeld en drie (in)formele Raden rond Concurrentievermogen georganiseerd. De tweede jaarhelft van 2024 stond voornamelijk in het teken van de nieuwe Europese Commissie en de concrete plannen die werden aangekondigd. (Zie ook bijlage XII.)

Vlaanderen verlengde verder in 2024 het lidmaatschap van het Vanguard Initiative en nam deel aan interregionale pilootprojecten. Deze uitgaven gebeurden vanuit begrotingsartikel EB0-1EBA2AB-WT (internationalisering). Vlaanderen nam tevens deel aan de Vinnovate oproep van het Vanguard Initiative. De resultaten van de oproep zijn voor 2025.

Beleid rond ruimtevaart en luchtvaart en defensie

Op 2 april 2021 keurde de VR het "Impulsprogramma Ruimtevaarteconomie" goed. Het concept van het impulsprogramma richt zich op de verschillende uitdagingen en omvat vijf luiken:

- Luik 1: Een ondersteunend triple helix platform – Flanders Space
- Luik 2: Focus op talent – toeleiding van onderzoekers naar Ruimtevaart via onderzoeksmandaten
- Luik 3: Focus op competitiviteit en ondernemerschap
- Luik 4: Focus op internationale programma's
- Luik 5: Focus op wetenschapscommunicatie

Op 13 mei 2024 leverde het consultancybureau Dialogic de "Tussentijdse evaluatie van het Impulsprogramma Ruimtevaarteconomie" op. Een tussentijdse evaluatie was voorzien in de bepalingen over de evaluatie ervan, meer bepaald in paragrafen 2.7.1 en 2.7.2 van het programma. In 2026 wordt een eindevaluatie voorzien.

Daarnaast besloot de Vlaamse Regering om via een intra-Belgische constellatie deel te nemen aan twee NAVO-initiatieven, namelijk DIANA en het NAVO-Innovatiefonds. DIANA streeft ernaar om Emerging and Disruptive Technologies (EDT's) die 'dual use' van aard zijn en die zich o.m. situeren in de domeinen van AI, big data, cloud-informatica, hypersonische systemen, quantumtechnologie en biopower, toe te passen op verschillende vraagstukken in het veiligheid- en defensiedomein. Het NAVO-Innovatiefonds moet de NAVO-bondgenoten in staat stellen om partnerschappen af te sluiten met industriële innovators en onderzoeksinstellingen.

Voor bijkomende informatie, zie de inhoudelijke toelichting bij volgende begrotingsartikelen:

- ECH-1EFB5NA-WT (Impulsprogramma Ruimtevaarteconomie)
- EB0-1EBA2AC-WT (Evaluatie Impulsprogramma – zie ook bijlage XI)
- EB0-1EFA2NZ-PA en EB0-1EFA2NZ-WT (Defensie-innovatie)

IPCEI: belangrijke projecten van gemeenschappelijk Europees belang

We hebben de mogelijkheden die de Europese Commissie ons biedt om industriële waardeketens te versterken via IPCEI-projecten (*Important Projects of Common European Interest-IPCEI*) volop benut. Met IPCEI wil de EU de lidstaten stimuleren om middelen te bundelen in grote grensoverschrijdende innovatieve projecten die bijdragen aan de concurrentiekracht en die oplossingen bieden voor de grote maatschappelijke uitdagingen van de Unie.

Vlaanderen heeft de voorbije jaren via VLAIO deelgenomen aan vijf IPCEIs: de IPCEI batterijen, de IPCEI waterstof, de IPCEI micro-elektronica, de IPCEI cloud en de IPCEI gezondheid. De projecten die geselecteerd werden in het kader van deze IPCEI waren in 2024 in uitvoering. Vlaanderen is ook toegetreden tot het initiatief Joint European Forum IPCEI (JEF-IPCEI) voor structureel overleg met de andere betrokken lidstaten en de Europese Commissie over de organisatie van het proces en de mogelijke lancering van nieuwe IPCEIs.

2.1.3. Regionale specialisatie in streken en provincies

Een cruciaal instrument in de versterking van de regionale specialisatie is het EFRO-programma Vlaanderen 2021-2027. EFRO ondersteunt naast EFRO Vlaanderen ook de Interreg-programma's.

Er is een centraal programmasecretariaat voorzien in Brussel (VLAIO – afdeling Europese programma's), ter ondersteuning van de Beheersautoriteit en het Monitoringcomité. Het centraal programmasecretariaat wordt ondersteund door de EFRO-contactpunten (CP) in elk van de Provinciebesturen en de twee grootsteden Gent en Antwerpen, dewelke instaan voor informatieverstrekking, projectwerving, directe begeleiding van potentiële projectpromotoren en inhoudelijke opvolging van goedgekeurde projecten. Hiertoe werd een beheersovereenkomst afgesloten tussen de Beheersautoriteit en de provincies en de betrokken steden.

Zoals voorzien in het EFRO-programma wordt eveneens gebruik gemaakt van het instrument "Geïntegreerde territoriale investeringen" (GTI) voor een geïntegreerde territoriale aanpak. Een GTI heeft betrekking op een specifiek geografisch gebied.

Een overzicht van de EFRO-werking in 2024 en de goedgekeurde projecten deze projectperiode kan teruggevonden worden in het EFRO activiteitenverslag 2024.¹

2.1.4. Succesvol ondernemen in een digitale samenleving

Opstart European Tech Champions Initiative

Het 'European Tech Champions Initiative' (ETCI) werd gelanceerd om substantieel meer scale-upfinanciering te voorzien teneinde de zgn. funding gap te verkleinen. Via ETCI wil men, samen met private investeerders, extra financiële middelen mobiliseren voor pan-Europese late-stage-VC-fondsen die op hun beurt beloftevolle, innovatieve Europese scale-ups financieren en uitbouwen tot toonaangevende technologiebedrijven. Zo kunnen deze scale-ups op duurzamere wijze verankerd worden in Europa, wat de competitiviteit van de Europese economie ten goede moet komen.

Hoewel een wereldleider op het vlak van industriële en wetenschappelijke technologieën, hinkt Europa door de funding gap achterop wat betreft het creëren van substantiële en toekomstgerichte technologiebedrijven, de zogenaamde unicorns. Zowel de VS als China heeft, dankzij de beschikbaarheid van meer risicokapitaal voor vervolfinanciering, een voorsprong in het internationaal laten doorgroeien van hun scale-ups. Hiermee kunnen ondergekapitaliseerde Europese scale-ups niet wedijveren en worden ze vaak vroegtijdig en suboptimaal door overzeese concurrenten overgenomen, ten nadele van de Europese economie. ETCI wil dit probleem enigszins verhelpen door Europese scale-ups voldoende lokaal te financieren, teneinde ze sterker en natuurlijker te verankeren in lokale, Europese ecosystemen.

Het European Investment Fund (EIF) is verantwoordelijk voor het fiduciair beheer van ETCI. De investeringsfocus ligt op pan-Europese late-stage-VC-fondsen die een fondsgrootte van 1 miljard euro beogen en die min. 70% van de geïnvesteerde middelen aan scale-ups wijden. Deze investeringsfondsen kunnen actief zijn in een brede waaier van technologische sectoren (o.a. levenswetenschappen en biotechnologie, software, elektronica, artificial intelligence, deeptech, productietechnologie, klimaatimpact). Het investeringsticket dat ETCI in deze fondsen zal investeren, bedraagt 100 à 400 miljoen euro per fonds. Dergelijke investeringsfondsen moeten bijgevolg in staat zijn om substantiële investeringstickets tijdens vervolgrondes van scale-ups op tafel te leggen.

Aangezien PMV de nood aan scale-upfinanciering binnen Vlaanderen en Europa volledig erkent, heeft PMV het initiatief genomen om vanuit België deel te nemen aan ETCI met een gezamenlijk investeringsticket van 100 miljoen euro. Gezien het strategische karakter van ETCI voor de Vlaamse economie, neemt PMV hiervan 25 miljoen euro voor haar rekening.

Zie ook de toelichting bij EB0-1ECA2BA-WT.

Artificiële Intelligentie en Cybersecurity

Met het oog op de versterking van Vlaanderen in twee cruciale digitale domeinen – Artificiële Intelligentie (AI) en Cyberveiligheid (CS) – voert de Vlaamse Regering sinds 2019 een geïntegreerd en meerjarig beleidsplan. Op 22 maart 2024 werd de tweede cyclus van zowel het Vlaams Beleidsplan AI als het Vlaams Beleidsplan

¹ <https://www.vlaio.be/nl/media/2798>

Cyberveiligheid goedgekeurd, waarmee een duidelijke koers wordt uitgezet voor de periode 2024–2028.

De algemene structuur met drie luiken – strategisch basisonderzoek, implementatie bij bedrijven en flankerende maatregelen – blijft behouden, maar wordt inhoudelijk versterkt.

In totaal bedraagt het jaarlijkse budget voor het Vlaams Beleidsplan AI meer dan 34 miljoen euro dat gespendeerd wordt via drie luiken (onderzoek, implementatie in bedrijven, flankerend beleid). Het jaarlijks budget voor het onderzoeksluik bedraagt 14,185 miljoen euro. Binnen het luik flankerende maatregelen ontvangt de Vlaamse AI Academie nu een structurele subsidie van 1,1 miljoen euro per jaar.

Binnen het onderzoeksluik AI wordt sterker ingezet op de voorbereiding van kennisoverdracht naar het bedrijfsleven via zogenaamde verrijkingsprojecten. In het implementatieluik wordt jaarlijks 5 miljoen euro vrijgemaakt voor structurele samenwerkingsprojecten tussen bedrijven en onderzoeksinstituten. Bovendien wordt in samenwerking met het Vlaams Beleidsplan Cyberveiligheid een specifiek actieplan uitgerold rond digitalisering van en in het bedrijfsleven, goed voor 4,5 miljoen euro per jaar.

Het Vlaams Beleidsplan Cyberveiligheid – onder de noemer Cybersecurity Vlaanderen – kent in de tweede cyclus (2024–2028) een jaarlijkse investering van bijna 15 miljoen euro. Ook hier wordt gewerkt met drie complementaire luiken. Bijna 9 miljoen euro wordt voorzien voor het onderzoeksprogramma, bijna 6 miljoen voor het implementatieluik en 605.000 euro voor het flankerend beleid. AI en CS worden bovendien beter op elkaar afgestemd: in het flankerend luik worden de middelen gebundeld om gerichte initiatieven rond digitale competenties in het onderwijs te realiseren, in samenwerking met het departement Onderwijs en Vorming.

De onderzoeksprogramma's en het flankerend beleid van de beleidsplannen AI en CS worden gefinancierd vanuit EB0-1EEA2JA-WT.

De AI- en Cybersecurity-Barometer blijft een belangrijk instrument om de voortgang te meten van AI-implementatie en cybermaturiteit binnen het Vlaamse bedrijfsleven. De barometer wordt opgevolgd door ECOOM en gefinancierd vanuit EB0-1EBB2AV-IS.

Tot slot blijft ook communicatie een aandachtspunt. In de vorige cyclus werd ingezet op de ontwikkeling van communicatiemateriaal en een PR-plan. Deze lijn wordt verder doorgetrokken, met aandacht voor duidelijke en toegankelijke informatie over de beschikbare instrumenten en initiatieven.

De ondersteuning van bedrijven bij hun digitale transformatie blijft cruciaal. Via het contract ondernemerschap zijn dienstverleners geselecteerd met een sterke focus op digitalisering. Voorbeelden hiervan zijn het industriepartnerschap van Agoria en Sirris, en initiatieven van Voka en UNIZO. Deze partners spelen een sleutelrol in de uitrol van begeleidingstrajecten, proeftuinen rond Industrie 4.0, masterclasses, matchmakingevents en kennisverspreiding via onder meer het instrument Blikopener.

Daarnaast sluiten Vlaamse stakeholders van het wetenschaps- en innovatiebeleid aan op het Europese digitaliseringsbeleid.

Europees digitaliseringsbeleid

Het departement WEWIS volgt actief een breed scala aan Europese initiatieven op die het digitale landschap van de toekomst vormgeven. Het gaat hierbij onder meer om EuroHPC (High-Performance Computing), de Chips Joint Undertaking, verschillende IPCEIs met betrekking tot digitalisering, de ALT-EDIC (European Digital Infrastructure Consortium rond taaltechnologieën), en het Digital Europe Programme (DEP). Door deze initiatieven nauwgezet te monitoren en waar mogelijk strategisch aan te haken, draagt het departement bij aan de verankering van Europese digitale ambities binnen het Vlaamse beleid.

Het Digital Europe Programme vormt daarbij een cruciale financiële pijler. Het programma ondersteunt de realisatie van diverse Europese digitale strategieën, zoals de uitbouw van *Europe as an AI Continent*. In de vorige legislatuur werden op ad-hocbasis enkele gerichte Vlaamse accenten gelegd binnen dit programma. Dit betrof onder meer de Testing and Experimentation Facilities (TEFs) in AI voor agrifood en smart cities & communities, alsook participatie in data spaces, waaronder die voor landbouw en de X-CITE data space.

Ook de European Digital Innovation Hubs (EDIHs) vormen een belangrijk instrument binnen het DEP. Daarbij werd het departement EWI in 2024 betrokken bij de tussentijdse evaluaties van de drie Vlaamse EDIHs: Digitalis (gecoördineerd door Flanders Make), EDIH-EBE (gecoördineerd door EnergyVille) en EDIH-AI (gecoördineerd door imec). Momenteel werkt het departement WEWIS, samen met VLAIO en de betrokken stakeholders, aan een traject ter consolidatie van de Vlaamse EDIHs. Doel is om deze hubs beter af te stemmen op de Europese vraag naar AI-focus, en om ze maximaal te integreren in het bestaande Vlaamse beleidskader voor artificiële intelligentie.

Naast projectmatige en programmatische opvolging, neemt het departement ook actief deel aan het Europese beleidsproces. De werkzaamheden binnen de Raadswerkgroep Telecom, die zich naast telecommunicatiematerie buigt over innovatie- en wetenschapsaspecten van digitalisering, worden van nabij opgevolgd. Dossiers met potentieel grote impact voor Vlaanderen, zoals de AI Act en de AI Continent Strategy, kregen hierbij bijzondere aandacht.

Semiconductoren

De digitalisering maakt dat we bijzonder afhankelijk zijn geworden van microchips. We ondersteunen imec bij het uitbouwen van een R&D-pilootlijn voor chiptechnologie in het kader van de European Chips Act met bijzondere aandacht voor valorisatie voor Vlaanderen. Deze pilootlijn plaatst Vlaanderen in een koppositie voor de uitrol van het 'Chips for Europe initiative', waarmee de EU haar leiderschap wil versterken in geavanceerde technologieën die een sterke impact zullen hebben op belangrijke markten zoals computers, communicatie, mobiliteit, energie en gezondheid.

In 2024 werd de laatste hand gelegd aan de opmaak van contracten tussen het consortium en de Europese Commissie, en de financieel-legale structuur voor de Vlaamse kapitaalparticipatie. In deze vroege fase is het consortium actief bezig met het uitrollen van een inkoopprocedure met openbare aanbestedingen voor machines en de nieuwe cleanroom, waarvoor overigens alle vergunningen ook

worden aangevraagd. Daarbovenop heeft het technologisch onderzoek, dat als basis zal dienen voor de opschaling naar hogere TRL-niveau's, een vliegende start genomen. We zetten verder in op andere initiatieven vanuit de Chips Act om het bredere halfgeleiders-ecosysteem, inclusief quantum, in Vlaanderen te ontwikkelen.

Ondersteuning van digitalisering in andere beleidsdomeinen

Binnen het nieuwe convenant met imec werd voorzien in de oprichting van een EDiT-departement (Enabling Digital Transformations). Deze afdeling binnen imec focust zich op het verkennen van potentiële projecten inzake digitalisering voor de Vlaamse beleidsdomeinen. Na de reorganisatie van de organisatiestructuur van imec zal deze rol opgenomen worden door het 'AI & Algoritmes' departement.

De contacten tussen het departement EWI, imec en andere strategische onderzoekscentra bleven hoe dan ook nauw om geavanceerde digitalisering in andere beleidsdomeinen te stimuleren. Zo wordt de technologische en innovatieve bijdrage van imec aan het media- (Entertainment Technologie Project – Ent.A), mobiliteits- (Mobilidata) en smart cities (Smart Cities oproep) domein overzien.

Inzake data-innovatie ondersteunt het departement WEWIS het SolidLab Vlaanderen programma (via EB0-1EFA2LA-WT en EB0-1EEA2JA-WT), dat onderzoek uitvoert naar datakluzen en standaarden daarover publiceert. Dit programma staat in nauw contact met Athumi, het Vlaams datanutsbedrijf dat op solid-technologie toepassingen bouwt.

2.1.5. Innovatie voor klimaatneutrale oplossingen in de industrie

We droegen vanuit de EWI-bevoegdheden bij aan de uitvoering van het Vlaams en het geïntegreerd Nationaal Energie- en Klimaatplan 2021-2030 (VEKP/NEKP) en de lange-termijnklimaatstrategie 2050.

We willen niet alleen een antwoord bieden op de klimaatuitdaging, maar onze bedrijven ook koploper maken in innovatieve technologieën op dit vlak en hen in een sterke positie plaatsen om deze innovaties internationaal te vermarkten. Naast onderzoek en innovatie zetten we ook in op effectieve ecologische investeringen in bedrijven.

Tevens leverden we vanuit het beleidsdomein WEWILS een bijdrage aan het Luchtbeleidsplan 2030.

Innovatieprogramma duurzame landbouw en voedsel

In 2024 werden de landbouwtrajecten van VLAIO opnieuw verhoogd met 5 miljoen euro. FWO organiseerde een specifieke thematische oproep in 2023 en bundelde hierbij de budgetten van 2023 en 2024.

Project Innovatieve oplossingen voor ondergrondse hoogspanningsleidingen en -netten (EnergyVille) - zie VII. 1. EnergyVille

In het kader van addendum 1 aan het EnergyVille-convenant met betrekking tot het Project "innovatieve oplossingen voor ondergrondse hoogspanningsleidingen en -netten", werd in 2023 750 keuro uitbetaald en in 2024 1 miljoen euro.

Onderzoek en innovatie

De Moonshot 'Vlaamse industrie koolstofcirculair en CO2-arm tegen 2050' is een innovatieprogramma met als doelstelling het identificeren en gericht ondersteunen

van onderzoek en innovatie voor een koolstofslimme en CO₂-arme industrie in 2050. In 2024 werd in het kader van de moonshot 24,54 miljoen euro steun toegekend aan 10 projecten.

We bereidden de geleidelijke aanwending van de onderzoeksresultaten van het moonshotprogramma door de bedrijfswereld voor.

Project Klimaatsprong

Het project Klimaatsprong heeft tot doel de transitie van de Vlaamse basisindustrie te faciliteren. Dit project werd in 2022 decretaal verankerd. Er werd een Permanent Overlegorgaan opgericht, waarin de administratie en industrie vertegenwoordigd zijn en dat instaat voor de coördinatie van het initiatief. In 2024 werd de pilootoproep transitiecontract klimaatsprong voorbereid. Deze pilootoproep heeft als doel om de CO₂-uitstoot in Vlaanderen te verminderen, door investeringen in bepaalde types grootschalige elektrische boilers en warmtepompen.

Vergroening energiedragers

Begin 2022 werd in overleg met de stakeholders, voornamelijk de bedrijfsfederaties Essenscia, Fevia, Fedustria en Agoria, een economische potentieelstudie afgerond, die de hinderpalen om de vergroening van de energiedragers in Vlaanderen te realiseren in kaart bracht. De focus van deze studie en van het daaropvolgende project ligt op de niet-ETS-industrie.

In 2022 werd op basis van de uitgevoerde potentieelstudie een actieplan opgesteld, dat de vergroening van de energiedragers, in hoofdzaak om warmte op te wekken, zal stimuleren. In het kader van dit actieplan werd onder andere de GREEN investeringssteun ingevoerd. In 2024 werden 32 GREEN investeringsdossiers gesteund voor een totaal bedrag van 10,38 miljoen euro.

Waterstof

Waterstof zal een belangrijke rol opnemen in onze transitie naar een duurzame en klimaatneutrale samenleving en economie. Tegelijkertijd zal de inzet op waterstof voor Vlaanderen heel wat bijkomende economische kansen creëren. In november 2020 werd de Vlaamse waterstofvisie als mededeling op de Vlaamse Regering gebracht. Ook in 2024 werd hier verder uitvoering aan gegeven. De communicatie over de implementatie van de Vlaamse waterstofvisie gebeurde via de Vlaamse Taskforce Waterstof.

We hebben vanuit Vlaanderen volop ingespeeld op het Europese initiatief voor waterstof (IPCEI) door Vlaamse doorbraakprojecten te steunen (zie 2. Een duurzaam industriebeleid voor de toekomst).

Bedrijven stimuleren om te investeren voor het klimaat

Ondernemingen die projecten plannen waarbij ze investeren in milieuvriendelijke of energiezuinige technologieën of duurzame energie en die beter presteren dan de geldende normen en/of verplichtingen kunnen worden ondersteund via ecologiesteun. Enerzijds is er de Ecologiepremie+ (EP+) voor investeringen in niet-bedrijfsspecifieke technologie. Anderzijds is er de Strategische Ecologiesteun (STRES) voor investeringen in technologieën met een uniek bedrijfsspecifiek karakter. In 2024 werden 521 investeringen gesteund via Ecologiepremie Plus voor een bedrag van 54,2 miljoen euro. Daarnaast werden ook 10 investeringen gesteund via strategische ecologiesteun voor een bedrag van 8,5 miljoen euro.

Competitiviteit energie-intensieve bedrijven

We blijven de competitiviteit van onze energie-intensieve industrie beschermen via compensatie voor indirecte koolstoflekage. In 2023 werd de regelgeving finaal goedgekeurd en werd er reeds een wijziging goedgekeurd die toelaat om de steun bij uitzonderlijke omstandigheden nog te verhogen. Het nieuwe regelgevend kader bevat bovendien meer groene stimulansen en voorwaarden zodat de compensaties nog sterker ten behoeve van de transitie ingezet worden. Voor de emissiekosten van emissiejaar 2023 werd in 2024 229,9 miljoen euro uitbetaald aan 37 unieke ondernemingen.

2.1.6. Duurzaam groeien via een kennisgedreven circulaire economie

Doorstart circulaire economie

De transversale aanpak van de circulaire economie in Vlaanderen is gestoeld op de samenwerking tussen de beleidsdomeinen WEWILS en OMG.

Het beleidsdomein WEWILS nam het trekkerschap op van twee werkagenda's van Vlaanderen Circulair, nl. bio-economie en maakindustrie (elektronica, textiel...) en werkte intensief mee aan de uitvoering van de andere werkagenda's. De verschillende acties van het beleidsplan bio-economie werden verder uitgebouwd. Er werd een structureel overleg opgezet met de bedrijfsadviseurs van VLAIO om gerichte acties kenbaar te maken aan bedrijven. Daarnaast werkte het B2BE-platform verder om nieuwe initiatieven voor samenwerking tussen landbouwers en industriële partners te laten groeien rond de opbouw van bioketens.

In 2024 werden tevens de voorbereidingen gestart voor de oprichting van een Vlaams "Carbon Removal and Carbon Farming"-platform, in samenwerking met andere entiteiten binnen de Vlaamse overheid, om nieuwe bedrijfsmodellen rond koolstofopslag mogelijk te maken.

Bij de thematische oproep circulaire economie werden bij FWO 25 dossiers ingediend en hiervan hebben er 6 financiering ontvangen voor een totaalbedrag van 2,5 miljoen euro.

In 2024 lanceerde VLAIO een oproep ketensamenwerking. De doelstelling van deze oproep was kleine projecten te steunen van bedrijven en organisaties die samen een concreet circulair product, proces of dienst willen ontwerpen en op een duurzame manier implementeren. Na de selectie procedure werd aan 31 geselecteerde projecten steun toegekend voor een bedrag van 3,1 miljoen euro.

Het Steunpunt Circulaire Economie (CE Center) bouwde ook verder aan de CE monitor en bestudeerde verschillende zeer relevante thema's zoals de klimaatimpact en de socio-economische gevolgen van CE, alsook juridische knelpunten en de macro-economische impact van herstel.

Vanuit Vlaanderen waren we ook actief op het internationale toneel rond circulaire economie. In 2024 organiseerde Vlaanderen Circulair samen met de andere Belgische betrokken overheden, een Belgische voorzitterschapsconferentie in het kader van het World Circular Economy Forum. Vlaamse actoren organiseerden boeiende workshops over hogere R-strategieën in de bouw, herstel en batterijen. Er was ook een gesloten sessie over de EU-Raadsconclusies voor circulaire economie waar de consistentie met de EU-Raadsconclusies industrie werd bewaakt.

Daarnaast werd de uitvoering van het nieuwe EU-initiatief "Advanced Materials for Industrial Leadership" in 2024 opgevolgd. Het initiatief geeft mede invulling aan het actieplan rond geavanceerde materialen vermeld in de Critical Raw Materials Act (CRMA). Tijdens een eerste vergadering werd de opzet verduidelijkt en werd de aanzet gegeven tot de oprichting van twee subgroepen: *uptake & deployment* en *health*.

2.1.7. Een kwaliteitsvolle gezondheidseconomie

Impulsprogramma Innovatie in Gezondheid en Zorg - Speerpuntcluster Flanders Medvia

De speerpuntcluster Medvia is een centrale pijler in het impulsprogramma Innovatie in Gezondheid en Zorg. De ambitie is om uit te groeien tot één van de meest performante healthtech-ecosystemen in Europa. De cluster focust zich op de ontwikkeling van innovatieve toepassingen, gebaseerd op een convergentie van technologieën inzake biotech, nanotech, digitalisering, engineering, en het gebruik van big data, wat de toepassingen voor gezondheid ingrijpend zal veranderen en de evolutie naar preventief gezondheidsmanagement zal stimuleren.

Genoom Data Infrastructuur – GDI

Vlaanderen zet in op de realisatie van een Genoom-Data-Infrastructuur (GDI) waarin data betreffende het menselijke genoom zullen opgeslagen worden. De ontwikkeling van de GDI kadert in een Europees project om een Europees referentiegenoom te ontwikkelen. Een referentiegenoom is nodig om de natuurlijke variatie te begrijpen, zodat men mutaties sneller aan ziektes kan linken. VIB is de Vlaamse partner in het GDI-project. De ontwikkeling van de Belgische 'node' gebeurt in samenwerking met Sciensano. De bedoeling is dat er slechts één Belgische node ontwikkeld wordt die instaat voor de opslag- en analysecapaciteit in een beveiligde omgeving. De GDI wordt opgezet volgens de bepalingen van de Europese Gezondheidsdata Ruimte.

We Are

Om de doelstellingen voor gezondheidsdatadeling te verzekeren, waarbij de burger het beheer van zijn eigen data in handen heeft, werd "We Are" ondersteund. In 2024 werd de operationalisering verdergezet van het 'minimal viable product'. We Are zal in samenwerking met Athumi een SOLID-kluis aanbieden aan de burgers, waarin de persoonlijke data, inclusief gezondheidsdata, kunnen worden opgeslagen. Deze data kunnen dan voor primair of secundair gebruik toegankelijk gemaakt worden, maar de burger beslist wie toegang krijgt tot welke gegevens.

Biomanufacturing

Er is nood in Vlaanderen aan productiecapaciteit via zgn. 'Good Manufacturing Processes' (GMP) om producten voor nieuwe gezondheidstherapieën te verzekeren. VIB voerde hiervoor een haalbaarheidsstudie uit. Toegang tot een bioproductiefaciliteit voor pilootproductie van GMP gevalideerde biomoleculen zal Vlaanderen op de kaart zetten om pilootproducties te testen voor onder meer 'first-in-human'-studies van nieuwe moleculen of producten voor therapeutische doelstellingen of vaccinaties. Op die manier kunnen bijkomende investeringen aangetrokken worden. Het werkingsmodel van een biomanufacturing-faciliteit zou kunnen gebaseerd zijn op dat van BioBase Europe.

2.2. Overkoepelende doelstellingen

2.2.1. Een laagdrempelige en klantvriendelijke overheid voor bedrijven en onderzoekers

Aanspreekpunt voor ondernemingen

De toegang tot de steun- en dienstverlening van de Vlaamse overheid voor bedrijven wordt door VLAIO zo laagdrempelig mogelijk georganiseerd. De kern van de werking van de VLAIO-frontoffice wordt gevormd door het VLAIO Contact Center, samen met de vzw Team Bedrijfstrajecten. In 2024 beantwoordde het VLAIO contactcenter meer dan 40.000 vragen.

Voor de vzw Team Bedrijfstrajecten werd een nieuw convenant goedgekeurd dat voor de periode 2023-2027 jaarlijks 5,9 miljoen euro voorziet om innovatieve bedrijven te versterken en Vlaanderen toekomstbestendig te maken met nadruk op beleidsthema's zoals duurzaamheid en digitalisering. In 2024 begeleidde team bedrijfstrajecten meer dan 2000 bedrijven en prestarters.

Digitaal Eerst met minder administratieve lasten

VLAIO beheert 'e-loketondernemers.be', een overkoepelend digitaal platform dat ondernemers toelaat om overheidsdossiers vanop één centraal portaal te beheren. Er werd in 2024 ingezet op uitbreidingen in kader van een gebruiksvriendelijk digitaal mandatenbeheer via selfservice. Dit is een traject dat samen met Digitaal Vlaanderen werd uitgewerkt.

2.2.2. Optimaal inspelen op Europees en internationaal beleid

Europees Voorzitterschap

De eerste helft van 2024 stond in het teken van het Belgische voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie. Vanuit de bevoegdheden inzake EWI, was Vlaanderen nauw betrokken bij de werkzaamheden van de Raad in de formaties rond Concurrentievermogen (Industrie, Interne Markt, Onderzoek) en Telecom. Vlaanderen vertegenwoordigde België in de Raad Concurrentievermogen, luik Industrie, conform de toerbeurtregeling, en fungeerde dus als voorzitter. Er lagen verschillende belangrijke industriedossiers op tafel. In februari 2024 bereikte de Raad een politiek akkoord met het Europees Parlement over de Net-Zero Industry Act. Het tijdig en succesvol afronden van deze onderhandelingen was een belangrijke prestatie voor Vlaanderen en cruciaal voor het behoud van het momentum in onze industrie. Dit akkoord zette meteen de toon voor andere politieke akkoorden over de toekomst van het Europese industriebeleid.

In mei nam de Raad Concurrentievermogen, op initiatief van het Belgische voorzitterschap, conclusies aan over "Een concurrerende Europese industrie als aanjager van onze groene, digitale en veerkrachtige toekomst". Tevens zorgde Vlaanderen binnen de raadsformatie Industrie voor een vlotte implementatie van de Critical Raw Materials Act. Begin februari werd een informele bijeenkomst van de ministers voor Concurrentievermogen georganiseerd, met Vlaanderen als gastheer.

Opvolgen en beïnvloeden van Europees beleid

Als voorzitter van de Raad nam Vlaanderen in de eerste helft van 2024 in eerste instantie een faciliterende rol op. De rol van een EU-voorzitter is om te bemiddelen tussen de standpunten van andere lidstaten. Tijdens de tweede helft van 2024 –

na het Voorzitterschap – namen we onze “gewone” rol als EU-lidstaat weer op en vormden we mee het Belgische standpunt rond Europese dossiers inzake onderzoek, industrie en interne markt, en telecom. In plaats van reactief op te treden en te wachten op Europese ontwikkelingen proberen de administratie en de vertegenwoordigers bij de Vlaamse Vertegenwoordiging bij de EU steeds om proactief invloed uit te oefenen op het Europees beleid, onder meer via de deelname van experts aan Europese gremia om de beslissingen technisch vorm te geven en aan programmacomités om Europese financieringsprogramma’s op te volgen en te beïnvloeden. Ook benutten we de netwerken die we hebben opgebouwd tijdens het Voorzitterschap van de Raad van de EU. Daarnaast zetten we, vanuit de administratie, ook in op nauw overleg met de belanghebbenden via het Vlaamse Europaplatform.

Meer ondernemers en onderzoekers in EU-programma’s

EWI volgt, in overleg met stakeholders en de nationale contactpunten (NCP’s – zie hieronder), het Europese programma ‘Horizon Europe’ en het ‘Digital Europe Programme’ op. De analyse van de Vlaamse deelname aan het Europese Kaderprogramma Horizon Europe toont alvast aan dat er een zeer sterke deelname is aan het programma vanuit Vlaanderen en dat Vlaanderen haar positie verder verbetert. Gemeten aan de landenbijdragen aan de Europese Unie is Vlaanderen een duidelijke netto-ontvanger van de kaderprogramma’s. Vlaanderen heeft momenteel sinds de start van het 9de kaderprogramma in 2021 2.868 deelnames in 1.982 projecten, wat een deelnametoelage van ongeveer 1.960 miljoen euro betekent. Dit maakt Vlaanderen één van de topregio’s in Europa voor deelnames aan Horizon Europe.

Samen met de federale collega’s volgt het departement ook het Europese Defensiefonds (EDF) op. Meer specifiek staat België in de groep van de ‘kleinere landen’ aan de top. Vlaanderen draagt bij aan deze Belgische positie met 31 deelnames en een totale EU-bijdrage van 34.9 miljoen euro. Voor het Europese Defensiefonds werd beslist om een Vlaams Nationaal Contactpunt (NCP) aan te stellen.

National Contact Point Flanders

Het contactpunt “NCP Flanders” stimuleert bedrijven en onderzoekers op het vlak van deelname aan de subsidieprogramma’s van de Europese Commissie. NCP Flanders is een samenwerking tussen VLAIO en FWO (Fonds Wetenschappelijk Onderzoek). In 2024 bood NCP Flanders aan 407 bedrijven advies en begeleiding aan.

Enterprise Europe Network

De programmaperiode voor het consortium Enterprise Europe Network Vlaanderen (EEN) loopt van 1 januari 2022 tot 30 juni 2025. De partners van het Enterprise Europe Network Vlaanderen zijn VLAIO en FIT. Het consortium levert een geïntegreerde ondersteunende dienstverlening, voornamelijk aan kmo’s.

Gezamenlijke chemiestrategie met Nederland en Noordrijn-Westfalen

De overheden van Vlaanderen, Nederland en de Duitse deelstaat Noordrijn-Westfalen werken samen rond de uitvoering van de trilaterale chemiestrategie. De gezamenlijke ambitie is om uit te groeien tot een wereldwijde voorbeeldregio voor een competitieve en duurzame chemie-industrie. Binnen deze samenwerking wordt er concreet ingezet op o.a. trilaterale matchmaking tussen bedrijven, ontwikkelingen van grensoverschrijdende infrastructuur en toepassing van digitalisering voor logistieke en interne toeleveringsketenprocessen. In 2024 startte het 3C-VaCS project, uitgevoerd door de 3 academische partners van de 3

regio's: VITO/EnergyVille (Vlaanderen), TNO (NL) en Dechema (NRW). Het project heeft als doel een uitgebreide set feiten te leveren over de huidige staat van de waardeketens en industriële productie-infrastructuur in Noordwest-Europa. Op 19 november 2024 vond er ook een trilaterale conferentie plaats in Brussel waar bedrijfsleiders en leden van de Europese Commissie en het Europese Parlement actief aan deelnamen.

2.2.3. Een beleid gedreven door feiten en cijfers

We baseren ons beleid op empirische evidentie. We hebben permanent aandacht voor het monitoren, bewaken en verhogen van de doelmatigheid van ons beleid. We willen immers de impact van het economisch en innovatiebeleid versterken. De VARIO-adviezen zijn een dergelijke bron van evidentie. VARIO steunt deze adviezen telkens op grondige analyses van de feiten via deskresearch, interviews, internationale benchmarks en dataverwerking. Voor meer informatie, zie de toelichting bij begrotingsartikel EB0-1EBA2AD-WT.

Sinds 2022 heeft het departement EWI systemische en impactelementen nog meer dan voorheen opgenomen in de evaluatieprocessen. Hiermee werd toen alvast ingespeeld op een aantal conclusies volgend uit de Vlaamse Brede Heroverweging en ingeslagen weg wordt dan ook verdergezet. In 2024 werd bovendien een analyse van het O&O&I-systeem uitgevoerd, gekoppeld aan een uitgaventoetsing betreffende het Vlaamse beleid op het vlak van productiviteit. Deze studie werd op 18 februari 2025 publiek beschikbaar gemaakt n.a.v. de mededeling op de VR over de productiviteitsagenda. De inzichten uit deze studie zullen worden meegenomen in de verdere beleidsvorming. (Voor een overzicht van de uitgevoerde beleidsevaluaties door het departement EWI, zie de toelichting bij begrotingsartikel EB0-1EBA2AC-WT. Voor een overzicht van beleidsevaluatie door het departement en VLAIO, zie bijlage XII.

Eind 2023 werd met ECOOM een nieuw convenant afgesloten voor de periode 2024-2028 waarin de belangrijke bestaande positie die ECOOM inneemt voor het beleidsdomein met betrekking tot 'een beleid gedreven door feiten en cijfers' verder bekrachtigd werd. In 2024 werd verder uitvoering gegeven aan het convenant. Voor meer informatie, zie de toelichting bij begrotingsartikel EB0-1EBA2AV-IS.

Om de monitoring van het beleid te optimaliseren dienen we een optimaal beeld te krijgen van al het publiek gefinancierd onderzoek in Vlaanderen. Deze informatie verzamelen we in het FRIS-portaal (Flanders Research and Innovation Space). In 2024 ging de aandacht naar de verdere uitbouw van de FRIS-onderzoeksruijme met het oog op administratieve vereenvoudiging, efficiënte rapportering, en zichtbaarheid naar het grote publiek, onderzoekswereld en het bedrijfsleven. Voor meer informatie, zie de toelichting bij begrotingsartikel EB0-1EEA2JA-WT.

V. BELEIDSVELD I: ECONOMIE

1. Inhoudelijk structurelement 1: Financiering ondernemingen

1.1 Strategische doelstellingen – Een vlotte toegang tot financiering en risicokapitaal

Met het economisch overheidsinstrumentarium voeren we een investeringsbeleid dat Vlaanderen en het Vlaamse economische weefsel versterkt. We stroomlijnen de Vlaamse financieringsondersteuning en stemmen deze af op de concrete noden van ondernemingen en projecten, die (nog) niet gelenigd worden door de markt of die niet volledig gefinancierd geraken. De prioriteiten aangaande de financiering van ondernemingen zijn het optimaliseren van de instrumenten van PMV en LRM om de groei van zelfstandigen en kmo's te ondersteunen.

Onder dit ISE valt onder andere:

- het aanbieden van verschillende financieringsformules en investeringsmogelijkheden door de Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV) en de Limburgse Reconversiemaatschappij (LRM);
- toegang vergemakkelijken tot Europese InvestEU-financiering.

1.2 Operationele doelstellingen

- Beleidsvoorbereiding en monitoring met betrekking tot financiering van de ondernemingen en projecten. Het economische overheidsinstrumentarium voor kapitaalverstrekkingen, leningen en waarborgen, speelt een belangrijke rol in het beantwoorden van de financieringsnood.
- LRM heeft op 27 mei 2024 met de Vlaamse Regering een samenwerkingsovereenkomst 2024-2029 afgesloten, die door het departement WEWIS wordt opgevolgd. Tevens werd in juli 2024 het protocol aangaande LSM vernieuwd.

1.3 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

FINANCIERING ONDERNEMINGEN, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK 2024			VEK 2024		
2024	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uit-gaven WT, LO, PR	28.660	28.664	16.021	28.660	28.664	15.918
Toelagen IS	2.918	2.918	2.918	2.918	2.918	2.780
Overige LE, PA, andere	0	0	-1	0	17.000	16.239

Totaal	31.578	31.582	18.939	31.578	48.582	34.937
---------------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

(duizend euro)						
	AO 2024		TO 2024		LO 2024	
2024	BA	BU	BA	BU	BA	BU
ESR-ont- vangsten OW	8.959	14.431	5.000	5.000	0	0
Toelagen OI	0	0	0	0	0	0
Overige OL,OP, andere	121.801	89.035	0	0	0	0
Totaal	130.760	103.466	5.000	5.000	0	0

1.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

EB0-9ECATBA-OW – ECONOMISCH OVERHEIDSINSTRUMENTARIUM

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel landt de winstuitkering van LRM.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	0	5.000	0
BA-JR 2024	0	5.000	0
BU 2024	0	5.000	0

Inhoudelijke toelichting:

In 2024 werd een dividenduitkering van 5.000 keuro ingeschreven en ontvangen. De LRM-dividenden komen via het Vlaamse Gewest bij de Stichting LSM terecht, die op haar beurt maatschappelijke projecten ondersteunt in de provincie Limburg. Voor meer informatie over de toewijzing van de middelen aan stichting LSM wordt verwezen naar begrotingsartikel EB0-1ECA4BA-WT.

EC0-9ECAABA-OW – ECONOMISCH OVERHEIDSINSTRUMENTARIUM

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft het artikel voor de verliesfinanciering waarborgregeling van PMV.

Begrotingsuitvoering:**(duizend euro)**

	AO	TO	LO
BA 2024	4.656	0	0
BA-JR 2024	4.656	0	0
BU 2024	5.762	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Rekening houdend met een VABN-advies (Vlaamse Adviescommissie Boekhoudkundige Normen) wordt voortaan aan ontvangstenzijde enkel rekening gehouden met de premie-incasso en niet met recuperaties. De premies waren hoger dan verwacht. De premieopbrengsten zijn namelijk afhankelijk van zowel het waarborgbedrag als de looptijd van de waarborgen (bedrag premie = initieel waarborgbedrag x looptijd van de waarborg). De gemiddelde looptijd van de waarborgen in 2024 lag iets hoger dan het verwachte gemiddelde en zeker voor de hogere waarborgbedragen. Dit resulteert in een hoger ontvangen premie bedrag.

ECO-9ECBABC-OW – CORONA 2020 – HANDELSHUURLENING EN HEROPSTARTLENING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft het begrotingsartikel voor de intrestterugbetalingen van de handelshuurleningen, van de heropstartleningen en van de overbruggingsleningen t.g.v. de coronacrisis.

Begrotingsuitvoering:**(duizend euro)**

	AO	TO	LO
BA 2024	4.303	0	0
BA-JR 2024	4.303	0	0
BU 2024	8.669	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De intrestbetalingen voor de heropstartleningen (752 keuro) en overbruggingsleningen (7.907 keuro) waren in 2024 hoger dan verwacht. Voor de huurwaarborglening werd nog 10 keuro ontvangen.

De ontvangsten waren hoger dan verwacht gezien in de begroting enkel rekening werd gehouden met cashmatig te ontvangen intresten. In de uitvoering werd ook de kapitalisatie van uitgestelde intresten verwerkt. Het betreft uitgestelde intresten die geboekt worden in de loop van het jaar, maar pas op de eindvervaldag van het krediet cashmatig verschuldigd worden. Deze werden dus nog niet geïncasseerd in de loop van het boekjaar.

ECO-9ECBABC-OP – CORONA 2020 – HANDELSHUURLENING EN HEROPSTARTLENING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft het begrotingsartikel voor de kapitaalsterugbetalingen van de handelshuurleningen, van de heropstartleningen en van de overbruggingsleningen t.g.v. de coronacrisis.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2024	121.801	0	0
BA-JR 2024	121.801	0	0
BU 2024	89.035	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De kapitaalsterugbetalingen voor de heropstartleningen (23.993 keuro) en overbruggingsleningen (64.944 keuro) waren in 2024 lager dan verwacht. Voor de huurwaarborgleningen werd nog 97 keuro ontvangen.

De ontvangsten zijn lager dan verwacht gezien de begroting gebaseerd was op de actieve aflossingsplannen. Door toegestane uitstel van betaling, vertraging bij terugbetalingen en faillissementen zijn de reële kapitaalsterugbetalingen lager.

Uitgavenartikelen

EB0-1ECA2BA-WT – ECONOMISCH OVERHEIDSINSTRUMENTARIUM

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de volgende dossiers aangerekend:

- het fiduciair beheer van het Flanders Future Tech Fund (FFTF), waarmee PMV belast is;
- vergoedingen aan PMV voor de activiteiten in het kader van Europese financiële instrumenten, dit betreft in essentie het Pan-Europese Garantiefonds (EGF) en het InvestEU-garantieprogramma van de Europese Commissie voor de periode 2021-2027.

Met de toegekende middelen is PMV in staat om zich in te zetten om Europese financiële instrumenten aan te trekken.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	1.016	1.020	652	1.016	1.020	549

Inhoudelijke toelichting:

Volgens de samenwerkingsovereenkomst betreffende de dienstverlening door PMV in het kader van Europese financiële instrumenten worden de PMV-kosten berekend op basis van het werkelijk aantal gepresteerde dagen.

Het geplande beleid werd uitgevoerd aan een lagere kost dan dat was voorzien in het VAK en VEK-budget.

De toelage wordt voor de volgende kosten gebruikt:

- kosten met betrekking tot het aantrekken en het implementeren van EU-steun voor financiële instrumenten voor de PMV-groep of Gigarant;
- kosten met betrekking tot de vertegenwoordiging in de governance organen van EU-financieringsinstrumenten, Europese instellingen, of investerings-initiatieven opgezet door dergelijke instellingen (zoals bv. ETCI), overleg met overige andere publieke investeringsagentschappen binnen de EU;
- kosten met betrekking tot de bekendmaking en de werking van het InvestEU programma;
- adviesverlening aan publieke en private partijen die interesse hebben in het aantrekken van financiering met steun van Europese financiële instrumenten;
- het fiduciair beheer van het Flanders Future Tech Fund (FFTF), waarmee PMV belast is.

EB0-1ECA4BA-WT – ECONOMISCH OVERHEIDSINSTRUMENTARIUM

Korte inhoud begrotingsartikel:

Subsidie aan Limburg Sterk Merk (LSM).

Dit is de uitgavenzijde van het Fonds Winstuitkering LRM. De bijhorende toegewezen ontvangst staat op begrotingsartikel EB0-9ECATBA-OW van de middelenbegroting van het departement EWI. De inkomsten uit het Fonds worden aangewend voor een subsidie aan de Stichting Limburg Sterk Merk (LSM) voor activiteiten die de economische, maatschappelijke en culturele ontwikkeling van Limburg bevorderen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000

Inhoudelijke toelichting:

Het dividend ontvangen van LRM werd doorgestort aan LSM.

EC0-1ECA2BA-WT – ECONOMISCH OVERHEIDSINSTRUMENTARIUM

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft het begrotingsartikel voor de netto verliesfinanciering van de NV PMV-Standaardwaarborgen.

Begrotingsuitvoering:**(duizend euro)**

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	17.663	17.663	10.369	17.663	17.663	10.369

Inhoudelijke toelichting:

De netto verliesfinanciering was een stuk lager dan verwacht in 2024. Ondanks de aangegroeide portefeuille aan waarborgen in de voorgaande jaren, het stijgend aandeel aan faillissementen en de afloop van tijdelijke corona-maatregelen voor de onderneming, bleef het aandeel van uitbetalingen onverwacht laag. De feedback van de grootbanken hieromtrent was dat ook bij hen het aandeel contentieux onverwacht laag bleef.

EC0-1ECA4BA-WT – ECONOMISCH OVERHEIDSINSTRUMENTARIUM**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit was het variabel krediet voor de verliesfinanciering waarborgregeling PMV. Dit artikel wordt voortaan niet meer gebruikt en werd vervangen door EC0-1ECA2BA-WT.

Begrotingsuitvoering:**(duizend euro)**

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	0	0	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Dit was het variabel krediet voor de verliesfinanciering waarborgregeling PMV. Dit artikel wordt voortaan niet meer gebruikt en werd vervangen door EC0-1ECA2BA-WT.

EC0-1ECA2BD-PR – PROVISIE ARTIKEL LENINGEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het betreft het provisieartikel voor leningen.

Begrotingsuitvoering:**(duizend euro)**

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	0	0	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

N.a.v. de Oekraïne crisis wordt 250 miljoen euro voorzien in 2023 voor overbruggingsleningen voor bedrijven. Dit artikel werd niet meer gebruikt in 2024.

EC0-1ECA2BC-PA – HANDELSHUURLENING en HEROPSTARTLENING**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het betreft het begrotingsartikel voor het toestaan van handelshuurleningen, van de heropstartleningen en van de overbruggingsleningen t.g.v. de coronacrisis en de Oekraïne crisis.

Begrotingsuitvoering:**(duizend euro)**

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	0	0	-1	0	17.000	16.239

Inhoudelijke toelichting:

De boekingen in 2024 hadden te maken met een aantal bezwaren en beroepen die nog dienden verwerkt te worden.

EC0-1ECA2BC-WT – HANDELSHUURLENING EN HEROPSTARTLENING**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het betreft het begrotingsartikel voor de verliezen op de handelshuurleningen, uitgegeven en voor de verliezen van de heropstartleningen en overbruggingsleningen.

Begrotingsuitvoering:**(duizend euro)**

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	4.981	4.981	0	4.981	4.981	0

Inhoudelijke toelichting:

Er werden voorlopig geen verliezen geboekt op dit artikel.

EC0-1ECA2BV-IS – WAARBORGBEHEER NV**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het betreft het artikel voor de beheervergoeding Waarborgregeling.

Begrotingsuitvoering:**(duizend euro)**

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	2.466	2.466	2.466	2.466	2.466	2.466

Inhoudelijke toelichting:

De betaalde beheersvergoeding kwam overeen met de geraamde beheersvergoeding in 2024.

EB0-1ECA2BY-IS – FLANDERS FUTURE TECH FUND**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het Flanders Future Techfund beoogt een brede vermarkting van Vlaamse technologie door financiering te verstrekken in een vroege fase.

Binnen een investeringscontext met ESR-neutraliteit, moet FFTF inspelen op de financieringsnaden van vroege technologie-initiatieven van de SOC's, universiteiten en Vlaamse speerpuntclusters, en in tweede orde van private partijen. De investeringsfocus van FFTF is gericht op de beleidsprioriteiten digitalisering, duurzaamheid en zorg.

Op dit begrotingsartikel wordt de vergoeding voor PMV voor het operationeel beheer van FFTF en de vergoeding voor kosten van derden verschuldigd door FFTF aangerekend.

Begrotingsuitvoering:**(duizend euro)**

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	452	452	452	452	452	314

Inhoudelijke toelichting:

Sinds de oprichting werden er 7 investeringen goedgekeurd door de Raad van Bestuur (Swave, Astrivax, Effex, Flindr, Amphistar, Robovision en Clouds of Care).

Van deze 7 investeringen, werden er 4 uitbetaald in 2024. In 2024 werd ook een eerste vervolginvestering gerealiseerd door PMV (Swave).

Tot op heden is het aantal door PMV geanalyseerde dossiers 72 (2019 (3), 2020 (3), 2021 (4), 2022 (17), 2023 (23), 2024 (19), 2025 YTD (3)). De bron van de dossiers zijn als volgt verspreid:

- IMEC: 10
- UGENT: 13
- UA: 5
- KUL: 13
- VUB: 4
- VIB: 6
- VITO: 1
- Internationale SOC: 2

- PRIVAAT: 18

Het geïnvesteerd kapitaal bedraagt op heden: 20,6 miljoen euro, met een multiplicator (totaal vreemd kapitaal/FFTF kapitaal) van 6,2. Het gemiddeld investeringsbedrag per dossier bedraagt 2,94 miljoen euro.

Een evaluatie van het fonds toont aan dat er een nood is aan extra middelen. PMV onderzoekt onder andere hoe Europese, naast Vlaamse middelen hiervoor maximaal kunnen worden ingezet.

1.3.2. Overige entiteiten onder toezicht

- LRM-groep

Omschrijving

De begroting omvat de verschillende vennootschappen van de LRM-groep.

- PMV

Omschrijving

PMV bouwt als investeringsmaatschappij aan een duurzame Vlaamse economie, de motor van welvaart en welzijn. PMV is de partner van ambitieuze ondernemingen en projecten, die inzetten op maatschappelijke impact en financieel rendement.

- Vlaamse Participatiemaatschappij (VPM)

Omschrijving

In september 2023 heeft de Vlaamse overheid het formele startschot gegeven voor de verkoop van de participatie van de Vlaamse Participatiemaatschappij in Gimv. De zakenbank Rothschild is gemandateerd om het verkoopproces te begeleiden. De voorkeur van de Vlaamse Regering gaat naar een zogenaamde 'blokverkoop': aan één partij of één consortium van investeerders.

Op 30 november 2023 bereikte VPM een akkoord over de verkoop van haar participatie in Gimv NV aan Worxinvest NV voor een totale overnameprijs van 375,0 miljoen euro, verhoogd met een dagelijkse ticker fee van 51.370 euro vanaf 1 april 2024. De verkoop was op het ogenblik van het akkoord nog onderhevig aan een aantal opschortende voorwaarden. In 2024 werd aan de voorwaarden voldaan waardoor de participatie op 21 mei 2024 effectief werd overgedragen aan Worxinvest NV. De finale verkoopprijs bedroeg 377,6 miljoen euro, 375,0 miljoen euro basisprijs en 2,6 miljoen euro ticker fee.

VPM heeft in maart 2014 een engagement aangegaan van 50 miljoen euro in Gimv Health & Care Partners Comm. V. dat samen met Gimv NV het Gimv Health & Care Co-Investment Program vormt. Dit co-investeringsprogramma richt zich voornamelijk op investeringen in de groei en internationalisering van innovatieve zorgconcepten. Per 1 april 2018 werd de investeringsperiode van het Gimv Health & Care Co-Investment Program afgesloten. Bijgevolg kunnen sindsdien enkel nog opvragingen gebeuren voor de financiering van opvolgingsinvesteringen en kosten. Momenteel is er 80,89% van het engagement uitbetaald. Er is nog een doorlopende kredietfaciliteit voor een bedrag van 9.554.625 euro vanwege VPM voor Gimv H&C tot 1 april 2029 (voorwaarden in de Revolving Credit Facility Agreement van 31 maart 2013).

VPM heeft oorspronkelijk een engagement genomen voor een deelname van 250 miljoen euro in Gimv-XL Partners Comm. V. dat samen met Gimv NV het Gimv XL Fonds vormt. Op het moment van de vereffening van Gimv-XL Partners waren er nog 2 voormalige portfolio ondernemingen met een bestaand (hoofdzakelijk

theoretisch) exitrisico voortvloeiende uit nog lopende contractuele termijnen onder de verklaringen en waarborgen (reps & warranties), meer bepaald tot medio 2026. Dit exitrisico wordt voor de resterende periode bij Gimv-XL NV gelegd in diens hoedanigheid van beherende vennoot (general partner) van Gimv-XL Partners. Indien Gimv-XL NV tijdens de resterende periode hieronder wordt aangesproken, kan ze dit op de investeerders verhalen voor een bedrag tot maximum 15 miljoen euro. Het aandeel van VPM in deze resterende liability commitments (die de vorm aannemen van een buitenbalansverplichting) bedraagt maximaal 7.794.035 euro.

1.4 Prestatie-indicatoren

Prestatie-indicator: Aantal bedrijven in portefeuille

Benaming	Aantal bedrijven in portefeuille
Definitie	Aantal bedrijven in portefeuille het laatste volledige jaar (dus huidig jaar -1). Bijvoorbeeld bij begrotingsopmaak 2024 de cijfers over 2022.
Relevantie	Indicatie van aantal ondernemingen die financiering kregen
Meetfrequentie	jaarlijks
Bron	PMV
Meting BO 2024	-
Meting BU 2024	1876 (2023)
Evaluatie resultaat	/

Prestatie-indicator: Aantal uitstaande waarborgen

Benaming	Aantal uitstaande waarborgen
Definitie	Aantal uitstaande waarborgen het laatste volledige jaar (dus huidig jaar -1). Bijvoorbeeld bij begrotingsopmaak 2024 de cijfers over 2022.
Relevantie	Indicatie van aantal ondernemingen die waarborg kregen
Meetfrequentie	jaarlijks
Bron	PMV
Meting BO 2024	-
Meting BU 2024	7413 (2023)
Evaluatie resultaat	/

2. Inhoudelijk structurelement 2: Ondernemerschap

2.1 Strategische doelstellingen – Meer en sterkere ondernemers

Als we Vlaanderen willen laten doorstoten tot de top 5 van innovatieve kennisregio's in Europa, moeten we inzetten op verschillende actieterreinen. Naast het investeren in innovatie en het rechtstreeks steunen van ondernemingen, moeten we (startend) ondernemerschap ook op andere manieren stimuleren.

2.2 Operationele doelstellingen

De operationele doelstellingen zijn de volgende.

- Jongeren en ondernemerschapsonderwijs
- Begeleiding op kantelpunten in de levenscyclus van de onderneming
- Begeleiding voor snelgroeiende ondernemingen
- Ondersteuning van doelgroepen die minder makkelijk de stap naar ondernemerschap zetten
- Stimuleren van STEM-studiekeuze en -loopbanen (zie beleidsveld wetenschapscommunicatie)
- Kennisdifusie via de hogescholen
- Opleidingen gericht op ondernemerscompetenties via de Syntra's

Jongeren en ondernemen

Doelstelling is het bevorderen en het ontwikkelen van ondernemerszin en ondernemerschap en bijhorende competenties van jongeren. Hiertoe zetten we mee onze schouders onder de realisatie van ondernemend onderwijs via de subsidiëring en ondersteuning van Vlajo vzw, Unizo Ondernemen & Onderwijs, My Machine vzw, en de ecosystemen voor student-ondernemerschap in de Vlaamse studentensteden.

Jongeren die vanuit jeugdwerk geprikkeld geraken om een eigen ondernemend project op touw te zetten, kunnen beroep doen op de door VLAIO gesubsidieerde partner Haven vzw.

Door blijvend in te zetten op de ondernemende talenten en dromen van alle jongeren realiseren we mee de overeenkomstige doelstellingen zoals opgenomen in het Jeugd- en Kinderrechtenbeleidsplan.

Jaarlijks bereiken we met deze dienstverlening ongeveer 65.000 jongeren.

Begeleiding van ondernemers op kantelpunten in hun levenscyclus

VLAIO verbindt een netwerk van dienstverlenende partners met elkaar zodat ondernemers makkelijk de weg vinden naar alle factoren die ondernemerschap bevorderen. Op die manier vult het agentschap haar regisseursrol in het ondernemend ecosysteem in. Bij een aantal van de partners ondersteunt VLAIO de werking met financiële middelen.

Voor diensten van algemeen belang waarvan het financieel rendement te laag is om zelfbedruipend te zijn, gaat het agentschap gesubsidieerde partnerschappen aan met:

- BAN Vlaanderen (marktplaats van voor business angels);
- DYZO (begeleiding van ondernemingen in moeilijkheden);
- Federatie van Vrije Beroepen (boekhouders en accountants activeren ondernemers wegwijs te maken in het overheidsaanbod);
- Sociale Innovatie Fabriek (sociale ondernemingen begeleiden om solide ondernemingen te worden).

Voor activiteiten die ondernemers bewust maken van mogelijkheden, hen informeren en begeleiden in de eerste stappen in de richting van een toepassing op maat van het bedrijf, doet het agentschap een beroep op dienstverleners die zijn geselecteerd via een overheidsopdracht (het 'Contract ondernemerschap en innovatieversnelling').

Deze partners bieden een dienstverlening aan die vertrekt vanuit de levenscyclus van de onderneming. Tevens wordt ingespeeld op zogenaamde innovatievolgers om deze in contact te brengen met innovaties die hun nut reeds bewezen hebben. De Vlaamse regering zal geïnformeerd worden over de stand van zaken van de uitvoering van het contract ondernemerschap en innovatieversnelling via een Mededeling.

Jaarlijks voorziet VLAIO een 17.000 prestarters en gevestigde ondernemers op deze wijze in informatie en advies.

Begeleiding voor snelgroeiende ondernemingen

Snelle groeiers kunnen een belangrijke bijdrage leveren om Vlaanderen te laten doorstoten naar de top 5 van de Europese innovatieve kennisregio's. Om het aandeel snelgroeiende ondernemingen blijvend te stimuleren, voeren we een specifiek beleid om ambitieus ondernemerschap aan te moedigen en te omkaderen.

Voor de begeleiding van beloftevolle ondernemingen heeft VLAIO opdrachten uitbesteed aan verschillende partners via het 'Contract ondernemerschap en innovatieversnelling'. Jaarlijks worden deze initiatieven geëvalueerd, afgetoetst en eventueel bijgestuurd naar de huidige noden van deze doelgroep.

VLAIO richt zich ook tot de Vlaamse incubatoren, om deze te verbinden met de overige actoren binnen het VLAIO Netwerk.

Onze doelstelling is om jaarlijks een 1.000-tal startups en scale-ups te bereiken en een 300-tal scale-ups van effectieve diepgaandere begeleiding te voorzien.

Ondersteuning van doelgroepen die minder makkelijk de stap naar ondernemerschap zetten.

VLAIO doet inspanningen voor het bereiken van doelgroepen die minder makkelijk de stap naar ondernemerschap zetten. Ook deze dienstverlening maakt deel uit van het 'Contract ondernemerschap en innovatieversnelling'. Voor de doelgroepen die minder makkelijk de stap naar ondernemerschap zetten werkt VLAIO veel samen met departement WSE en VDAB. Jaarlijks worden 850 personen via VDAB en VLAIO op een traject richting ondernemerschap gezet.

Ondernemers die verder afstaan van het ondernemerschap kunnen vaak geen beroep doen op bankfinanciering. Microkredieten zijn soms een uitweg voor goede projecten. VLAIO ondersteunt de begeleiding door Hefboom en microStart voor de ondernemers aan wie zij microkredieten verstrekken.

Kennisdiffusie via de hogescholen.

De Vlaamse hogescholen vormen een belangrijke schakel in het innovatielandschap door hun regionale spreiding en rechtstreekse binding met de praktijk, in het bijzonder in het toepassen van kennis binnen kmo's en social-profit instellingen.

Binnen de dienstverlening van de hogescholen is Blikopener een sterk instrument van de hogescholen om een kennis- en technologietransfer service op maat van de kmo's en maatschappelijke actoren te realiseren.

De Vlaamse Hogescholen bereiken met deze laagdrempelige dienstverlening elk jaar ruim 3.000 ondernemers.

Het aanbieden van opleidingen gericht op ondernemerscompetenties via de Syntra's.

De vijfjarenstrategie van de SYNTRA wordt jaarlijks geoperationaliseerd via een kwalitatief - en een kwantitatief jaarplan en de jaarlijkse productontwikkelingsagenda. De Syntra leggen bij de vernieuwing en herwerking van hun aanbod een grote nadruk op innovatie, STEM en ook knelpuntberoepen. Ruim 23.000 cursisten worden op deze wijze opgeleid.

Via de open oproep ondernemersvorming geeft VLAIO daarnaast impulsen om op de thema's duurzaamheid en digitalisering vernieuwende opleidingen te laten ontstaan. Het is belangrijk een aanbod te voorzien dat inspeelt op de nood aan competenties voor digitalisering, duurzaamheid en circulariteit.

2.3 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

2.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

Geen ontvangstartikelen

Uitgavenartikelen

Geen uitgavenartikelen

2.3.2. Overige entiteiten onder gezag

- *Fonds Flankerend Economisch en Innovatiebeleid (Fonds voor Innoveren en Ondernemen)*

ECH-1ECB5CA-WT : Bevorderen van ondernemerschap

De budgetten worden goedgekeurd op niveau begrotingsartikel. Binnen een begrotingsartikel worden de middelen geheralloceerd, rekening houdend met de indiening van projecten bij oproepen en bij steuninstrumenten met doorlopende indiening. Dit kan leiden tot over- of onderbenutting van VAK en VEK op niveau basisallocatie.

1EC3AB – 1EC3AN STEM

Hier worden de acties rond STEM aangerekend. Er was 3.000 keuro VAK voorzien en er werd 643 keuro vastgelegd. Tevens werd 1.153 keuro vastgelegd voor STEM op begrotingsartikel ECH-1ECB5CW-IS (Hoger Onderwijs).

1EC306 Onderzoeken ter ondersteuning van het beleid inzake toegang tot financiering en/of ondernemersbevordering

Op deze rubriek worden de diverse evaluaties, studies en onderzoeken vastgelegd, die uitgevoerd worden in het raamcontract voor monitoring inzake ondernemerschap. Er was 500 keuro VAK voorzien, 1.068 keuro werd effectief vastgelegd.

1EC313 Initiatieven ter bevordering van het ondernemerschap

Op deze rubriek worden alle vastleggingen en betalingen aan de structurele partners gegroepeerd en worden ook de ad hoc projecten vastgelegd en uitbetaald. Tevens worden op deze rubriek nog oude oproepen uitbetaald.

Er werd 6.269 keuro vastgelegd (4.346 keuro was voorzien) en 7.099 keuro vereffend (8.632 keuro voorzien).

1EC361 Initiatieven ter bevordering van het ondernemerschap

Op deze rubriek worden de vastleggingen en uitbetalingen gedaan voor de aangeduide dienstverleners in het bestek ondernemerschap. Er zijn ook nog een aantal andere projecten die op deze rubriek worden vastgelegd en uitbetaald, het gaat hier telkens over overheidsopdrachten.

Bij BA2024 werd 26.339 keuro aan VAK voorzien en de VEK werd geraamd op 21.288 keuro. Finaal werd 22.028 keuro vastgelegd en 39.403 keuro vereffend.

Er werd ook nog 2.156 keuro VAK en 2.776 keuro VEK besteed voor ondernemerschapsbevordering op begrotingsartikel ECH-1ECB5CW-IS (Hoger Onderwijs).

1EC387 – 1EC3AM – 1EC3AO Kennisdifusie Hogescholen

Hier worden de acties in kader van de werking rond kennisdiffusie aangerekend.

De middelen worden ingezet voor de opbouw van een digitaal platform, voor kennisinstrumenten en voor een oproep naar hogescholen.

Sinds 2020 behartigen de hogescholen tevens de noden van de steden en gemeenten, alsook het leerplichtonderwijs. Het geheel wordt gecoördineerd vanuit de Vlaamse Hogescholenraad die inzet op verbinding van het hogescholennetwerk met het VLAIO Netwerk alsook professionalisering van de onderzoekers voor een nog vlottere valorisatie van de aanwezige kennis.

De VAK behoefte werd geraamd op 7.500 keuro en er werd 8.380 keuro effectief vastgelegd op begrotingsartikel ECH-1ECB5CX-IS (Hoge Scholenraad). Er was 5.250 keuro VEK gebudgetteerd en in uitvoering werd 7.375 keuro uitgegeven.

1EC3AU AI/CS en 1EC3AI (AI/CS Ilvo), 1EC3AJ (AI/CS GO!) en 1EC3AT (AI/CS Hoger Onderwijs)

Op deze rubriek worden projecten voor sensibilisering, begeleiding en kennisdeling in kader van de actieplannen AI (Artificial Intelligence) en CS (Cybersecurity) aangerekend. Dit omvat ook de cofinanciering van de ESF oproepen.

Er was voor 2.650 keuro VAK voorzien binnen ISE Ondernemerschap, waarbij voor 1.566 keuro werd vastgelegd. Er was 1.755 keuro aan VEK voorzien en in realiteit werd 1.836 keuro vereffend (incl. AI/CS op interne stromen Hoger Onderwijs).

1EC373 en 1EC3AP E-loket en validata

Dit betreft het budget voor e-loket.

VLAIO staat in voor de exploitatie en de verdere doorontwikkeling van e-loketondernemers. Zo wordt er in 2024 verder gewerkt aan trajecten inzake een verbeterd mandatenbeheer, Single Digital Gateway en aansluitingen op nieuwe bouwstenen die bijdragen aan de noden van ondernemers.

Er was 2.242 keuro VAK en 3.046 keuro VEK voorzien voor E-loket en validata, waarbij 1.498 keuro werd vastgelegd en 1.332 keuro werd vereffend.

1EF399 Programma Innovatieve Overheidsopdrachten (PIO)

In 2024 werd 2.780 keuro aan VAK voorzien, wat 1 miljoen euro minder was dan in 2023. Dit komt door de overheveling van 1 miljoen euro naar PILBO (Programma Innovatieve Overheidsopdrachten Lokale Besturen), zie hieronder bij Innovatiesteun.

De uiteindelijke vastleggingen bedroegen 2.698 keuro (incl. vastleggingen op een aantal interne stromen). De vereffeningen bedroegen 3.240 keuro.

1EF391 Vzw Team Bedrijfstrajecten

Team Bedrijfstrajecten heeft als kerntaak invulling te geven aan de frontoffice werking van Agentschap Innoveren & Ondernemen.

Er was 6.158 keuro VAK en VEK voorzien en er werd 6.282 keuro effectief vastgelegd en 6.137 keuro vereffend. De extra vastlegging had te maken met het feit dat een bestelaanvraag werd ingevoerd voor werkingsjaar 2025.

1EC339 Beheersvergoedingen aan derden voor verschillende maatregelen

Het betreft de beheersvergoedingen aan PMV.

Er was 3.890 keuro VAK en VEK voorzien en er werd 3.785 keuro vastgelegd en 2.904 keuro vereffend voor deze beheersvergoedingen.

Een klein gedeelte van 217 keuro werd vastgelegd en aangerekend onder 1EC3BG (beheersvergoedingen winwin-leningen PMV)(infra).

1EC314 Fiscale minderinkomsten federale overheid in het kader van de win-winlening (art 132 decreet)

Dit is de rubriek voor de fiscale minderinkomsten in het kader van de win-winlening.

Er was 12.465 keuro VAK en VEK begroot en in realiteit werd 12.416 keuro aan VAK en VEK uitgegeven.

1EC3BA/1EC3BB : steuninstrumenten vanuit Syntra

Jaarlijks ontvangt Syntra een indexatie voor het aandeel loon, steeds geraamd op 75% van de subsidies aan de SYNTRA, dus +1.5% op totale subsidie.

In totaal was 50.276 keuro voorzien. Er werd uiteindelijk 50.691 keuro vastgelegd en 50.466 keuro aangerekend.

1EC3BB is de basisallocatie voor de Ondernemerschapstrajecten Syntra.

Relanceprojecten binnen Ondernemerschapsbevordering (zowel onder WT als onder IS-artikels)

Er werd voor 6.776 keuro vereffend binnen de Vlaamse Veerkracht voor de volgende projecten :

- VV109: uitbreiding contract ondernemerschap 7 keuro
- VV55: smart cities 2.922 keuro
- VV123: circulair bouwen 1.633 keuro
- VV23: onderzoeksinfrastructuur Hogescholen 2.214 keuro

ECH-1ECB5CW-IS : Ondernemerschap stimuleren – Hoger Onderwijs

AEC000 Infrastructuur Onderwijs

Er werd in 2023 een recurrent steuninstrument voor Infrastructuur Hogescholen opgestart. Het VAK budget werd in 2024 aan de Tetra lijn (zie hieronder bij innovatiesteun) toegevoegd.

Er was geen VAK voorzien maar er werd wel nog voor 2.604 keuro vastgelegd op AEC000. Er werd nog voor 1.111 keuro aangerekend.

ECH-1ECB5CY-IS : Ondernemerschap stimuleren – Interne Stroom Flanders DC

1EC3AC Flanders DC

Op deze rubriek wordt de jaarlijkse werkingssubsidie i.h.k.v. de convenant tussen VLAIO en Flanders DC vastgelegd en uitbetaald.

Er was 2.165 keuro VAK en VEK begroot en er werd effectief 2.165 keuro vastgelegd. Er werd voor 2.144 keuro aangerekend.

2.4 Prestatie-indicatoren

Prestatie-indicator: Bereik dienstverleners contract ondernemerschap

Benaming	Bereik dienstverleners contract ondernemerschap
Definitie	
Relevantie	Indicatie van aantal personen/ondernemers bereikt werden met de dienstverlening in de overheidsopdracht ondernemerschap en innovatieversnelling
Meetfrequentie	Jaarlijks
Bron	VLAIO
Meting BO 2024	-
Meting BU 2024	15.750
Evaluatie resultaat	/

3. Inhoudelijk structurelement 3 : Groei-ondersteuning Kmo's en groeibedrijven

3.1 Strategische doelstellingen – Veerkrachtige bedrijven en sectoren

We stimuleren ondernemingen in het Vlaamse Gewest om te investeren en kennis te verwerven via opleiding en advies. Zo kunnen ze duurzamer worden, hun concurrentiepositie verbeteren en zich ten volle ontplooien in het economische landschap. We voorzien hiervoor generieke instrumenten waarvan met name kmo's gebruik kunnen maken maar ook een aantal specifieke instrumenten gericht op bepaalde doelgroepen van bedrijven of thema's.

3.2 Operationele doelstellingen

De operationele doelstellingen zijn:

- De professionalisering van kmo's via de kmo-portefeuille en de kmo-groeisubsidie;
- Het stimuleren van transities en transformaties via strategische transformatiesteun en ecologiesteun;
- Het ondersteunen van specifieke sectoren via Screen Flanders en de Hinderpremie bij openbare werken;
- Het optimaal gebruik maken van de Europese structuurfondsen (EFRO & Interreg).

De professionalisering kmo's via de kmo-portefeuille en de kmo-groeisubsidie

De kmo-portefeuille en de kmo-groeisubsidie zijn twee instrumenten die gericht zijn op het verhogen van de professionaliteit en de competitiviteit van de Vlaamse kmo's.

In 2024 werd een impactanalyse van de kmo-portefeuille in de periode 2016-2022 uitgevoerd. Uit deze studie blijkt dat de kmo-portefeuille een breed bereik heeft, administratief eenvoudig is, de drempel naar opleiding en advies verlaagt én een positief effect heeft op de competitiviteit en productiviteit van ondernemingen. De studie kan geconsulteerd worden op de website van VLAIO (<https://www.vlaio.be/nl/media/2584>).

Met de kmo-groeisubsidie worden kmo's aangemoedigd om zich strategisch te heroriënteren. Met de kmo-groeisubsidie worden strategische heroriënteringen in het kader van digitalisering, duurzaamheid, internationalisering en innovatie gesteund.

Transitie en Transformatie (Het stimuleren van investeringen via Strategische Transformatiesteun en via Ecologiesteun)

Strategische transformatiesteun maakt opleidings- en investeringssteun mogelijk voor internationaal gerichte ondernemingen die een transformatie met een sterk innovatief en duurzaam karakter doormaken.

In 2024 werden 9 dossiers strategische transformatiesteun goedgekeurd voor 15,2 miljoen euro.

Screen Flanders

Screen Flanders is een initiatief van VLAIO in samenwerking met het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF). Het vult sinds 2012 de culturele steun van het VAF aan met broodnodige economische ondersteuning die via VLAIO ter beschikking wordt gesteld. Belgische én buitenlandse producties kunnen via een Belgische (co)producent tot 400.000 euro terugbetaalbare steun krijgen. Hierdoor kan in Vlaanderen aan kennisopbouw gedaan worden en kan de sector groeien.

In 2024 werd het instrument geëvalueerd. De evaluatie kan geconsulteerd worden op de website van VLAIO (<https://www.vlaio.be/nl/media/2622>).

Hinderpremie openbare werken

De Hinderpremie openbare werken is gericht op kleine ondernemingen met maximaal 9 werknemers in dienst die ernstige hinder ondervinden van openbare werken in het Vlaamse Gewest. De Hinderpremie voorziet financiële ademruimte om ondernemingen aan te zetten concrete acties op te zetten tijdens de hinder zodat ze zoveel mogelijk kunnen blijven ondernemen. Ondernemingen die actief zijn in de sectoren van detailhandel (winkeliers), horeca en een aantal specifiek toegelaten diensten waarbij er ter plaatse een persoonlijk en direct klantencontact is kunnen in aanmerking komen voor de steun.

Optimaal gebruik maken van de Europese structuurfondsen (EFRO & Interreg)

In 2024 kwam het EFRO-programma 2021-2027 op kruissnelheid. Eind 2024 was 65% van de beschikbare middelen toegewezen aan projecten die bijdragen aan een slimmer en groener Vlaanderen. Een uitgebreid overzicht van de toegekende EFRO- en Interreg-middelen kan men terugvinden in het Interreg.²

3.3 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

GROEI-ONDERSTEUNING KMO'S EN GROEIBEDRIJVEN, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK 2024			VEK 2024		
2024	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	12.732	12.732	12.354	12.732	14.732	14.350
Toe-lagen IS	954.173	973.696	2.052.810	813.066	834.712	834.711
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	966.905	986.428	2.065.163	825.798	849.444	849.062

(duizend euro)						
	AO 2024		TO 2024		LO 2024	
2024	BA	BU	BA	BU	BA	BU
ESR-ontvangsten OW	603	762	0	0	0	0
Toe-lagen OI	0	0	0	0	0	0
Overige OL,OP, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	603	762	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

² <https://www.vlaio.be/nl/media/2798>

Er is in 2024 een significant verschil tussen de VAK BA-JR cijfers en de effectieve VAK uitvoeringscijfers BU. In het BU24 bedrag zit een éénmalige rechtzetting inbegrepen. Voor bepaalde rechtspersonen was er in het verleden een afwijking tussen wat het Vlaams Parlement in de begroting heeft goedgekeurd en wat in het financiële systeem is opgenomen, meestal bij projecten of bij investeringen (de uit het verleden ontstane "aard-5"-kredieten). Dit komt omdat tot nu toe in het financiële systeem het principe werd gehanteerd dat VAK en VEK steeds gelijk moesten zijn. Tot en met eind 2023 was Orafin technisch niet in staat om het correcte VAK-budget te registreren. In de plaats hiervan werd het VAK-bedrag gelijkgeschakeld met het VEK-budget wat soms tot een onderschatting, dan wel een overschatting van het werkelijke VAK-budget leidde. Om dit probleem op te lossen werd in samenspraak met het departement Financiën en Begroting, het Rekenhof en het Fonds voor Innoveren en Ondernemen een oefening opgezet waarbij het historisch werkelijke en toegekende VAK-budget met het genoteerde VAK in Orafin werd vergeleken. In navolging hiervan werd een anomalie geboekt voor historisch VAK dat budgettair wel was toegekend maar niet in Orafin werd geregistreerd. Deze rechtzetting heeft voor de periode 2019-2023 een impact van 1.196.404.383 euro.

Aangezien de vastleggingskredieten in het verleden al door het Vlaams Parlement waren goedgekeurd, werd dit niet bij begrotingsaanpassing 2024 of begrotingsopmaak 2025 verwerkt, maar in de uitvoeringsrekening 2024. Voor alle duidelijkheid, dit gaat niet om extra budget maar om een boekhoudkundige rechtzetting van de juiste VAK-registratie in Orafin. Dezelfde oefening werd gedaan voor de Plantentuin Meise Investeringsubsidies (FFEU) (EB0-1EEA5HU-IS) en voor het FWO (EB0-1EEA5GT-IS).

3.3.1 Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

ECO-9ECAADC-OW – ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit betreft het begrotingsartikel voor de ESR-neutrale verwerking van met BAR-ontvangsten gefinancierde uitgaven.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2024	603	0	0
BA-JR 2024	603	0	0
BU 2024	762	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Dit artikel is opgezet voor de verwerking van de ESR neutraliteit van Europese uitgaven (BAR).

De ESR-neutraliteit moet gerealiseerd worden door de Europese ontvangsten te vergelijken met de uitgaven die door die Europese ontvangsten gedekt worden. Hiervoor werd voor 762 keuro geboekt op dit artikel (versus 603 keuro begroot).

Uitgavenartikelen

EC0-1ECA2DA-WT – BELEIDSVOORBEREIDING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft de beleidsgerelateerde werkingsuitgaven van het Agentschap Innoveren en Ondernemen voor IT, communicatie, HR-dienst, VLAIO Netwerk en voor Interregionale samenwerking.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	12.129	12.129	11.892	12.129	14.129	13.785

Inhoudelijke toelichting:

De VAK kredieten op dit artikel werden bijna integraal benut. De VEK kredieten waren ontoereikend waardoor een herverdeling van 2 miljoen euro VEK vanuit het Fonds voor Innoveren en Ondernemen plaatsvond in 2024. De extra VEK was vooral nodig voor lopende engagementen van IT en communicatie. In 2023 was een onderbenutting van het VEK, wat aanleiding was voor de overbenutting van het aanvankelijke BA2024 budget.

EC0-1ECA2DC-LO – BAR LONEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft de uitgaven voor wedden van medewerkers die voor het Europese BAR-programma werkten in 2024.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	470	470	275	470	470	275

Inhoudelijke toelichting:

De personeelsuitgaven in 2024 lagen lager dan voorzien voor BAR.

EC0-1ECA2DC-WT – BAR WERKINGSUITGAVEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft het begrotingsartikel voor de werkingsuitgaven in het kader van de technische bijstand BAR.

Begrotingsuitvoering:**(duizend euro)**

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	133	133	187	133	133	290

Inhoudelijke toelichting:

De werkingsuitgaven voor BAR lagen hoger dan bij BA2024 voorzien. Dit wordt gecompenseerd door de lagere personeelsuitgaven. Personeel en werking samen bleven wel binnen het voorziene budget.

ECO-1ECA5DY-IS – FONDS VOOR INNOVEREN EN ONDERNEMEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit betreft de kredieten van het Fonds voor Innoveren en Ondernemen.

Begrotingsuitvoering:**(duizend euro)**

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	954.173	973.696	2.052.810	813.066	834.712	834.711

Inhoudelijke toelichting:

Er is in 2024 een significant verschil tussen de VAK BA-JR cijfers en de effectieve VAK uitvoeringscijfers BU. In het BU24 bedrag zit een éénmalige rechtzetting inbegrepen. Voor bepaalde rechtspersonen was er in het verleden een afwijking tussen wat het Vlaams Parlement in de begroting heeft goedgekeurd en wat in het financiële systeem is opgenomen, meestal bij projecten of bij investeringen (de uit het verleden ontstane "aard-5"-kredieten). Dit komt omdat tot nu toe in het financiële systeem het principe werd gehanteerd dat VAK en VEK steeds gelijk moesten zijn. Tot en met eind 2023 was Orafin technisch niet in staat om het correcte VAK-budget te registreren. In de plaats hiervan werd het VAK-bedrag gelijkgeschakeld met het VEK-budget wat soms tot een onderschatting, dan wel een overschatting van het werkelijke VAK-budget leidde. Om dit probleem op te lossen werd in samenspraak met het departement Financiën en Begroting, het Rekenhof en het Fonds voor Innoveren en Ondernemen een oefening opgezet waarbij het historisch werkelijke en toegekende VAK-budget met het genoteerde VAK in Orafin werd vergeleken. In navolging hiervan werd een anomalie geboekt voor historisch VAK dat budgettair wel was toegekend maar niet in Orafin werd geregistreerd. Deze rechtzetting heeft voor de periode 2019-2023 een impact van 1.196.404.383 euro.

Aangezien de vastleggingskredieten in het verleden al door het Vlaams Parlement waren goedgekeurd, werd dit niet bij begrotingsaanpassing 2024 of begrotingsopmaak 2025 verwerkt, maar in de uitvoeringsrekening 2024. Voor alle duidelijkheid, dit gaat niet om extra budget maar om een boekhoudkundige rechtzetting van de juiste VAK-registratie in Orafin. Dezelfde oefening werd gedaan voor de Plantentuin Meise Investeringsubsidies (FFEU) (EB0-1EEA5HU-IS) en voor het FWO (EB0-1EEA5GT-IS).

3.3.2 Overige entiteiten onder gezag

- *Fonds voor Innoveren en Ondernemen (Fonds voor Innoveren en Ondernemen)*

Ontvangstenartikelen

ECH-9ECBAZZ-OI

9EC301 DOTATIE

De dotatie voor het Fonds voor Innoveren en Ondernemen bedroeg 834.711 keuro in 2024.

9EC310 COMPENSATIE VANUIT HET KLIMAATFONDS

De dotatie uit het Klimaatfonds bedroeg 148.738 keuro in 2024. Deze dotatie wordt integraal aangewend voor de compensatie voor indirect carbon leakage (ICL).

ECH-9ECBAZZ-OW en ECH-9ECBAZZ-WT

Er waren voor 5.474 keuro ontvangsten gebudgetteerd op dit artikel, m.n. terugvorderingen economische steun voor 2.000 keuro, ontvangsten RP Zellik voor 574 keuro, terugbetalingen terugvorderbaar voorschot evenementensector voor 2.000 keuro en voor 1.000 keuro ontvangsten e-loket ondernemers.

Op begrotingsartikel ECH-9ECBAZZ-OW werd voor 50.973 keuro geboekt aan terugvorderingen. Op begrotingsartikel ECH-9ECBAZZ-WT werden voor 37.343 keuro aan waardeverminderingen geboekt. Deze moeten in mindering gebracht worden van de 50.973 keuro op ECH-9ECBAZZ-OW, waardoor netto 13.631 keuro overblijft.

In de praktijk werd op beide artikels samen in totaal 13.631 keuro ontvangen. Dit bestaat uit 13.816 keuro terugvorderingen economische steun, uit 530 keuro ontvangsten RP Zellik, uit 271 keuro terugvorderingen/ontvangsten vanuit diverse corona maatregelen, voor -1.034 keuro netto terugvorderbaar voorschot evenementensector (creditnota's zijn hoger dan vorderingen) en voor 48 keuro ontvangsten e-loket.

9EC305 Terugbetalingen door de ondernemingen en stortingen uit hoofde van wettelijke of conventionele bepalingen

Er waren voor 13.816 keuro aan terugvorderingen, terwijl er voor 2.000 keuro was gebudgetteerd.

9EC314 Inkomsten researchpark Zellik

Er waren voor 474 keuro aan terugvorderingen, terwijl er voor 530 keuro was gebudgetteerd.

9EC317 TERUGVORDERINGEN CORONA MAATREGELEN

Er waren voor 271 keuro aan netto terugvorderingen, terwijl er niets meer was gebudgetteerd.

9EC318 TERUGBETALING TERUGVORDERBAAR VOORSCHOT EVENEMENTEN

Het betreft de ontvangsten van de terugvorderbare voorschotten voor de evenementensector in het kader van de coronacrisis. Er was voor 2 miljoen euro gebudgetteerd en netto -1.034 keuro gerealiseerd.

9EC320 Inkomsten e-loket

Er werden voor 20 keuro ontvangsten gerealiseerd vanuit het e-loket, terwijl er 1 miljoen was gebudgetteerd. Bij de BO 2024 werd 1 miljoen euro gebudgetteerd als inkomsten voor de ontwikkeling en beheer van het verenigingsloket op het platform van e-loketondernemers. De samenwerking werd eind 2023 evenwel stopgezet. Daardoor waren er geen inkomsten in 2024. De effectieve ontvangst had te maken met een terugvordering van kosten voor 2023 i.f.v. het verenigingsloket.

Uitgavenartikelen

ECH-1ECB2DC-WT : STIMULEREN VAN GROEI, TRANSFORMATIE EN INNOVATIE

De budgetten worden goedgekeurd op niveau begrotingsartikel. Binnen een begrotingsartikel worden de middelen geheralloceerd, rekening houdend met de indiening van projecten bij oproepen en bij steuninstrumenten met doorlopende indiening. Dit kan leiden tot over- of onderbenutting van VAK en VEK op niveau basisallocatie.

1EC370 Investeringssteun in toepassing van het decreet betreffende het economisch ondersteuningsbeleid (ecologiesteun) (aard 2)

Onder 1EC370 was 2 miljoen VAK voorzien voor ecologiesteunprojecten. Deze basisallocatie dient voor uitgaven op basis van eigen ontvangsten. De ontvangsten werden gerealiseerd maar de uitgaven worden doorgeschoven naar volgend jaar of volgende jaren. Het betreft aard 2 uitgavenkredieten. De aard-5 uitgaven voor ecologiesteun worden hieronder toegelicht.

ECH-1ECB5DC-WT : Groei-ondersteuning van Kmo's en groeibedrijven – stimuleren van groei, transformatie en innovatie

De budgetten zijn bepaald op niveau begrotingsartikel. Op niveau basisallocatie zijn er over- en onderbestedingen die te maken hebben met de indieningen bij oproepen en bij doorlopende indiening.

Professionalisering kmo's

1EC316 Kmo-portefeuille

Met de kmo-portefeuille kunnen kleine en middelgrote ondernemingen en beoefenaars van vrije beroepen met steun van de Vlaamse overheid opleidingen en adviezen aankopen.

In 2024 werd er 44,0 miljoen euro vastgelegd, wat 4,0 miljoen meer is dan aanvankelijk was voorzien.

In 2024 werden in totaal 124.462 projecten voor opleiding gesteund. Het gaat over steun aan 53.421 verschillende ondernemingen.

Stimuleren van investeringen

1EC317 Kmo-Groeisubsidie

Er was 12.500 keuro VAK voorzien, maar er werd in 2024 9.365 keuro effectief vastgelegd. Deze onderbenutting werd volledig gecompenseerd door de meeruitgaven op de kmo-portefeuille. Er werden 357 dossiers gesteund (355 unieke ondernemingen).

1EC327 STS – Investeringssteun aan ondernemingen in toepassing van het decreet betreffend het economisch ondersteuningsbeleid (STS)

De middelen voor STS werden in 2023 toegevoegd aan basisallocatie 1EC320. Deze basisallocatie heette voordien 'Ecologiesteun', maar wordt vanaf 2024 benoemd als 'Transitie en Transformatie'. De budgetten voor STS en ecologiesteun worden hier gegroepeerd.

De Strategische Transformatiesteun voorziet opleidings- en investeringssteun voor ondernemingen die een transformatie doormaken op het vlak van innovatie, duurzaamheid en internationalisering.

Er werd geen VAK meer voorzien in 2024 en de realisaties vonden dan ook plaats op 1EC320.

Ondersteunen van specifieke doelgroepen

1EC380 Hinderpremie

Deze maatregel biedt financiële ondersteuning aan ondernemingen die lijden onder de hinder van openbare werken.

Er was 10.000 keuro VAK voorzien en er werd 10.136 keuro vastgelegd.

1EC328 Screen Flanders – terugvordering renteloze voorschotten op netto-ontvangsten

De steunmaatregel Screen Flanders is een economische maatregel voor de audiovisuele sector. Er wordt steun gegeven aan Belgische producenten voor zover ze uitgaven doen in het Vlaamse Gewest.

Er was 3.500 keuro VAK voorzien en er werd 5.000 keuro effectief vastgelegd. Er werden 26 audiovisuele producties gesteund.

Optimaal gebruik maken van de Europese structuurfondsen (EFRO & Interreg)

1EC341 Vlaamse cofinanciering voor EFRO-projecten + 1EC359 (EFRO FIT) + 1EC390 (EFRO HOGER ONDERWIJS) + 1EC3AA (EFRO VITO) + 1EC3AF (EFRO ILVO)

Dit betreft de cofinanciering van economische en innovatieve projecten binnen de programma's EFRO Vlaanderen en EFRO Interreg.

Bij BA2024 was 18.300 keuro VAK voorzien en er werd voor 17.585 keuro vastgelegd op 1EC341 en op de Interne Stroomartikels.

In de prioriteit "Slim Vlaanderen" werden in 2024 48 projecten goedgekeurd voor een bedrag van 37 miljoen euro. Er werd voor deze projecten ook 15 miljoen euro cofinanciering voorzien vanuit het Fonds Innoveren en Ondernemen.

In de prioriteit "Duurzaam Vlaanderen" werden in 2024 27 projecten goedgekeurd voor een bedrag van 39 miljoen euro. Er werd voor deze projecten ook 13 miljoen euro cofinanciering voorzien vanuit het Fonds Innoveren en Ondernemen.

De Interreg-programma's ("Europese Territoriale Samenwerking"), waarvan er 5 in totaal zijn voor Vlaanderen, zijn het internationale luik van EFRO en ondersteunen internationale samenwerking met het oog op de transformatie van onze regionale economie in lijn met de EU2020 doelstellingen. Een overzicht van de goedgekeurde Interreg-projecten in de verschillende programma's waarin Vlaanderen betrokken is kan men terugvinden in het activiteitenverslag van 2024.³

Provisies

1EC372 Provisie voor investeringen in O&O en het bedrijfsleven + 1EC381 (provisie FWO) + 1EC382 (VLIZ provisie) + 1EC392 (provisie Hoger Onderwijs)
Er was 5.718 keuro VAK voorzien op de investeringsprovisie. Er werd voor 7.417 keuro vastgelegd op de basisallocatie.

Hiermee werden de volgende projecten gefinancierd :

- FWO Einstein Telescoop 5.468 keuro
- Digitale tweelingsonderzoekslabo voor Mechatronica 'Infinity' 1.694 keuro
- InnovOcean VLIZ-ILVO gebouw 222 keuro
- C.E.S. en Betocare 33 keuro

Overige programma's

1EC338 Werkingsuitgaven, gedeeltelijk ter cofinanciering van Europese projecten en ter dekking van beheersvergoedingen aan derden

In deze begrotingspost worden allerlei werkingsuitgaven voorzien ter ondersteuning van het economisch ondersteuningsbeleid.

Er was 2.254 keuro VAK voorzien en er werd 3.156 keuro vastgelegd. Een groot deel van de meeruitgaven heeft te maken met advocatenkosten.

Ecologische programma's

1EC320 Transitie en Transformatie (voorheen : Investeringssteun in toepassing van het decreet betreffende het economisch ondersteuningsbeleid (ecologiesteun) (aard-5))

Binnen deze basisallocatie worden vanaf 2024 de budgetten voor STS (Strategische Transformatiesteun) en Ecologiesteun gegroepeerd. Ook het budget voor GREEN werd hieronder opgenomen.

De ecologiesteun is een financiële tegemoetkoming aan ondernemingen die hun productieproces willen vergroenen door te investeren in milieuvriendelijke of energiezuinige technieken.

Er werden in het kader van de subsidiemaatregel Ecologiepremie Plus 361 steunaanvragen (310 unieke ondernemingen) goedgekeurd.

³ <https://www.vlaio.be/nl/media/2798>

De Strategische Ecologiesteun heeft dezelfde doelstelling als de Ecologiepremie Plus. In dit geval gaat het over grotere geïntegreerde investeringsprojecten op maat van het bedrijf. Er werden zes steunaanvragen goedgekeurd.

Het VAK budget bedroeg 51.759 keuro (incl. de middelen voor GREEN). Er werd finaal voor 70.058 keuro vastgelegd voor projecten ecologiesteun binnen aard-5. Een deel daarvan werd vastgelegd via bestelaanvragen die begin 2025 in inkooporders worden omgezet. Er was een bestelaanvraag van 20 miljoen voor GREEN en van 15,1 miljoen euro voor ecologiepremie +.

Ook eind 2023 waren er een aantal bestelaanvragen.

Voor Ecologiepremie+ werden 521 projecten gesteund in 2024 voor 54,2 miljoen euro. Er werden 10 STRES dossiers gesteund voor 8,5 miljoen euro. Er werden 32 GREEN investeringsprojecten gesteund voor 10,9 miljoen euro. Er werden 9 STS dossiers gesteund voor 15,2 miljoen euro. Deze steunbeslissingen werden in 2024 genomen, deels op het budget van 2024 en deels op bestelaanvragen van 2023.

1EC3BQ/1EC3CE CCS (Carbon Capture & Storage) Backbone en CCU

Er was geen budget meer voorzien en er vonden dan ook geen vastleggingen of betalingen meer plaats. Wel was er een terugstorting aan het Klimaatfonds van 2.500 keuro VAK onder basisallocatie AEC013.

1EC369 Compensatie Indirecte Emissiekosten

De steunmaatregel compensatie indirecte emissiekosten (CIE) moet gezien worden in het licht van het Europese emissiehandelssysteem (EU-ETS). Hierbij wordt er van uit gegaan dat de elektriciteitssector de CO2-kost volledig kan doorrekenen aan de elektriciteitsverbruikers. Deze indirecte CO2-kost in de elektriciteitsprijs stelt bepaalde elektriciteitsintensieve bedrijfstakken bloot aan een risico op delokalisatie (indirect carbon leakage).

Er was VAK begroot voor 269.766 keuro (incl. 10% provisie) en er werd finaal 225.959 keuro vastgelegd. Er was ook nog een vastlegging van 3.943 keuro op een bestelaanvraag van 2023. Daarnaast zijn er nog bestelaanvragen van 2023 die uitzonderlijk verlengd zijn tot 2025 (uitzonderingsmechanisme ICL). Deze verlengingen gebeurden voor 40.458 keuro.

Corona maatregelen 1EC3BE en 1EC3BM

Er werd nog voor 57 keuro VAK geboekt voor correcties op 2 corona basisallocaties.

Relancemaatregelen binnen groei-ondersteuning bedrijven

Er werd binnen groei-ondersteuning 3.305 keuro vereffend voor de volgende projecten binnen de Vlaamse Veerkracht :

- VV27: Blue Deal economie
- VV109: Brexit helpdesk, communicatiekosten en IT, post-Brexit veerkrachtsubsidie in kader van groeiusubsidie

Repower-EU maatregelen AEC011 Walstroominfrastructuur

Er werd voor 18.758 keuro vastgelegd met Repower-EU middelen voor 2 oproepen voor investeringsprojecten voor walstroom voor de Vlaamse zeehavens.

Interne stroomartikels

ECH-1ECG5DH-IS

1EC356 Vergoeding aan VAF voor taken i.k.v. Screen Flanders

Voor de taken van het VAF voor de maatregel Screen Flanders werd 575 keuro vastgelegd en voor de communicatie en promotie.

ECH-1ECG5DI-IS

1EC3BF Interne Stromen LRM

Het betreft het begrotingsartikel voor Interne Stromen ten gunste van LRM. Er werd voor 281 keuro aan betalingen gedaan in 2024.

ECH-1ECB5DP-IS

1EC3AF Ilvo EFRO

Het betreft het begrotingsartikel voor Interne Stromen ten gunste van ILVO. Het betreft hier middelen voor ILVO vanuit EFRO-projecten. Er werden voor 136 keuro aan betalingen gedaan in 2024.

ECH-1ECB5DQ-IS

1EC363 Overdrachten aan VITO – strategische ecologieprojecten

VITO ontvangt van het Fonds voor Innoveren en Ondernemen middelen voor het beoordelen van de investeringen opgenomen in de strategische ecologieprojecten.

Er was 101 keuro voorzien voor VITO voor het beoordelen van de investeringen opgenomen in de strategische ecologieprojecten. Dit werd ook vastgelegd.

Er werden daarnaast ook vastleggingen gedaan voor cofinanciering van EFRO-projecten van VITO (supra).

ECH-1ECB5DR-IS

1EC390 en 1EC392 Hoger Onderwijs

Het betreft de interne stromen t.g.v. universiteiten en hogescholen.

Er diende VEK te worden voorzien voor lopende EFRO-projecten, evenals voor projecten van de investeringsprovisie.

In totaal werd 3.821 keuro vastgelegd en 3.140 keuro aangerekend.

ECH-1ECB5DS-IS

1EC3BG PMV

Het betreft de beheersvergoedingen voor standaardleningen voor in totaal 217 keuro die op deze basisallocatie t.g.v. PMV werd vastgelegd.

ECH-1ECB5DT-IS

1EC381 FWO

Het betreft de interne stromen t.g.v. het FWO.

Er werd 5.468 keuro vastgelegd (Einstein telescoop, supra) en 2.053 keuro aangerekend in 2024.

4. Inhoudelijk structurelement 4 : Vergroening klimaat

4.1 Strategische doelstellingen – De transitie naar een duurzame economie faciliteren

We ondersteunen bedrijven die inzetten op groene investeringen en bedrijven die gevat worden door indirecte emissiekosten. Voor de toelichting van de beleidsprioriteiten verwijzen we naar IV.2.a – 5 en 6.

4.2 Operationele doelstellingen

De operationele doelstellingen zijn:

- Het stimuleren van bedrijven om te investeren voor het klimaat via ecologiesteun
- De competitiviteit van energie-intensieve bedrijven versterken met de maatregel compensatie indirecte emissiekosten

4.3 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

4.3.1 Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

Geen ontvangstenartikelen

Uitgavenartikelen

Geen uitgavenartikelen

4.3.2 Overige entiteiten onder gezag

- *Fonds Flankerend Economisch en Innovatiebeleid (Fonds voor Innoveren en Ondernemen)*

Ontvangstenartikelen

Geen ontvangstenartikelen

Uitgavenartikelen

Om begrotingstechnische redenen werden de middelen voor ecologiesteun en compensatie indirecte emissierechten opgenomen onder het begrotingsartikel ECH-1ECA5DC-WT onder ISE **Groei-ondersteuning van kmo's en groeibedrijven.**

4.4 Prestatie-indicatoren

Prestatie-indicator: Aantal gesteunde ondernemingen

Benaming	Aantal gesteunde ondernemingen
Definitie	Deze indicator geeft aan hoeveel ondernemingen steun toegekend werd met de instrumenten van VLAIO die gericht zijn op vergroening en klimaat: ecologiepremie+, strategische ecologiesteun en GREEN. Het betreft een outputindicator.
Relevantie	indicatie van aantal ondernemingen die steun kregen
Meetfrequentie	jaarlijks
Bron	VLAIO berekening op basis van het jaarverslag
Meting BO 2024	-
Meting BU 2024	563
Evaluatie resultaat	/

5 Inhoudelijk structuurelement 5: Ruimtelijke Economie

5.1 Strategische doelstellingen – Ruimte om duurzaam te ondernemen in Vlaanderen

5.2 Operationele doelstellingen

De operationele doelstellingen zijn:

- de (her)ontwikkeling van ruimte voor bedrijven;
- de afstemming van vraag naar en aanbod van werklocaties;
- het zorgen voor toplocaties voor ondernemen en innoveren.

Herontwikkeling van ruimte voor bedrijven

Voor de herontwikkeling van bedrijventerreinen en brownfields zijn er twee reguliere instrumenten. Ten eerste zijn er de subsidies voor de (her)aanleg van bedrijventerreinen op basis van het Besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019. In 2024 ging het om 20.993.988 euro. Aan 16 dossiers werd een subsidie toegekend voor de heraanleg van het openbaar domein. Daarnaast werden ook 3 voortrajectsubsidies goedgekeurd. Dat zijn voorbereidende studie-en overlegtrajecten in functie van de verduurzaming van het terrein, niet alleen met het oog op de heraanleg van het openbaar domein maar ook om bedrijven aan te zetten inspanningen te doen om het terrein klimaatneutraal en klimaatbestendig te maken. Deze drie voortrajecten komen voort uit de West-Vlaamse aanpak rond het Bedrijventerrein van de Toekomst. Op basis van dat initiatief wordt gepoogd om meer methodisch een hele reeks bedrijventerreinen te verduurzamen.

Een tweede regulier instrument betreft de aanpak van brownfields. In 2024 werden 7 nieuwe aanvragen ingediend, ontvankelijk en gegrond verklaard; 6 brownfieldconvenanten uit eerdere oproepen werden met succes gerealiseerd.

Beide reguliere instrumenten worden geëvalueerd.

Aan de POM's werd een subsidie toegekend van in totaal 250.000 euro aan de 5 POM's samen voor hun inspanningen om bedrijventerreinen te helpen verduurzamen door het stimuleren van samenwerking tussen bedrijven. Er heeft in 2023-2024 ook een service design traject gelopen om beter te begrijpen hoe de krachten kunnen gebundeld worden om de samenwerking rond collectieve business cases voor verduurzamingsacties te ondersteunen.

De afstemming van vraag naar en aanbod van werklocaties

De afstemming van vraag naar en aanbod van werklocaties gebeurt vandaag vooral bottom-up, op een bovenlokale schaal. VLAIO stimuleert daartoe de uitwerking van een bovenlokaal uitgiftebeleid. Gemeenten (meerdere gemeenten samen) kunnen kosteloos gebruik maken van een consortium dat door VLAIO is aangesteld om hen te begeleiden bij de opmaak van bovenlokaal af te stemmen uitgifteplannen. De raamovereenkomst ten belope van 1.452.000 euro inclusief BTW met twee consortia werd in 2024 uitgeput. Er worden nu 14 trajecten opgestart, gaande van 2 gemeenten samen tot enkele volledige referentieregio's. Op termijn zou de afstemming van vraag en aanbod aan werklocaties gebiedsdekkend op referentieregio moeten gebeuren. Tegelijk zou dat de aanleiding kunnen vormen voor een omvattender bovenlokaal aanbodbeheer waarbij ook activeringsinspanningen en (her)bestemming van gronden aan bod zouden moeten kunnen komen.

Omdat het bovenlokaal uitgiftebeleid in een aantal gevallen ook nieuwe praktijken met zich meebrengt, ondersteunde VLAIO ook de inzet van 8 gebiedsregisseurs bij de betrokken gemeenten en intercommunales. Hiervoor werd 1,6 miljoen euro aangewend.

Toplocaties voor ondernemen en innoveren

In 2024 is vooral voorbereidend werk gebeurd rond enkele toplocaties in het kader van gebiedsprogramma's. Vlaio bekostigde vooral onderzoek naar het ontwikkelingspotentieel en een concrete zoekzone voor Lage Keer (Wommelgem-Ranst) gedurende de voorbije jaren. In 2024 werd dit onderzoek gefinaliseerd.

Daarnaast werd nog 1,132 miljoen euro aangewend voor werken aan het Albertkanaal ter hoogte van de voormalige Ford-terreinen, nu Logistics Valley Flanders.

Ook naar de Rupelstreek is specifieke aandacht gegaan in functie van locaties als ankerplaats voor de entertainment-technology sector. Er werd hiertoe een (vastgoed-) Ontwikkelingsplatform opgericht maar VLAIO droeg hier vooralsnog geen kosten.

5.3 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

5.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

Geen ontvangstenartikelen

Uitgavenartikelen

Geen uitgavenartikelen

5.3.2. Overige entiteiten onder gezag

- *Fonds Flankerend Economisch en Innovatiebeleid (Fonds voor Innoveren en Ondernemen)*

Ontvangstenartikelen

Geen ontvangstenartikelen

Uitgavenartikelen

ECH-1ECB2FA-WT : Ruimtelijke economie – stimuleren van optimale omgevingsfactoren

1EC374 Beheer Researchpark Zellik

Hier worden de uitgaven (ondersteuning beheer- en uitgiftecomité, parkmanagement, onroerende voorheffing, kosten zolang de gronden niet zijn overgedragen,...) in het kader van het beheer van Researchpark Zellik verwerkt.

Er was 90 keuro VAK en 55 keuro VEK gebudgetteerd. Er werd 36 keuro VAK en 7 keuro VEK uitgegeven.

ECH-1ECB5FA-WT :

De budgetten worden goedgekeurd op niveau begrotingsartikel. Binnen een begrotingsartikel worden de middelen geheralloceerd, rekening houdend met de indiening van projecten bij oproepen en bij steuninstrumenten met doorlopende indiening. Dit kan leiden tot over- of onderbenutting van VAK en VEK op niveau basisallocatie.

Herontwikkeling van ruimte voor bedrijven, regelluwe zones & klimaatneutrale bedrijventerreinen

1EC353 Uitgaven voor de aanleg van bedrijventerreinen

Er was 20.050 keuro VAK en 25.000 keuro VEK voorzien voor de aanleg van bedrijventerreinen.

Uiteindelijk werd in totaal voor 20.994 keuro vastgelegd en 17.770 keuro vereffend voor bedrijventerreinen. Een deel ervan werd vastgelegd en vereffend onder basisallocaties 1EC3AE en AEC3AR (Hoger Onderwijs Bedrijventerreinen, infra).

Afstemmen van vraag naar en aanbod van werklocaties

1EC347 Overheidsopdrachten in functie van continuering beleidsgericht onderzoek inclusief opdrachten en samenwerkingsovereenkomsten met de POM's
Deze middelen dienen voor studies op vlak van ruimtelijke economie en het handelsvestigingsbeleid en voor het inhuren van expertise, waarvoor VLAIO niet de competenties in huis heeft (zoals MER-disciplines enz.).

Er was 500 keuro VAK en 600 keuro VEK voorzien en er werd uiteindelijk voor 261 keuro vastgelegd en 623 keuro vereffend.

Toplocaties voor ondernemen en innoveren

1EC351 Projecten in het kader van gebiedsgerichte partnerschappen en/of het Vlaams ruimtelijk-economisch beleid

Er was 2.000 keuro VAK en 1600 keuro VEK voorzien voor ruimtelijk-economische projecten en of gebiedsgerichte partnerschappen rond beheer en verduurzaming van projectzones of het verwevingsbeleid.

Finaal werd 1.867 keuro VAK en 739 keuro VEK besteed.

Andere programma's

1EC340 Project Ondernemingsvriendelijke Gemeente

Hier worden de overlegtafels VVSG uitbetaald. Er was geen VAK meer voorzien in 2024 en er werd ook niets vastgelegd. Er was nog 250 keuro VEK voorzien en er werd uiteindelijk 358 keuro vereffend.

1EC352 Handelskernversterking

Er was geen VAK en 3.000 keuro VEK voorzien voor handelskernversterking gemeenten. Uiteindelijk werd 22 keuro vastgelegd en 2.046 keuro vereffend.

1EC3BV en 1EC3CR Relancemaatregelen binnen ruimtelijke economie

Er werd binnen ruimtelijke economie voor 3.902 keuro vereffend voor de volgende projecten binnen de Vlaamse Veerkracht:

- VV102 : investeren in kernversterking via projectoproepen 3.312 keuro
- VV101 : Inhaalbeweging vernieuwing bedrijventerreinen 590 keuro

ECH-1ECB5FT-IS : Ruimtelijke economie – hoger onderwijs

1EC3AR en 1EC3AE Hoger onderwijs bedrijventerreinen

Er waren voor 593 keuro aan vastleggingen en voor 29 keuro aan vereffeningen voor bedrijventerreinen onder Hoger Onderwijs.

ECH-1ECB2FX-IS

1EC378 STEUN AAN DE SCHEEPVAART (De Vlaamse Waterweg) (aard2)

Voor de herontwikkeling van de Ford site in Genk was er 4.590 keuro VEK voorzien op het aard 2 krediet 1EC378 en geen VAK meer. Finaal werd niets vastgelegd en voor 6.290 keuro vereffend.

ECH-1ECB5FX-IS

1EC365 STEUN AAN DE SCHEEPVAART (De Vlaamse Waterweg) (aard5)

Voor de herontwikkeling van de Ford site in Genk was er 160 keuro VEK voorzien op het aard-5 krediet 1EC365 en geen VAK meer. Finaal werd 1.132 keuro vastgelegd en voor 2.517 keuro vereffend. Normaal waren dit de laatste vastleggingen op deze basisallocatie.

5.3.3. Overige entiteiten onder toezicht

- *Site-ontwikkeling Vlaanderen (SOV)*

Site-Ontwikkeling Vlaanderen (SOV) staat in voor de herontwikkeling van de terreinen van het vroegere bedrijf Balmatt Industries in Mol. Op de gesaneerde gronden heeft VITO een pilootproject opgezet voor een diepe-geothermiecentrale met 3 boorputten. Vanaf 2021 maakt de centrale integraal deel uit van een testprogramma om geïnduceerde seismiciteit te onderzoeken, met het oog op een veilige aardwarmtewinning in de toekomst. Hierbij is het de bedoeling een antwoord te vinden op de vraag of het mogelijk is om aardwarmte te winnen uit kalkstenen diep onder Mol en Dessel zonder trillingen te veroorzaken die schade kunnen aanrichten aan de oppervlakte.

Toelichting:

- Het oriënterend bodemonderzoek is in kwartaal 4 van 2024 afgerond. De bodemattesten zijn eind 2024 ontvangen, in de loop van 2025 kan SOV dan ook een recht van opstal verlenen aan VITO voor de gronden die in gebruik zijn door VITO.
- In het kader van een mogelijke fusie met Vito NV is er een aanvraag lopende bij de rulingscommissie. Bij gunstig effect zal er overgegaan worden tot een fusie van de 2 vennootschappen.
- In 2024 hebben zich geen operationele activiteiten afgespeeld binnen SOV. De belangrijkste financiële bewegingen betreffen een lening die wordt afgelost op 20 jaar.
- SOV sloot het boekjaar 2024 bedrijfseconomisch af met een verlies van 102 keuro, wat het totale over te dragen resultaat terugbrengt naar -5.193 KEUR. De wettelijke reserves blijven op 6,2 KEUR. Het verlies van 102 keuro zal aangerekend worden aan het overgedragen resultaat, meer bepaald -5.091 keuro waardoor het saldo aan overgedragen resultaat op -5.193 keuro komt.

6 Inhoudelijk structurelement 6: De ondernemersvorming, met inbegrip van de bezoldigde stages.

6.1 Strategische doelstellingen

Dit ISE omvat 2 aspecten:

- de ondernemersvorming: voor meer detail hierover, zie "Ondernemerschapscompetenties versterken via de Syntra's" (Beleidsveld Economie – ISE 2 : Ondernemerschap;
- een deel dat niet onder geen specifiek ISE-component te catalogeren valt; dividenduitkering van VPM.

6.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

ZONDER ISE, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	AO 2024		TO 2024		LO 2024	
2024	BA	BU	BA	BU	BA	BU
ESR-ont- vangsten OW	10.000	10.000	0	0	0	0
Toe- lagen OI	0	0	0	0	0	0
Overige OL,OP, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	10.000	10.000	0	0	0	0

6.2.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

EB0-9ECAZZ-OW – ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel landt de dividenduitkering van VPM.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2024	10.000	0	0
BA-JR 2024	10.000	0	0
BU 2024	10.000	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De 10.000 keuro vergoeding van het kapitaal werd goedgekeurd door de algemene vergadering van 19 maart 2024 en gestort aan departement EWI op 11 april 2024.

6.3 Prestatie-indicatoren

Prestatie-indicator: Aantal cursisten Syntra

Benaming	Aantal cursisten Syntra
Definitie	
Relevantie	Indicatie van aantal unieke cursisten ondernemersvorming aan de Syntra.
Meetfrequentie	jaarlijks
Bron	VLAIO jaarverslag
Meting BO 2024	-
Meting BU 2024	24.900 (2023)
Evaluatie resultaat	/

VI. BELEIDSVELD II: WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK

1. Inhoudelijk structuurelement 1 : Algemeen fundamenteel wetenschappelijk onderzoek

1.1 Strategische doelstellingen – *Excelleren in nieuwsgierigheid gedreven fundamenteel wetenschappelijk onderzoek*

Het belang van blijvende investeringen in excellent fundamenteel onderzoek kan niet overschat worden.

De Europese Commissie werkt de concrete invulling van de vernieuwde ERA (European Research Area) uit via verschillende ERA-acties. Voor wat betreft het onderzoeksluik heeft Vlaanderen in 2024 in overleg met de stakeholders verder meewerken aan deze acties.

In 2023 werden zowel het BOF als het FWO na 5 jaar opnieuw geëvalueerd. Hierop volgend is de regelgeving in de tweede helft van 2023 en de eerste helft van 2024 aangepast waar nodig.

Voor de BOF-middelen gaat het concreet over een aanpassing van het BOF-besluit. Daarnaast liep de vorige samenwerkingsovereenkomst tussen het FWO en de Vlaamse Gemeenschap eind 2023 af waardoor er in de tweede helft van 2023 en begin 2024 een nieuwe samenwerkingsovereenkomst voorbereid werd.

1.2 Operationele doelstellingen

- Vlaanderen heeft in 2024 verder zijn accenten in het eigen onderzoeksbeleid – passend binnen de vernieuwde ERA – bepaald.
- Subsidie aan het FWO voor fundamenteel onderzoeksprojecten en -mandaten.
- Subsidie aan universiteiten van de Vlaamse Gemeenschap die partner zijn bij een associatie in het kader van het programma "Omkadering van Jonge Onderzoekers"
- Subsidie aan de universiteiten voor hun Bijzondere Onderzoeksfondsen voor de uitbouw van eigen onderzoeksbeleid (BOF Algemeen incl. BOF ZAP, BOF Methusalem en BOF Tenure Track).
- Subsidie aan VLIR voor administratieve ondersteuning van Gezaghebbend Panel van VABB-SHW.

1.3 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

ALGEMEEN FUNDAMENTEEL WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK 2024			VEK 2024		
2024	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uit-gaven	0	0	0	0	0	0

WT, LO, PR						
Toe- lagen IS	753.439	764.158	1.032.212	731.232	732.249	732.247
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	753.439	764.158	1.032.213	731.232	732.249	732.248

1.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

Er zijn geen ontvangstenartikelen.

Uitgavenartikelen

EB0-1EEA2GM-IS – VLIR

Korte inhoud begrotingsartikel:

Subsidie aan VLIR (Vlaamse Interuniversitaire Raad) voor de ondersteuning van het Gezaghebbende Panel van VABB-SHW (vanaf 2019 structureel geregeld via een convenant tussen de Vlaamse Gemeenschap en VLIR) en de ondersteuning van kennisinstellingen bij de toepassing van internationale regelgeving rond het gebruik van genetische rijkdommen ('Nagoya Protocol', VLIR-taken geregeld in een bijlage aan vernoemde convenant sinds 2020). Na een externe evaluatie is eind 2022 voor beide opdrachten een nieuw convenant met VLIR afgesloten voor de periode van 2023 t.e.m. 2027.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	119	119	118	119	119	118

Inhoudelijke toelichting:

Wat betreft de ondersteuning van het Gezaghebbende Panel van VABB-SHW door de VLIR werd er conform het convenant een subsidie voorzien van 64.100 euro voor de hieraan verbonden taken.

Voor het luik over de ondersteuning van kennisinstellingen inzake het gebruik van natuurlijke genetische rijkdommen (subsidie van 54.300 euro in 2024) heeft VLIR in 2024 correct uitvoering gegeven aan de jaarplanning. Het betrof (a) het onderhouden en vernieuwen van de website tot centrale hub en het dynamischer maken ervan, ten behoeve van gebruikers en collectiehouders; (b)

kennisuitwisseling, bewustmaking en expertiseopbouw van gebruikers en collectiehouders; (c) inzake internationale processen inzake wetgeving en beleid, deze proactief opvolgen en daarover input geven aan de overheid.

EB0-1EEA2GR-IS – KVAB

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel wordt de subsidie aan de Koninklijk Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten (KVAB) aangerekend.

Tussen het Vlaamse Gewest en de KVAB werd een convenant afgesloten voor de periode 2018-2023. In 2023 werd de KVAB geëvalueerd met het oog op het afsluiten van een convenant voor de periode 2024-2028. Het convenant werd met 1 jaar verlengd voor het jaar 2024.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	1.166	1.166	1.166	1.166	1.166	1.166

Inhoudelijke toelichting:

Voor het jaar 2024 werd de financiering van de KVAB met één jaar verlengd krachtens een addendum aan het convenant, in afwachting van het nieuwe convenant.

EB0-1EEA2GS-IS – HOGER ONDERWIJS OJO BOF METHUSALEM TENURE ITG

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de volgende subsidies aangerekend:

Voor wat betreft het onderzoeksluik heeft Vlaanderen in 2024 in overleg met de stakeholders verder meegewerkt aan acties m.b.t. de carrière van onderzoekers, academische vrijheid, kennisvalorisatie en andere acties waardoor instellingen voor hoger onderwijs zich kunnen ontwikkelen in lijn met de ERA en in synergie met de Europese onderwijsruimte.

Daarnaast werd een subsidie geven aan de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap die partner zijn bij een associatie in het kader van het programma "Omkadering van Jonge Onderzoekers" (OJO).

Tot slot werden de jaarlijkse Bijzondere Onderzoeksfondsen (BOF) met name BOF Algemeen, BOF in het kader van het Methusalemprogramma en BOF voor de financiering van een Tenure Track-stelsel aan de universiteiten geven.

Begrotingsuitvoering:**(duizend euro)**

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	267.619	267.619	267.619	267.619	267.619	267.619

Inhoudelijke toelichting:

Samen met een aantal inhoudelijke aanpassing van het OJO-besluit begin 2024 na het uitvoeren van een positieve evaluatie in 2023 werden de middelen voor dit instrument verhoogd tot een totaal van 6.120.000 euro voor 2024 voor alle universiteiten samen.

Na een positieve evaluatie in 2023 werd in 2024 het BOF-besluit inhoudelijk gewijzigd op een beperkt aantal punten. Budgettair werden er geen grote wijzigingen doorgevoerd in 2024 en werd het huidige beleid verdergezet. Dit leidde tot een totaal budget van 228.980.000 euro voor BOF algemeen, 21.613.000 euro voor Methusalem en 10.906.000 euro voor Tenure track.

Deze middelen werden verdeeld onder de 5 universiteiten o.b.v. de BOF-verdeelsleutel van 2024.

EB0-1EEA2GT-IS – FWO**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel wordt de toelage voor de werkingskosten (apparaat) van het FWO aangerekend.

Begrotingsuitvoering:**(duizend euro)**

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	18.130	19.325	19.325	18.130	19.325	19.325

Inhoudelijke toelichting:

Bij de begrotingsaanpassing 2024 werd een bedrag (VAK=VEK) van 18.130 keuro toegekend. Daarbovenop is er een herverdeling gebeurd ten belope van 1.195 keuro waardoor het totaalbudget voor 2024 19.325 bedraagt.

De belangrijkste kostenposten waren de bezoldigingen van (eigen) personeel voor een totaal budget van 10.209 keuro, de beheers- en adviesorganen, de ondersteuning wetenschappelijke werking met een totaal besteed budget van 4.308 keuro en informatica met een totaal budget van 2.877 keuro doordat de kosten voor de onderhoudscontracten (i.e. vnl. IT-consultancy) stijgen door een upgrade van de tools voor de evaluatieprocedures in 2024.

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden het vastleggingskrediet en de hieruit voortvloeiende vereffeningen aangerekend voor de onderzoeksprojecten en -mandaten van het FWO. Vanaf 2024 werd er 1.700 keuro bijkomend voorzien voor de deelname aan 2 nieuwe EU-partnerschappen in het kader van Horizon Europe.

Begrotingsuitvoering:**(duizend euro)**

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	460.818	470.342	738.397	438.611	438.433	438.432

Inhoudelijke toelichting:

Er is in 2024 een significant verschil tussen de VAK BA-JR cijfers en de effectieve VAK uitvoeringscijfers BU. In het BU24 bedrag zit een éénmalige rechtzetting inbegrepen. Voor bepaalde rechtspersonen was er in het verleden een afwijking tussen wat het Vlaams Parlement in de begroting heeft goedgekeurd en wat in het financiële systeem is opgenomen, meestal bij projecten of bij investeringen (de uit het verleden ontstane "aard-5"-kredieten). Dit komt omdat tot nu toe in het financiële systeem het principe werd gehanteerd dat VAK en VEK steeds gelijk moesten zijn. Tot en met eind 2023 was Orafin technisch niet in staat om het correcte VAK-budget te registreren. In de plaats hiervan werd het VAK-bedrag gelijkgeschakeld met het VEK-budget wat soms tot een onderschatting, dan wel een overschatting van het werkelijke VAK-budget leidde. Om dit probleem op te lossen werd in samenspraak met het departement Financiën en Begroting, het Rekenhof en het FWO een oefening opgezet waarbij het historisch werkelijke en toegekende VAK-budget met het genoteerde VAK in Orafin werd vergeleken. In navolging hiervan werd een anomalie geboekt voor historisch VAK dat budgettair wel was toegekend maar niet in Orafin werd geregistreerd. Deze rechtzetting heeft voor de periode 2019-2023 een impact van 266.100 keuro.

Aangezien de vastleggingskredieten in het verleden al door het Vlaams Parlement waren goedgekeurd, werd dit niet bij begrotingsaanpassing 2024 of begrotingsopmaak 2025 verwerkt, maar in de uitvoeringsrekening 2024. Voor alle duidelijkheid, dit gaat niet om extra budget maar om een boekhoudkundige rechtzetting van de juiste VAK-registratie in Orafin. Dezelfde oefening werd gedaan voor de Plantentuin Meise Investeringsubsidies (FFEU) (EB0-1EEA5HU-IS) en voor het Fonds Innoveren en Ondernemen (FIO) (EC0-1ECA5DY-IS).

Voor het Vlaamse Veerkracht project VV020 bio-economie werd eveneens een VAK-anomalie van 1.955 keuro geboekt. De reden voor deze aanpassing is dezelfde, namelijk de uit het verleden ontstane "aard-5"-kredieten waarvoor het VAK-budget in het financiële systeem in het verleden gelijkgesteld werd met het VEK-budget.

De som van deze twee eenmalige rechtzettingen verklaart het verschil tussen het VAK-budget bij jaareinde en de begrotingsuitvoering 2024.

De verschillende programma's van het FWO zitten verspreid onder verschillende Inhoudelijke structuurelementen.

Inhoudelijke structuurelement (ISE)	VAK (keuro) Middelen 2024	VAK (keuro) Anomalie 2019-2023	VAK (keuro) Totaal	VEK (keuro) Totaal
Fundamenteel onderzoek	290.203	167.470	457.673	284.807
Domeinspecifiek fundamenteel onderzoek	20.253	8.701	28.954	18.184
Strategisch basisonderzoek	93.709	19.283	112.992	84.447
Onderzoeksinfrastructuur	66.177	70.646	136.823	49.380
Vlaamse Veerkracht	0	1.955	1.955	1.614
Totaal	470.342	268.055	738.397	438.432

Voor verdere inhoudelijke uitleg zie;

- 1.3.2. Overige entiteiten onder gezag - Fonds Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen (FWO)
- 2.3.2. Overige entiteiten onder toezicht - Fonds Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen (FWO)
- 3.3.2. Overige entiteiten onder toezicht - Fonds Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen (FWO)
- 4.3.2. Overige entiteiten onder toezicht - Fonds Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen (FWO)

EB0-1EEA2GU-IS – ITG

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het Instituut voor Tropische Geneeskunde in Antwerpen (ITG), België, focust op wetenschappelijke vooruitgang in tropische geneeskunde en volksgezondheid en wil hiermee de vooruitgang van de wetenschap en gezondheid voor iedereen, verzekeren, door middel van innovatief onderzoek, geavanceerd onderwijs, professionele dienstverlening en capaciteitsopbouw van partnerinstellingen in het Zuiden. Het Instituut combineert wetenschappelijke excellentie met maatschappelijke relevantie.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	5.587	5.587	5.587	5.587	5.587	5.587

Inhoudelijke toelichting:

Het convenant 2020-2024 werd na de evaluatie in 2024 met een jaar verlengd in afwachting van een nieuwe 5-jarige overeenkomst die samen met de

beheersovereenkomst van Departement Onderwijs en Vorming moet georganiseerd worden.

1.3.2. Overige entiteiten onder gezag

- *Fonds Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen (FWO)*

Omschrijving

Het luik fundamenteel onderzoek is de grootste pijler binnen het FWO en omvat fundamentele mandaten (zowel pre-als postdoctoraal) en (grotendeels) meerjarige onderzoeksprojecten.

Voor wat betreft het VAK (vastleggingskrediet) is er 110.133 keuro beschikbaar voor de mandaten en 180.070 keuro (excl. begrotingsruiter) voor onderzoeksprojecten. Uiteindelijk werd er in 2024 voor 184.724 keuro steun (incl. begrotingsruiter) toegekend aan onderzoeksprojecten. Het grootste deel hiervan gaat naar de fundamentele onderzoeksprojecten, nl. 159.129 keuro (inclusief Weave-projecten). In totaal werden hierbij 276 projecten goedgekeurd. Ook voor de (internationale) bilaterale onderzoeksprojecten werd een substantieel bedrag toegekend nl. 4.247 keuro voor een oproep i.s.m. China en 4.124 keuro voor projecten i.s.m. Brazilië. Voor uitgaven rond internationale mobiliteit van onderzoekers werd 5.238 keuro aangewend. Een andere grotere kostenpost binnen dit ISE betreffen de Europese partnerships in het kader van ERANET of Horizon Europe waarvoor er in 2024 3.253 keuro toegekend werd (exclusief een Europese top-up van 373 keuro).

Langs VEK-zijde (vereffeningskrediet) bedragen de effectieve kosten voor mandaten 95.150 keuro (na aftrek van de federale middelen) t.o.v. een begroting van 105.113 keuro. Dit overschot is bijna uitsluitend toe te schrijven aan een lager dan voorziene kost voor de postdoctorale mandaten. De laatste jaren lijkt er een stijging te zijn van onderzoekers die een ander onderzoeksmandaat opnemen en nadien niet meer terug in dienst komen. Dit zorgt voor een terugval op de begroting.

Voor wat betreft de fundamentele projecten is er ook een minimaal budgettair deficit van 32 keuro. Omdat dit saldo het resultaat is van heel wat delta's, worden hieronder enkel de belangrijkste verschillen toegelicht:

- EOS-projecten: 809 keuro meeruitgaven dan voorzien doordat er nog een aantal kosten van afgerekende projecten die normaliter moesten worden aangerekend in 2023 alsnog werden ingediend in 2024, deze kosten vielen dan ten laste van 2024;
- Fundamentele onderzoeksprojecten en Weave: 1.460 keuro meeruitgaven vnl. doordat de kosten van de door de raad van bestuur besliste bijkomende indexering uit 2023 volledig ten laste werden genomen van 2024.
- Odysseus-projecten: 1.847 keuro overschot. Het overschot is te wijten aan een aantal afrekeningen van projecten die lager uitvielen dan voorzien en daarnaast vallen de betalingen van de in 2023 goedgekeurde projecten ook lager uit doordat 1 project teruggetrokken werd;
- Alle overige projecten binnen dit ISE verliepen zo goed als voorzien vb. internationale mobiliteit, WOGS, bilaterale projecten, humanitaire acties,...

1.4 Prestatie-indicatoren

Prestatie-indicator: Aantal projecten/mandaten algemeen fundamenteel wetenschappelijk onderzoek

Benaming	Aantal projecten/mandaten algemeen fundamenteel wetenschappelijk onderzoek
Definitie	Som van het aantal projecten en mandaten via BOF en FWO-financiering gestart in (huidig jaar - 1), zoals gemeten in de FRIS-databank op 1 juli van het huidig jaar
Relevantie	indicatie van "hoeveelheid" onderzoek dat gefinancierd wordt met de beschikbare middelen.
Meetfrequentie	jaarlijks
Bron	FRIS
Meting BO 2024	-
Meting BU 2024	2.155 (2023)
Evaluatie resultaat	/

2. Inhoudelijk structuurelement 2 : Domeinspecifiek fundamenteel onderzoek

2.1 Strategische doelstellingen - **Excelleren in specifieke kennisdomeinen en ondersteunen van excellente domeinspecifieke onderzoeksinstellingen**

Deze doelstelling betreft de ondersteuning van grensverleggend fundamenteel onderzoek met een thematische afbakening (toegepast biomedisch onderzoek, Plantentuin Meise, Instituut Tropische Geneeskunde,...).

2.2 Operationele doelstellingen

- KMDA: implementatie van het nieuwe strategisch plan 2022-2026 en de doelstellingen en KPI's uit het convenant voor de periode 2022-2026;
- Orpheus Instituut: internationaal leiderschap in artistiek onderzoek in muziek
- VLIZ: implementatie van het strategisch plan 2022-2026 en de doelstellingen en KPI's uit het convenant voor de periode 2022-2026;
- Agentschap Plantentuin Meise: de werking van de Plantentuin als onderzoeksinstelling en de implementatie van het Masterplan in de Plantentuin
- Alamire: implementatie van het strategisch plan en de doelstellingen van de KPI's uit het nieuw convenant 2024-2029 (in werking getreden in juli 2024);
- ITG: implementatie van het convenant 2020-2024. Het convenant 2020-2024 werd met een jaar verlengd in afwachting van een nieuwe 5-jarige overeenkomst die samen met de beheersovereenkomst van Departement Onderwijs en Vorming moet georganiseerd worden. Voor het onderzoeksbudget pleiten we voor een verhoging van het budget 2025 tot 10 miljoen euro.
- Het FWO heeft in 2024 8 nieuwe fundamenteel klinische mandaten (FKM) toegekend, bovenop 6 'eerste' hernieuwingen (vijf jaar na startdatum) en 4 'tweede' hernieuwingen (10 jaar na startdatum). Daarnaast werden 13 nieuwe projecten toegepast biomedisch onderzoek (TBM) toegekend. Deze projecten zullen starten in januari volgend op het jaar van toekenning (en niet meer in oktober van hetzelfde jaar).

2.3 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

DOMEINSPECIFIEK FUNDAMENTEEL WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK 2024			VEK 2024		
2024	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	2.930	2.930	2.930	2.930	2.930	2.930
Toe-lagen IS	31.674	31.875	38.873	38.723	39.262	32.960
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	34.604	34.805	41.803	41.653	42.192	35.890

2.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

Er zijn geen ontvangstenartikelen.

Uitgavenartikelen

EB0-1EEA2HA-WT – ALAMIRE

Korte inhoud begrotingsartikel:

Alamire Foundation ontvangt vanaf 2018 een subsidie voor het uitvoeren en het coördineren van musicologisch onderzoek, meer in het bijzonder het muziekleven in de lage landen tijdens het Ancien Regime.

Het convenant 2018-2023 werd met 1 jaar verlengd in 2023.

In de eerste helft van het werkjaar 2024 werd een nieuw convenant tussen de Alamire Foundation en de Vlaamse Gemeenschap onderhandeld en goedgekeurd. Het nieuw convenant heeft een looptijd van 5,5 jaar en geldt voor de periode 2024-2029. Het nieuw convenant trad op 1 juli 2024 in werking.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024

Uitgaven	987	987	987	987	987	987
-----------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Inhoudelijke toelichting:

Voor de periode januari – juni 2024 werd in lijn met de uitvoering van het addendum ter verlenging van het convenant 2018 – 2022 de laatste subsidieschijf ten belope van 465.500 euro.

Voor de periode juli – december 2024 ontving de instelling voor uitvoering van het huidig convenant 2024 – 2029 een eerste subsidieschijf ten belope van 521.000 euro (desindexatie mee inbegrepen).

Hiermee komen de totale uitgaven voor het jaar 2024 op 986.500 euro.

EB0-1EEA2HB-WT – KMDA

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het wetenschappelijk onderzoek bij de Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde te Antwerpen (KMDA) wordt uitgevoerd door het "Centre for Research and Conservation" (afgekort KMDA-CRC). Het KMDA-CRC heeft tot doel wetenschappelijk onderzoek uit te voeren ter ondersteuning van het dagelijkse werk van de Zoo en ter bescherming van dieren in de natuur en hun leefomgeving. De subsidie aan de KMDA gebeurt op basis van het convenant 2022-2026 tussen de Vlaamse Regering en KMDA dat eind 2021 werd afgesloten.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	1.175	1.175	1.175	1.175	1.175	1.175

Inhoudelijke toelichting:

In uitvoering van het huidig convenant tussen de Vlaamse Overheid en de Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde Antwerpen (KMDA-CRC) ontving KMDA-CRC voor het werkjaar 2024 een subsidie ten belope van 1.175.000 euro voor haar onderzoeksactiviteiten.

EB0-1EEA2HC-WT – ORPHEUS

Korte inhoud begrotingsartikel:

Orpheus Onderzoekscentrum of Orpheus Research Centre, werd gelanceerd in 2007. Haar missie is het produceren en bevorderen van het hoogste kwaliteit onderzoek naar muziek, de processen van het maken van muziek en het begrijpen van deze processen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	768	768	768	768	768	768

Inhoudelijke toelichting:

In uitvoering van het huidige convenant tussen de Vlaamse Overheid en het Orpheus Instituut 2022-2026 kreeg het Orpheus Instituut in 2024 een subsidie van 768.000 euro voor zijn onderzoeksactiviteiten.

EB0-1EEA2HO-IS – EV ILVO**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel wordt er een subsidie toegekend voor de realisatie van het project "Kunst in Opdracht InnovOcean Campus Oostende".

Begrotingsuitvoering:**(duizend euro)**

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	0	0	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Op dit begrotingsartikel werden in 2024 geen uitgaven meer gedaan. Het project is volledig uitgevoerd.

EB0-1EEA2HQ-IS – VLAAMS INSTITUUT VOOR DE ZEE**Korte inhoud begrotingsartikel:**

De missie van Vlaams Instituut voor de Zee vzw is het versterken van de mariene kennisopbouw en de excellentie van het marien onderzoek in Vlaanderen. De doelgroepen voor kennisopbouw zijn zowel de mariene onderzoeksgemeenschap als het onderwijsveld, het grote publiek, de beleidsverantwoordelijken en de industrie (in het bijzonder de blauwe economie).

VLIZ ging in 2024 verder op de weg van het inzetten van AI en Big data, technologische innovatie (robotica), en Open Science (waarbinnen ook burgerwetenschap een belangrijk aandeel had). VLIZ heeft in 2024 binnen haar vernieuwde onderzoeksagenda sterker gewerkt binnen de selecteren 'coastal climate change and biodiversity' en 'ocean health and human health'.

Begrotingsuitvoering:**(duizend euro)**

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	11.608	11.608	11.608	11.608	11.608	11.608

Inhoudelijke toelichting:

VLIZ heeft in 2024 alle in het convenant voorziene KPIs gehaald, waardoor de gehele toelage in uitbetaling kan worden gesteld. Op 13 december 2024 keurde de Vlaamse Regering een addendum bij het convenant goed waarmee het ambitieniveau van één KPI, namelijk het aantal vaardagen van de onderzoeksschepen (en dit naar aanleiding van de ingebruikname van een

bijkomend klein schip) met ingang van 1 januari 2025 werd verhoogd. Dit addendum werd in januari 2025 door beide partijen ondertekend.

EB0-1EEA2HU-IS – AGENTSCHAP PLANTENTUIN MEISE

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel wordt de toelage aan het Agentschap Plantentuin Meise aangerekend. Het Agentschap Plantentuin Meise is een internationale wetenschappelijke onderzoeksinstelling en een botanische tuin met unieke plantencollecties.

Het onderzoek van APM spitst zich toe op de plantkunde om de kennis over planten te vergroten en te verspreiden en zo bij te dragen aan de bescherming van de biodiversiteit in het kader van de Conventie van Biologische Diversiteit. Het domein is publiek toegankelijk en is een belangrijke toeristische attractie in de Groene Gordel.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	15.066	15.247	16.156	15.066	16.156	16.156

Inhoudelijke toelichting:

2024 was een uitstekend jaar voor de Plantentuin, gekenmerkt door een hoge wetenschappelijke output en het bereiken van verschillende belangrijke mijlpalen. Er werden twee Europese projecten binnengehaald, waarvan één met de Plantentuin als coördinator. Het Europese infrastructuurproject DiSSCo Flanders werd verlengd, en een nieuw project in het kader van de Vlaamse internationale klimaatfinanciering werd opgestart. Daarnaast werd een raamakkoord afgesloten met ENABEL, het Belgisch ontwikkelingsagentschap. Ondanks ongunstige weersomstandigheden werd opnieuw een recordaantal bezoekers geregistreerd: 256.450. De bezoekerswaardering bleef bijzonder hoog, met een score van 4,6 op 5 op Google Reviews en een Net Promotor Score van 69.

Doordat de indexering op de laatste Vlaamse Regering VAK-matig niet meer herverdeeld kon worden, werd enkel VEK herverdeeld. De vastlegging gebeurde via anomalie, wat hier voor een verschil zorgt bij BA-JR 2024 VAK in vergelijking met BU 2024 VAK.

EB0-1EEA5HU-IS – APM

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de FFEU-middelen voor het Agentschap Plantentuin Meise aangerekend voor de uitvoering van het masterplan voor de renovatie van de gebouwen in de Plantentuin.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	5.000	5.000	11.109	12.049	11.498	5.196

Inhoudelijke toelichting:

Er is in 2024 een significant verschil tussen de VAK BA-JR cijfers en de effectieve VAK uitvoeringscijfers BU. In het BU24 bedrag zit een éénmalige rechtzetting inbegrepen. Voor bepaalde rechtspersonen was er in het verleden een afwijking tussen wat het Vlaams Parlement in de begroting heeft goedgekeurd en wat in het financiële systeem is opgenomen, meestal bij projecten of bij investeringen (de uit het verleden ontstane "aard-5"-kredieten). Dit komt omdat tot nu toe in het financiële systeem het principe werd gehanteerd dat VAK en VEK steeds gelijk moesten zijn. Tot en met eind 2023 was Orafin technisch niet in staat om het correcte VAK-budget te registreren. In de plaats hiervan werd het VAK-bedrag gelijkgeschakeld met het VEK-budget wat soms tot een onderschatting, dan wel een overschatting van het werkelijke VAK-budget leidde. Om dit probleem op te lossen werd in samenspraak met het departement Financiën en Begroting, het Rekenhof en APM een oefening opgezet waarbij het historisch werkelijke en toegekende VAK-budget met het genoteerde VAK in Orafin werd vergeleken. In navolging hiervan werd een anomalie geboekt voor historisch VAK dat budgettair wel was toegekend maar niet in Orafin werd geregistreerd. Deze rechtzetting heeft voor de periode 2019-2023 een impact van 6.109 keuro.

Aangezien de vastleggingskredieten in het verleden al door het Vlaams Parlement waren goedgekeurd, werd dit niet bij begrotingsaanpassing 2024 of begrotingsopmaak 2025 verwerkt, maar in de uitvoeringsrekening 2024. Voor alle duidelijkheid, dit gaat niet om extra budget maar om een boekhoudkundige rechtzetting van de juiste VAK-registratie in Orafin. Dezelfde oefening werd gedaan voor het Fonds Innoveren en Ondernemen (FIO) (EC0-1ECA5DY-IS) en het FWO (EB0-1EEA5GT-IS).

2.3.2. Overige entiteiten onder toezicht

- *Fonds Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen (FWO)*

Omschrijving

Voor het FWO omvat dit de fundamenteel-klinische mandaten (FKM) en het TBM-programma (toegepast biomedisch onderzoek).

Operationele doelstelling - beleidszijde

Het voorziene vastleggingskrediet van 20.252 keuro bestaat uit de som van de fundamentele klinische mandaten (FKM) en TBM-onderzoeksprojecten voor respectievelijk 6.180 keuro en 14.072 keuro.

Het TBM-vastleggingskrediet werd benut voor 13.237 keuro om 13 nieuwe projecten mee te ondersteunen (er ontstaat bijgevolg een begrotingsruiter van 836 keuro). Voor FKM werd 5.655 keuro vastgelegd waarmee in 2024 92 mandaten gefinancierd werden.

Langs VEK-zijde werd globaal op dit ISE een overschot gerealiseerd van 466 keuro. Dit bestaat enerzijds uit een zeer beperkt deficit voor TBM (-59 keuro), anderzijds wordt dit meer dan gecompenseerd door een overschot op FKM (525 keuro). Dit laatste wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door een onderbenutting van de bench fees voor deze mandaten.

2.4 Prestatie-indicatoren

Prestatie-indicator: Aantal projecten/mandaten domeinspecifiek fundamenteel onderzoek

Benaming	Aantal projecten/mandaten domeinspecifiek fundamenteel onderzoek
Definitie	Som van het aantal projecten en mandaten gefinancierd door FWO, m.n. fundamenteel klinische mandaten en toegepast biomedisch onderzoek, of uitgevoerd aan Orpheus, KMDA, Alamire, VLIZ, Plantentuin Meise, gestart in (huidig jaar - 1), zoals gemeten in de FRIS-databank op 1 juli van het huidig jaar.
Relevantie	indicatie van "hoeveelheid" onderzoek dat gefinancierd wordt met de beschikbare middelen.
Meetfrequentie	jaarlijks
Bron	FRIS
Meting BO 2024	-
Meting BU 2024	51 (2023)
Evaluatie resultaat	/

3. Inhoudelijk structuurelement 3 : Strategisch basisonderzoek

3.1 Strategische doelstellingen - **Uitmunten in excellent, strategisch basisonderzoek dat een ver uitzicht biedt voor latere maatschappelijke en/of economische toepassingen.**

Dit betreft vernieuwend onderzoek dat in geval van wetenschappelijk succes een vooruitzicht biedt voor latere economische of maatschappelijke toepassingen. Dit grensverleggend onderzoek kan aan de basis liggen van een oplossing voor de grote maatschappelijke uitdagingen (milieu, mobiliteit, gezondheid,...) van vandaag.

Onder dit ISE vallen onder andere:

- Doctoraatsbeurzen voor onderzoek met een economisch of economisch-maatschappelijk toegepast karakter;
- Onderzoeksprojecten binnen het programma Strategisch Basisonderzoek (SBO);
- Onderzoeksprojecten binnen de thematische oproep: 'Innovatie in de landbouw en voedingssector';
- Onderzoeksprojecten binnen de thematische oproep: 'Circulaire economie';
- Onderzoeksprojecten gefinancierd met subsidie van de Industriële Onderzoeksfondsen (IOF) (zie verder ISE 2. "Valorisatie onderzoeksresultaten").

3.2 Operationele doelstellingen

Het FWO heeft in 2024 met de gekregen subsidies nieuwe aspiranten strategisch basisonderzoek en nieuwe onderzoeksprojecten strategisch basisonderzoek toegekend.

3.3 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

3.2.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

Geen ontvangstenartikelen

Uitgavenartikelen

Geen uitgavenartikelen

3.2.2. Overige entiteiten onder toezicht

- *Fonds Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen (FWO)*

Omschrijving

Onder dit inhoudelijk structuurelement ressorteren zowel de aspiranten strategisch basisonderzoek (SB) als de SBO-onderzoeksprojecten. Deze laatste rubriek kan opgesplitst worden in SBO met maatschappelijke finaliteit, SBO met economische finaliteit en tot slot SBO in het kader van ERANET. Ook de relancemiddelen in het kader van de oproepen rond 'Bio-economie' vallen onder dit ISE. Tot slot behoren ook de thematische oproepen 'circulaire economie' en 'innovatie in de landbouw- en voedingssector' tot dit ISE.

Voor wat betreft de aspiranten SB is het bestede VAK exact gelijk aan het begrote VAK nl. 42.250 keuro. In november 2024 startten er 183 nieuwe aspiranten bovenop de reeds lopende mandaten. Gemiddeld worden er zo jaarlijks ca. 800 aspiranten SB gesteund.

Voor het SBO-programma (inclusief SBO-ERANET) was oorspronkelijk een VAK beschikbaar van 45.135 keuro, te vermeerderen met een begrotingsruiter van 1.658 keuro. Uiteindelijk werden er 17 SBO-projecten goedgekeurd plus 13 'SBO-ERANET-projecten', voor respectievelijk 43.014 keuro en 1.662 keuro. Dit betekent dat er 2.117 keuro zal overgedragen worden naar de volgende SBO-oproep met toekenningen in 2025.

Voor de twee nieuwe thematische oproepen geldt dat de toekenningen tweejaarlijks gebeuren. De vastleggingskredieten zijn echter jaarlijks waardoor er in de 'oneven' jaren steeds overgedragen wordt om dit dan toe te kennen in de 'even' jaren. Op die manier kon er in 2024 voor 2.950 keuro worden toegekend in het kader van projecten 'circulaire economie' en 9.700 keuro voor projecten 'landbouw-en voedselinnovatie'.

Langs VEK-zijde is er een globaal overschot van 1.767 keuro. Dit is grotendeels het gevolg van de latere startdatum dan voorzien van de projecten 'landbouw-en voedselinnovatie'. Bij de begrotingsopmaak waren immers nog niet alle modaliteiten van dit nieuwe programma bekend. Dit heeft als gevolg dat de effectieve betalingen iets meer gespreid zijn dan begroot.

De relancemiddelen die dienen voor de twee calls rond 'bio-economie' werden volledig aangewend zoals voorzien ten belope van 1.615 keuro.

3.3 Prestatie-indicatoren

Prestatie-indicator: Aantal projecten/mandaten strategisch basisonderzoek

Benaming	Aantal projecten/mandaten strategisch basisonderzoek
Definitie	Som van het aantal projecten en mandaten gefinancierd door FWO-kanalen voor strategisch basisonderzoek gestart in (huidig jaar - 1), zoals gemeten in de FRIS-databank op 1 juli van het huidig jaar.
Relevantie	indicatie van "hoeveelheid" onderzoek dat gefinancierd wordt met de beschikbare middelen.
Meetfrequentie	jaarlijks
Bron	FRIS
Meting BO 2024	-
Meting BU 2024	227 (2023)
Evaluatie resultaat	/

4. Inhoudelijk structuurelement 4 : Onderzoeksinfrastructuur

4.1 Strategische doelstellingen - **Excellente en internationaal verbonden onderzoeksinfrastructuur in Vlaanderen**

De Vlaamse onderzoekswereld uitrusten met state-of-the-art-onderzoeksinfrastructuur is noodzakelijk wil Vlaanderen aan de top blijven en zijn positie versterken in excellent wetenschappelijk onderzoek. Zowel het ter beschikking stellen van middelzware als van zware onderzoeksinfrastructuur aan Vlaamse onderzoekers, evenals de Vlaamse deelname aan en/of hosting van top internationale onderzoeksinfrastructuren maken hier deel van uit.

Een andere doelstelling binnen dit ISE is om 36 onderzoeksinstellingen in Vlaanderen te ondersteunen voor het implementeren van Open Science. Dit gebeurt binnen de context van het Vlaams beleidsplan Open Science en de Flemish Open Science Board (FOSB), onder andere via middelen om data stewards en IT personeel in dienst te nemen/houden. Deze personeelsleden ondersteunen de instelling én de onderzoekers bij goed research data management (RDM), gebruik van (institutionele) repositories, etc. Gelinkt aan deze werkzaamheden werd in co-creatie met de stakeholders een architectuurplan opgesteld, in nauwe samenwerking met FRIS, dat nu verder wordt uitgerold.

Daarnaast geeft de verdere uitbouw van de Flanders Research Information Space zicht op het publiek gefinancierd onderzoek in Vlaanderen, de Vlaamse deelname aan internationale onderzoeksinfrastructuren en de zware onderzoeksinfrastructuren aan de Vlaamse onderzoeksinstellingen.

Onder dit ISE valt onder andere:

- FOSB-middelen 2024 initieel elk jaar op Lissabonlijn;
- Investerings in zware/middelzware onderzoeksinfrastructuur en internationale onderzoeksinfrastructuur voor Vlaamse wetenschappers;

- Investerings in de Vlaamse SuperComputer;
- Financiering en samenwerking met Belnet (glasvezelnetwerk voor onderzoeksdoeleinden);
- EU 2020 – Lissabonlijn;
- Investerings in verdere uitbouw van Flanders Research Information Space

4.2 Operationele doelstellingen

- Via een selectieprocedure gebaseerd op excellentie, de Vlaamse kennisinstellingen uitrusten met hoogwaardige middelzware en zware onderzoeksinfrastructuur
- Het selecteren en het financieren van de deelname van Vlaanderen aan internationale onderzoeksinfrastructuren.
- De investeringen in de Vlaamse supercomputer.
- Ondersteunen van de kennisinstellingen voor de implementatie van Open Science op het vlak van infrastructuur en ondersteunend personeel (data stewards, IT personeel), in de context van het Vlaams beleidsplan Open Science en de Flemish Open Science Board (FOSB).
- Het zichtbaar maken van onderzoeksinfrastructuren voor bedrijven via het FRIS-platform

4.3 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

ONDERZOEKSINFRASTRUCTUUR, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK 2024			VEK 2024		
2024	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	13.648	7.686	7.417	18.454	15.651	13.675
Toe-lagen IS	18.750	26.901	26.897	18.750	28.300	27.488
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	32.398	34.587	34.314	37.204	43.951	41.163

4.2.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

Geen ontvangstenartikel.

Uitgavenartikelen

EB0-1EEA2JA-WT – LISSABONSTRATEGIE

Korte inhoud begrotingsartikel:

In het algemeen droeg dit budget bij aan het realiseren van het overheidsaandeel bij het bestendigen van de 3% O&I-intensiteit; de zgn. Lissabonstrategie.

Op dit begrotingsartikel werd deels uitvoering gegeven aan het Vlaamse Beleidsplan Cybersecurity en het Vlaamse Beleidsplan Artificiële Intelligentie.

De kredieten werden tevens aangewend voor de verdere uitbouw van een instrumentarium om het gebruik van ICT als innovatiehefboom. De kredieten werden aangewend voor volgende dossiers:

- De verdere uitbouw van de FRIS-onderzoeksruijme met het oog op administratieve vereenvoudiging, efficiënte rapportering, en zichtbaarheid naar het grote publiek, onderzoekswereld en het bedrijfsleven;
- Subsidies cybersecurity aan universiteiten en wetenschappelijke instellingen;
- Subsidies artificiële Intelligentie aan universiteiten en wetenschappelijke instellingen;
- Flankerende maatregelen cybersecurity en flankerende maatregelen artificiële intelligentie;
- Vlaams beleidsplan Open Science en Flemish Open Science Board (FOSB): financiering van data stewards en IT personeel ter ondersteuning van de praktische implementatie van Open Science in Vlaanderen

De middelen op de Lissabonlijn komen op 2 begrotingsartikelen terecht zijnde een WT en een IS. De middelen die naar de instellingen gaan behorende tot de Vlaamse consolidatiekring (bijvoorbeeld universiteiten) dienen begrotingstechnisch op een IS-lijn gezet te worden (EB0-1EEA2JY-IS).

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	13.648	7.686	7.417	18.454	15.651	13.675

Inhoudelijke toelichting:

De activiteiten voor het onderzoeksluik voor het Vlaamse Beleidsplan AI verlopen volgens het vijfjarig werkplan dat samen werd opgesteld door de elf partners van het onderzoeksconsortium en waarbij de aanbevelingen van de externe evaluatie en het advies van de internationale adviesraad werden meegenomen. Jaarlijks wordt het werkplan in beperkte mate bijgesteld. De activiteiten verlopen zoals gepland. In 2024 werd voor het onderzoeksprogramma artificiële intelligentie in totaal 13.985 keuro VAK vastgelegd, waarvan 4.286 onder dit WT artikel en 9.699 keuro op het Lissabon IS artikel (EB0-1EEA2JY-IS).

De activiteiten voor het onderzoeksluik voor het Vlaamse Beleidsplan Cybersecurity verlopen volgens het vijfjarig werkplan dat samen werd opgesteld door de vier partnerinstellingen van het onderzoeksconsortium en waarbij de aanbevelingen van de externe evaluatie en het advies van de internationale adviesraad werden meegenomen. Jaarlijks wordt het werkplan in beperkte mate bijgesteld. De

activiteiten verlopen zoals gepland. In 2024 werd voor het Vlaamse Beleidsplan Cybersecurity verlopen in totaal 9.575 keuro VAK vastgelegd, waarvan 591 keuro onder dit WT artikel en 8.984 keuro op het Lissabon IS artikel (EB0-1EEA2JY-IS).

De werkzaamheden in de context van het Vlaams beleidsplan Open Science en de Flemish Open Science Board (FOSB) zijn verlopen zoals voorzien. In 2024 werd bovendien een evaluatie uitgevoerd van het Vlaams beleidsplan Open Science en de FOSB, waarna beslist werd om het beleidsplan met één jaar te verlengen, om grondig aan de slag te kunnen gaan met de aanbevelingen bij het opstellen van een vervolgbeleid rond Open Science. In 2024 werd voor FOSB een bedrag van 4.725 keuro VAK vastgelegd en vereffend. Het betreft 450 keuro onder dit WT artikel en 4.275 keuro op het Lissabon IS artikel (EB0-1EEA2JY-IS).

Met FRIS, Flanders Research Information Space, willen we het onderzoek dat in Vlaanderen uitgevoerd wordt met publieke middelen, en onderzoeksinfrastructuren, zichtbaar maken voor;

- het brede publiek
- de onderzoeksgemeenschap
- de bedrijfswereld

Daarnaast is FRIS de referentiedatabank van Vlaams onderzoek voor rapportering voor onderzoeksmiddelen zoals BOF en IOF. Ook voor FWO-rapportering wordt de FRIS data als referentie gebruikt. Dit wordt verder uitgebreid. In 2024 werd voor FRIS een bedrag van 1.547 keuro VAK vastgelegd, integraal op dit WT artikel.

Tot slot worden via het Lissabonbudget verschillende kleinere projecten gefinancierd. Het gaat onder meer over AI gerelateerde projecten zoals AMAI (583 keuro waarvan 415 keuro op dit WT artikel en 168 keuro op het Lissabon IS artikel). Daarnaast zijn er ook kosten met betrekking tot de aanleg van een elektronisch netwerk. Ook de ondersteuning van SolidLab gebeurt deels op dit artikel.

EB0-1EEA2JB-IS – KENNISCENTRUM DATA EN MAATSCHAPPIJ

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het Kenniscentrum Data & Maatschappij bouwt in het kader een meerjarige convenant expertise op omtrent de ethische, juridische en maatschappelijke impact van artificiële intelligentie en datagedreven toepassingen, vertaalt deze naar praktische richtlijnen en deze laat doorstromen naar diverse belanghebbenden in Vlaanderen. Het is een samenwerking tussen de VUB (imec-SMIT), KU Leuven (CiTiP) en UGent (imec-Mict).

Zij bouwen ook een dienstenaanbod op voor intermediaire en overheidsorganisaties om hen te begeleiden in correct gebruik van artificiële intelligentie en datagedreven toepassingen. Het betreft een belangrijk flankerend initiatief bij de O&O-investeringen voor AI.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	750	750	750	750	750	750

Inhoudelijke toelichting:

De activiteiten werden uitgevoerd zoals in het jaarplan opgenomen.

EB0-1EEA2JW-IS – VIB**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel is een afsplitsing van begrotingsartikel EB0-1EEA2JA-WT (Lissabon) voor de aanrekening van een AI-subsidie met interne-stroom-begunstigde.

Het budget dient voor de activiteiten door VIB in het onderzoeksluik van het Vlaamse AI-beleidsplan.

Begrotingsuitvoering:**(duizend euro)**

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	0	0	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Dit begrotingsartikel werd in 2024 niet meer gebruikt. Deze middelen werden toegekend via het Lissabon budget (EB0-1EEA2JY-IS).

EB0-1EEA2JX-IS – VITO**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel is een afsplitsing van begrotingsartikel EB0-1EEB2JA-WT (Lissabon) voor de aanrekening van een AI-subsidie met interne-stroom-begunstigde.

Het budget dient voor de activiteiten door VITO in het onderzoeksluik van het Vlaamse AI-beleidsplan.

Begrotingsuitvoering:**(duizend euro)**

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	0	0	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Dit begrotingsartikel werd in 2024 niet meer gebruikt. Deze middelen werden toegekend via het Lissabon budget (EB0-1EEA2JY-IS).

EB0-1EEA2JY-IS – HOGER ONDERWIJS**Korte inhoud begrotingsartikel:**

In functie van de ESR-consolidatie met de interrelaties werd een deel van het VAK en VEK van het artikel EB0-1EEA2JA-WT bij BA 2021 herverdeeld naar EB0-1EEA2JY-IS.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	18.000	26.151	26.147	18.000	27.550	26.738

Inhoudelijke toelichting:

De middelen op de Lissabonlijn komen op 2 begrotingsartikelen terecht zijnde een WT en een IS. De middelen die naar de instellingen gaan behorende tot de Vlaamse consolidatiekring dienen begrotingstechnisch op een IS-lijn gezet te worden.

Onder dit IS artikel komen bijgevolg de uitgaven in het kader van de Lissabon strategie voor de entiteiten behorende tot de Vlaamse consolidatiekring. In 2024 gebeurde voor onderstaande entiteiten een uitgave op de Lissabon IS lijn:

- Vlaamse universiteiten:
 - Katholieke Universiteit te Leuven
 - Universiteit Antwerpen
 - Universiteit Gent
 - Universiteit Hasselt
 - Vrije Universiteit Brussel
- Vlaamse Hogescholenraad
- Vlaamse instelling voor technologisch onderzoek
- Vlaams instituut voor de zee
- Vlaams instituut voor biotechnologie
- Eigen vermogen van het instituut voor landbouw- en visserij onderzoek
- Eigen Vermogen van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek
- Agentschap Plantentuin Meise
- Instituut voor Tropische Geneeskunde

Voor een inhoudelijke toelichting van het onderzoeksluik voor het Vlaamse Beleidsplan AI , het onderzoeksluik voor het Vlaamse Beleidsplan Cybersecurity en het Vlaams beleidsplan Open Science en de Flemish Open Science Board (FOSB) wordt verwezen naar de inhoudelijke toelichting van de Lissabon WT lijn (EB0-1EEA2JA-WT).

In 2024 werd voor FOSB een bedrag van 4.725 keuro VAK vastgelegd en vereffend. Het betreft 450 keuro onder het WT artikel en 4.275 keuro op dit IS artikel. Verder werd voor het onderzoeksprogramma artificiële intelligentie in totaal 13.985 keuro VAK vastgelegd, waarvan 4.286 onder het WT artikel en 9.699 keuro op het IS artikel. Voor het Vlaamse Beleidsplan Cybersecurity werd in totaal 9.575 keuro VAK vastgelegd, waarvan 591 keuro onder het WT artikel en 8.984 keuro op dit IS artikel. Voor de Vlaamse AI academie werd in 2024 op dit IS begrotingsartikel een bedrag van 1.100 keuro VAK vastgelegd. Daarnaast worden op dit begrotingsartikel ook diverse projectmatige uitgaven toegewezen zoals het project Europese Universiteiten (1.938 keuro VAK) of AI gerelateerde projecten zoals AMAI (151 keuro VAK op dit IS artikel).

4.2.2. Overige entiteiten onder toezicht

- *Fonds Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen (FWO)*

Omschrijving

Dit ISE behelst investeringen in de Vlaamse supercomputer, middelzware en zware onderzoeksinfrastructuur en het programma internationale onderzoeksinfrastructuur (IRI), dat de Vlaamse deelname aan en/of subsidiëring van internationale onderzoeksinfrastructuren regelt. Daarnaast bevat dit ISE ook een luik met betrekking tot de Flemish Open Science Board, de Einsteintelecoop en enkele Europese ad-hoc-infrastructuurprojecten.

Het vastleggingskrediet van 66.176 keuro is opgebouwd als volgt:

- Vlaams Supercomputer Centrum 1.0 (VSC): 6.581 keuro + 120 keuro index VSC 2.0
- Eenmalige investeringsenveloppe: 15.000 keuro
- Recurrente opstap voor O&O-onderzoeksinfrastructuur: 10.000 keuro
- Middelzware en zware infrastructuur: 28.000 keuro
- Eénmalige middelen Einsteintelecoop: 4.719 keuro
- Index: 1.756 keuro

Het Vlaams Supercomputer Centrum (VSC), een virtueel samenwerkingsverband tussen de vijf Vlaamse universiteiten en hun associaties, huisvest infrastructuur in vier hubs: UAntwerpen, VUB, UGent en KU Leuven. Het implementatieplan voor VSC 2.0 werd in 2024 verder geïmplementeerd. Dit betreft een eenmalige financiering van 19,2 miljoen EUR voor de periode 2023-2025 (dus 6,4 miljoen EUR per jaar) waarmee het Tier-1 Supercomputing as a Service platform met de drie componenten compute, cloud en data wordt gerealiseerd. Het VSC werkt momenteel op de derde Tier-1 supercomputer, Hortense genaamd. De computer wordt gehost door de UGent.

De bezettingsgraad lag in 2024 op 54% voor de CPU en op 55% voor de GPU. Een volledige bezetting van de machine is niet mogelijk aangezien er onderhoudsvensters zijn en er nodes vrijgehouden moeten worden om grotere berekeningen te kunnen uitvoeren. Hierdoor daalt de bezetting. Een bezettingsgraad van 80% wordt als zeer goed beschouwd voor een Tier-1. De rekentijd werd voor de GPU quasi volledig (96,4%) ingenomen door de universiteiten. De rekentijd voor de CPU werd voor 80% ingenomen door de universiteiten en voor 15% door de industrie.

Hortense, wiens capaciteit in 2023 meer dan verdubbeld werd, zal tot eind 2025 worden gebruikt. Om te voorzien in een naadloze opvolging, werd in 2024 beslist om de opvolger van Hortense te hosten in het VUB datacentrum in het Green Energy Park. De aankoopprocedure werd in 2024 opgestart. De nieuwe Tier-1 zal eind 2025 operationeel worden.

Naast de eenmalige financiering, ontvangt het VSC in het kader van VSC 1.0 ook recurrente financiering ten belope van 6,5 miljoen EUR, voor de Tier-2 infrastructuur. Hiervan werd het VSC-budget 1.0 zo goed als volledig benut (6.651 keuro). Er werd iets minder uitgegeven (50 keuro) dan voorzien (80 keuro) voor de uitgaven in het kader van de 'outreach' naar de industrie. De universiteiten hebben deze middelen vooral gebruikt voor bijkomende investeringen in Tier-2. Deze instellingen financieren met eigen middelen de energie- en exploitatiekosten van de Tier-2.

Het VSC is tevens een toegangspoort tot de LUMI supercomputer (#8 op de november 2024 TOP500 lijst), een samenwerkingsverband tussen meerdere EU-lidstaten in het kader van EuroHPC. Vlaanderen participeert in de LUMI-

supercomputer waardoor voor Vlaamse onderzoekers en industrie toegang gegarandeerd is tot zowel de infrastructuur als het omvangrijk netwerk van supercomputingspecialisten. In 2024 waren er van de 31 Belgische projecten die uitgevoerd werden op de LUMI-infrastructuur, 22 van Vlaamse onderzoeksgroepen.

In 2024 beschikte het FWO over een éénmalige investeringsenveloppe van 15.000 keuro en 10.000 keuro uit een eerdere recurrente opstap voor onderzoeksinfrastructuur. Aangezien er in 2023 noch IRI-toekenningen zijn, noch middelzware/zware onderzoeksprojecten werden dezelfde bedragen als een begrotingsruiter overgedragen naar 2024 om dan gespreid te worden over de toekenningen in beide programma's. Voor wat betreft IRI werd er 63.112 toegekend, verdeeld over 15 infrastructuren. Voor de middelzware en zware infrastructuurprojecten werd respectievelijk 16.810 keuro en 28.253 keuro vastgelegd in 2024.

Langs VEK-zijde werd een bedrag voorzien van 49.380 keuro, terwijl de aanrekeningen 43.785 keuro bedroegen. Dit is het resultaat van een aantal bewegingen waarvan de belangrijkste zijn:

- VSC: tekort van 1.071 keuro doordat er een afrekening van een project dat normaliter in 2023 had moeten aangerekend worden, alsnog op 2024 moest worden afgerekend wegens laattijdige indiening;
- Middelzware en zware infrastructuur: overschot van 7.769 keuro. Dit substantiële overschot is te wijten aan het feit dat er bij de begrotingsopmaak ervan uitgegaan werd dat de begrotingsruiter van 10.000 keuro op dit programma zou ingezet worden, maar dit werd nadien verschoven naar IRI waarvoor een andere betaalkalender geldt. Bovendien kon het voorschot van heel wat projecten nog niet uitbetaald worden omdat de samenwerkingsovereenkomsten nog niet in orde waren. Tot slot wijkt de effectieve betaalkalender van de in 2024 toegekende projecten af van de theoretische betaalkalender. De voorziene uitgaven met relancemiddelen voor enkele zware infrastructuurprojecten werden wel uitgevoerd conform de begroting (i.e. 962 keuro)
- IRI: overbesteding van 1.253 keuro vnl. te verklaren door een uitzonderlijk voorschot voor het CERN-project en de onvoorziene betaling van een voorschot voor een project dat laattijdig zijn contract toestuurde waardoor de aanrekening in 2024 moest gebeuren in plaats van in 2023;
- EuroHPC: -96 keuro overschot.

Voor wat betreft de interrelatie met het FIO werd 273 keuro ontvangen ter financiering van de EuroHPC-projecten.

Tot slot ontving het FWO nog 1.779 keuro in het kader van het actieplan rond de Einsteintelecoop. Dit laatste omvat zowel de personeelskosten van het Einsteintelecoopteam als kosten in het kader van een aantal voorbereidende studies.

4.3 Prestatie-indicatoren

Prestatie-indicator: Aantal infrastructuren

Benaming	Aantal infrastructuren
----------	------------------------

Definitie	Som van het aantal infrastructuren (ontdubbeld) beschikbaar in (huidig jaar - 1), zoals gemeten in de FRIS-databank op 1 juli van het huidig jaar
Relevantie	indicatie van hoeveelheid infrastructuren
Meetfrequentie	jaarlijks
Bron	FRIS
Meting BO 2024	-
Meting BU 2024	204 (2023)
Evaluatie resultaat	/

5. Inhoudelijk structuurelement 5 : Post-initieel onderwijs

5.1 Strategische doelstellingen - **Onderzoek voor toonaangevende business schools in Vlaanderen**

Vlaanderen ondersteunt de werking van Vlerick Business School en Antwerp Management School (AMS) zodat deze opleidingen met een sterk academische onderbouw gecombineerd met de recentste inzichten uit de dagelijkse praktijk kunnen opzetten.

De instellingen voor postinitieel onderwijs krijgen een niet-gereguleerde subsidie voor wetenschappelijk onderzoek naast een subsidie voor onderwijs. De overeenkomsten (convenanten, beheersovereenkomsten) met deze instellingen met enerzijds het departement OV en anderzijds het departement EWI werden reeds deels op elkaar afgestemd (looptijd overeenkomsten en organisatie en timing van de evaluaties) in het kader van de administratieve vereenvoudiging en betere financiële opvolging.

5.2 Operationele doelstellingen

"Financiering van academisch onderzoek aan instellingen waarvan inschrijvingen primair open staan voor personen reeds in bezit van de graad van master" houdt de subsidiëring in van academisch onderzoek aan Vlerick Business School (VBS) en Antwerp Management School (AMS). De overeenkomsten met beide instellingen liepen eind 2024 ten einde. Conform de regelgeving werden deze overeenkomsten dan ook geëvalueerd tijdens de eerste helft van 2024. De onderhandelingen over nieuwe convenanten met de instellingen konden niet afgerond worden in 2024 omdat de nieuw aangetreden regering de wens uitdrukte om naar 1 overeenkomst per instelling te evolueren waarbij onderzoek én onderwijs opgenomen worden. Bijgevolg werden de huidige convenanten met beide instellingen stilzwijgend verlengd.

5.3 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

POST INITIEEL ONDERWIJS, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK 2024			VEK 2024		
2024	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU

ESR-uitgaven WT, LO, PR	1.266	1.266	1.266	1.266	1.266	1.246
Toe-lagen IS	0	0	0	0	0	0
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	1.266	1.266	1.266	1.266	1.266	1.246

5.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

Geen ontvangstenartikels.

Uitgavenartikelen

EB0-1EEA2KA-WT – VLERICK - AMS

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de subsidies aangerekend aan Vlerick Business School en Antwerp Management School.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	1.266	1.266	1.266	1.266	1.266	1.246

Inhoudelijke toelichting:

Uit het jaarverslag m.b.t. het werkingsjaar 2023 bleek dat Vlerick Business School één van de in het convenant vooropgestelde KPI's niet behaald heeft. Bijgevolg werd de laatste schijf van de subsidie voor het betreffende werkingsjaar slechts gedeeltelijk uitbetaald, conform de bepalingen hieromtrent in het convenant.

5.4 Prestatie-indicatoren

Prestatie-indicator: Aantal projecten post-initieel onderzoek

Benaming	Aantal projecten post-initieel onderzoek
Definitie	Som van het aantal projecten gefinancierd door de business schools gestart in (huidig jaar - 1), zoals gemeten in de FRIS-databank op 1 juli van het huidig jaar
Relevantie	Indicatie van "hoeveelheid" onderzoek er mogelijk is met middelen.
Meetfrequentie	jaarlijks
Bron	FRIS

Meting BO 2024	-
Meting BU 2024	17 (2023)
Evaluatie resultaat	/

VII. BELEIDSVELD III: INNOVATIE

1. Inhoudelijk structurelement 1 : Brugfunctie tussen fundamenteel en toegepast onderzoek

1.1 Strategische doelstellingen - **Onderzoekscentra als brugfunctie tussen wetenschap en toepassing in strategische wetenschapsdomeinen.**

We financieren de Strategische Onderzoekscentra (imec, VIB, VITO en Flanders Make) om de brug te leggen tussen fundamenteel en strategisch basisonderzoek met als finaliteit het vermarkten van kennis via o.a. spin-offs. De SOC's zijn belangrijke actoren in het Vlaams innovatielandschap. De doelstellingen (waaronder de valorisatie van onderzoeksresultaten) van de SOC's worden vastgelegd in convenanten.

Onder dit ISE valt onder andere het geven van subsidies aan de 4 strategische onderzoekscentra met het oog op economische en maatschappelijke valorisatie van excellent onderzoek op gebied van micro- en nano-elektronica, digitalisering, biotechnologie, duurzame ontwikkelingen en de maakindustrie.

1.2 Operationele doelstellingen

Opvolgen van de doelstellingen en KPI's die werden geformuleerd in de convenanten tussen het Vlaamse Gewest en respectievelijk VIB (2022-2026), imec (2022-2026), Flanders Make (2023-2027) en VITO (2024-2028).

1.3 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

BRUGFUNCTIE FUNDAMENTEEL EN TOEGEPAST ONDERZOEK, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK 2024			VEK 2024		
2024	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	210.534	212.795	211.871	212.714	214.975	213.817
Toe-lagen IS	176.827	178.456	178.456	163.982	170.161	170.161
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	387.361	391.251	390.327	376.696	385.136	383.978

1.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

Geen ontvangstenartikelen.

Uitgavenartikelen

EB0-1EFA2LA-WT – STRATEGISCH ONDERZOEKSCENTRUM IMEC

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de subsidies aan IMEC VZW aangerekend.

Het Interuniversitair Micro-Elektronica Centrum VZW (imec) is een strategisch onderzoekscentrum met als strategische doelstelling het verrichten van grensverleggend onderzoek inzake nanotechnologie en digitale technologie om de bouwblokken te ontwikkelen die bijdragen tot een beter leven in een duurzame maatschappij. Een tweede strategische doelstelling bestaat erin om nieuwe ontwikkelingen via partnerships of start-ups naar de markt brengen en bedrijven en universiteiten te helpen om toegang te krijgen tot de nieuwe technologieën.

Eind 2021 werd een nieuwe convenant voor de periode 2022-2026 afgesloten waarin een budgettair groeipad werd opgenomen. Met dit groeipad richt imec zich op het ontwikkelen van systeemdemonstratoren op basis van nanotechnologie voor toepassingen in verscheidene sectoren, o.a. duurzame energie en gezondheidszorg. Deze nieuwe strategie moet ook de valorisatie bij het lokale economische weefsel versterken. Ook werd in het nieuwe convenant het departement EDiT (Enabling Digital Transformation) binnen imec opgericht, dat na herstructureringen bij imec is opgenomen in "connected society".

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	149.709	151.365	151.365	150.889	152.545	152.365

Inhoudelijke toelichting:

Het geplande beleid en de subsidie werd uitgevoerd zoals voorzien en bepaald in het convenant.

EB0-1EFA2LB-WT – STRATEGISCH ONDERZOEKSCENTRUM FLANDERS MAKE

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel wordt de subsidie aan Flanders Make aangerekend.

Flanders Make is het strategisch onderzoekscentrum dat de maakindustrie in Vlaanderen (zowel grote maakbedrijven als kmo's) ondersteunt met industriegedreven, precompetitief en excellent onderzoek in de toepassingsdomeinen "producten" (voertuigen en machines) en "productie" (assemblage). Met zijn onderzoek helpt Flanders Make Vlaamse maakbedrijven bij het realiseren van product- en productie-innovaties zodat zij (verder) richting Industrie 4.0/5.0 kunnen evolueren en hun internationale concurrentiepositie kunnen verbeteren en versterken.

Hierdoor kan de Vlaamse maakindustrie (verder) in Vlaanderen worden verankerd en kunnen ook buitenlandse maakbedrijven naar Vlaanderen worden gehaald. Naast de verdere digitale transformatie (= Industrie 4.0), die in de werkingsperiode 2018-2022 centraal stond, zet Flanders Make in de werkingsperiode 2023-2027, in lijn met de Twin Transition in Europa en wereldwijd, ook in op de duurzame transformatie van de Vlaamse maakindustrie waarin de mens centraal staat (werkbaar werk) (= Industrie 5.0).

Flanders Make werkt rond drie competentiedomeinen waarin modellering en virtualisatie telkens een belangrijke rol spelen: "end-to-end design-operation", "production" en "motion products". In de werkingsperiode 2023-2027 bouwt Flanders Make deze competentiedomeinen en de hieraan gekoppelde/hiervoor benodigde governance/organisatiestructuur, (onderzoeks)infrastructuur, (onderzoeks)roadmaps en portfolio van onderzoeks- en infrastructuurprojecten verder uit. Dat doet Flanders Make onder meer vanuit zijn vestigingen of "co-creatiecentra" in Lommel (voertuigontwikkeling), Leuven (machinebouw) en Kortrijk (Industrie 4.0-productie). De co-creatiecentra van Flanders Make zijn open innovatieomgevingen bestaande uit kantoorruimte en hoogwaardige labo- en testinfrastructuur waar bedrijven en kennisinstellingen samen product- en productie-innovaties realiseren die door de bedrijven uitgebreid kunnen worden getest en gevalideerd alvorens ze in hun eigen producten en productieprocessen worden geïmplementeerd.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	53.967	54.572	54.572	53.967	54.572	54.572

Inhoudelijke toelichting:

Het werkingsjaar 2024 werd gerealiseerd conform de bepalingen in het convenant 2023-2027 (zie hierboven). In totaal werd in 2024 een subsidie van 49.175.300 euro aan Flanders Make uitbetaald, zijnde 90% van de subsidie 2024 en een indexaanpassing (wegens overschrijding van de spilindex in april 2024 en in januari 2025) van 605.000 euro.

EBO-1EFA2LC-WT – REGENERATIEVE GENEESKUNDE

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het initiatief RegMed XB staat voor "regenerative medicine, cross-border".

De regeneratieve geneeskunde is een tak van de geneeskunde met als doel om beschadigde organen of weefsels te vervangen door alternatieven die in het lab gebouwd worden uit gekweekte cellen en biomaterialen. Hiertoe worden technieken uit verschillende wetenschappelijke disciplines gecombineerd.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK	VEK
--	-----	-----

	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	3.302	3.302	2.880	3.302	3.302	2.880

Inhoudelijke toelichting:

Eind 2023 werd het werkprogramma en de operationele roadmap 2024-2028 goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Deze goedkeuring van het werkprogramma is de basis voor beslissingen met betrekking tot verdere steunverlening. De beslissing over deze subsidies zal per werkingsjaar genomen worden door de Vlaamse Regering.

In 2024 ging het eerste jaar van de operationele roadmap 2024-2028 in werking. Er werden aanzienlijke inspanningen geleverd om de nieuwe governance structuur te implementeren. Binnen RegMed XB Flanders werd er een senior programme manager aangeworven. Daarnaast wordt er ook een formeel convenant opgesteld om de relatie tussen stichting RegMed XB en RegMed XB Flanders vzw duidelijk te definiëren en documenteren. Door de voorwaarden van hun samenwerking vast te leggen, zal het convenant zorgen voor een gestructureerde en transparante uitwisseling van kennis, middelen en gegevens. Deze formalisering zal naar verwachting een meer samenhangend partnerschap bevorderen, wat een betere coördinatie en wederzijdse ondersteuning in hun gezamenlijke inspanningen zal vergemakkelijken. De osteoarthritis-moonshot werd verdergezet, en de nieuwe oog-moonshot werd opgestart. Net als de bestaande moonshots is de oog-moonshot ontstaan uit een verzoek van een grote patiëntenorganisatie – in dit geval het Nederlandse Oogfonds – voor een oplossing voor een belangrijke on vervulde medische behoefte: blindheid door een beschadigd of disfunctioneel hoornvlies.

EB0-1EFA2LD-WT – ENERGYVILLE

Korte inhoud begrotingsartikel:

In 2022 werd door de Vlaamse Regering een eerste convenant tussen het Vlaamse Gewest en Stichting EnergyVille afgesloten voor de periode 2022-2026. Stichting EnergyVille coördineert de onderzoekssamenwerking, in het domein van duurzame energie en intelligente energiesystemen, tussen de onderzoeksinstituten (de Stichters) Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO), Katholieke Universiteit Leuven (KU Leuven), Interuniversitair Micro-Electronica Centrum (imec) en Universiteit Hasselt (UHasselt).

Via dit nieuwe begrotingsartikel wordt een structurele financiering voorzien voor de uitvoering van de opdrachten zoals in het convenant vastgelegd. Hiervoor werd in 2022 een decretale basis voorzien.

In 2023 werden twee bijkomende opdrachten aan EnergyVille toegekend via addenda aan het EnergyVille convenant :

- Addendum 1 "Projectvoorstel innovatieve oplossingen voor hoogspanningsleidingen en -netten (14 miljoen euro), (waarvan 9 miljoen euro investeringen) over de periode 1 juli 2023-30 juni 2027
- Addendum 2 : Investeringsdossier Open Thor Living Lab (6,5 miljoen euro) voor de periode 2024-2026. Deze subsidie wordt evenwel gefinancierd met middelen uit de 'provisie voor investeringen in O&O en het bedrijfsleven' (via FIO - ECH-AECB5DC-WT basisallocatie 1EC372).

Begrotingsuitvoering:**(duizend euro)**

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	3.556	3.556	3.054	4.556	4.556	4.000

Inhoudelijke toelichting:

EnergyVille krijgt jaarlijks 3 miljoen euro aan werkmiddelen in het kader van hun convenant 2022-2026, al dan niet geïndexeerd. In 2024 werd de werkingssubsidie uitgekeerd.

In het kader van addendum 1 aan het EnergyVille-convenant met betrekking tot het Project "innovatieve oplossingen voor ondergrondse hoogspanningsleidingen en -netten", werd in 2023 750 keuro uitbetaald en in 2024 1 miljoen euro.

EB0-1EFA2LW-IS – VLAAMS INSTITUUT VOOR BIOTECHNOLOGIE**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel wordt de toelage aan het strategische onderzoekscentrum VIB aangerekend.

VIB verricht basisonderzoek naar de werking van het menselijk lichaam, planten en micro-organismen. VIB is een onafhankelijk onderzoeksinstituut, gefinancierd door de Vlaamse overheid, met meer dan 1.800 wetenschappers met meer dan 77 nationaliteiten. Hierbij ligt de nadruk op het vertalen van basisonderzoek van de KU Leuven, Universiteit Antwerpen, UGent, Vrije Universiteit Brussel en Universiteit Hasselt. Ook communicatie over het werk van VIB en de toepassingen van biotechnologie is een kerntaak.

VIB richt zich, op basis van haar strategische vijfjarenplan (2022-2026), op verschillende initiatieven rond strategisch basisonderzoek, technologieontwikkeling en -transfer, translationeel onderzoek gericht op de Grand Challenges, Big data en AI, algemeen beheer en een incubatorprogramma.

Begrotingsuitvoering:**(duizend euro)**

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	88.384	89.352	89.352	89.939	90.457	90.457

Inhoudelijke toelichting:

Het geplande beleid en de subsidie werd uitgevoerd zoals voorzien en bepaald in het convenant 2022-2026. Het jaarrapport 2024 werd half april goedgekeurd door de Algemene Vergadering.

EB0-1EFA2LX-IS – VITO

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel wordt de toelage aan het strategische onderzoekscentrum VITO aangerekend.

VITO heeft als maatschappelijk doel het verrichten van strategisch basisonderzoek in de domeinen energie, leefmilieu, materialen en aardobservatie met het oog op het stimuleren van duurzame ontwikkeling en het versterken van het economische en maatschappelijke weefsel in Vlaanderen. VITO ondersteunt niet alleen de toekomstvisie van Vlaanderen maar ook de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (sdg's) van de Verenigde Naties.

Eind 2023 werd een convenant afgesloten voor de periode 2024-2028. In 2024 werd ook het nieuwe beheersreglement 2024-2028 goedgekeurd voor de uitvoering van de referentietaken door VITO.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	88.443	89.104	89.104	74.043	79.704	79.704

Inhoudelijke toelichting:

VITO kreeg voor het nieuwe convenant 2024-2028 een opstap. Deze opstap wordt gebruikt voor de omslag naar een meer transversale onderzoeksorganisatie en voor de versterking van VITO's wetenschappelijke, economische en maatschappelijke impact. Daarnaast werd VITO in 2024 ondersteund voor investeringen in hun nieuw gebouw en demonstratieruimtes.

Het geplande beleid en de subsidie werd uitgevoerd zoals voorzien en bepaald in het convenant 2024-2028, respectievelijk het beheersreglement 2024-2028, voor de werking van VITO als SOC en als uitvoerder van de referentietaken.

VITO heeft een sterke omslag naar een meer transversaal georganiseerde kennisinstelling ingezet in 2024, in lijn met de aanbevelingen uit de evaluatie en de verwachtingen in het convenant.

Verder zette VITO een groot deel van de werking van SIM verder vanaf 2024, wat werd opgenomen in het convenant 2024-2028. Hiervoor werden ook extra werkingsmiddelen voorzien bij de toelage.

1.4 Prestatie-indicatoren

Prestatie-indicator: Aantal patentaanvragen

Benaming	Aantal patentaanvragen
Definitie	Aantal ingediende patentaanvragen van SOC's zoals gerapporteerd aan de VO voor het laatste volledige voorbije jaar (huidige jaar -1)
Relevantie	Indicatie van de validatie van onderzoek van de SOC's
Meetfrequentie	jaarlijks

Bron	Jaarverslag SOC's
Meting BO 2024	-
Meting BU 2024	216 (2023)
Evaluatie resultaat	/

2. Inhoudelijk structuurelement 2 : Valorisatie onderzoeksresultaten

2.1 Strategische doelstellingen - Tot de internationale top behoren in het valoriseren van kennis

In dit ISE ligt de focus op het valoriseren van academische kennis tot economisch en/of economisch-maatschappelijk nut met marktconform financieel rendement. Tevens zorgt innovatie die de markt bereikt voor een sterke economische positie, wat leidt tot een verhoging van de inkomsten en welvaart voor Vlaanderen.

De Vlaamse overheid stimuleert de valorisatie van onderzoeksresultaten aan de universiteiten en hogescholen o.a. via de subsidies aan de Industriële Onderzoeksfonds (IOF) van de vijf associaties en de subsidie voor hun interfaceactiviteiten.

2.2 Operationele doelstellingen

- Op basis van de resultaten uit de vijfjaarlijkse evaluatie van 2023 van de instrumenten IOF en interfaceactiviteiten voor de associaties van universiteiten en hogescholen werd het beleid verder geoptimaliseerd en verankerd in de regelgeving via het IOF-en-interfaceactiviteitenbesluit.

- In 2024 hebben de vijf associaties elk hun nieuw strategisch plan 2024-2028 'Industriële Onderzoeksfonds en interfaceactiviteiten' ter goedkeuring aan de minister voorgelegd. Het werd afgestemd op de bepalingen van het vernieuwde IOF-en-interfaceactiviteitenbesluit en is opgesteld op maat van de specifieke sterktes en noden van hun instellingen en met bijzondere aandacht voor de rol van de hogescholen in de valorisatie met IOF-middelen. De uitvoering ervan is opgestart. De activiteiten m.b.t. de doelstellingen van het vorige strategisch plan 2019-2023 werden afgerond.

- Het actieplan 2024-2028 van TTO-Flanders, de koepel voor samenwerking tussen de interfacediensten van de associaties onderling, bevat eveneens acties voor samenwerking met het VLAIO Netwerk en de versterking van de kennisdiffusie in twee richtingen, vanuit hoger onderwijsinstellingen naar ondernemingen en omgekeerd. VLAIO voerde de voorbereidingen van het goedkeuringsproces uit.

- Gestandaardiseerde rapportering van uitgebreidere data van output en besteding van de IOF-subsidie via het FRIS-platform, IOF-projecten, IOF-mandaten, onderzoekers, octrooien, publicaties, succesverhalen van valorisatie en de nieuwe financiële rapporteringsfiche werd verder geoptimaliseerd. Sinds eind 2024 leveren alle 13 hogescholen ook geautomatiseerd onderzoeksmetadata aan FRIS via hun DOSP (Digitaal Open Science Platform).

- De dialoog is verdergezet tussen de bedrijfswereld (sectorfederaties, kleine en grote ondernemingen), maatschappelijke actoren en de kennisinstellingen (de

quadrupel-helixaanpak) om tot een optimale samenwerking te komen in het kader van VLAIO Netwerk, waarbij het netwerken, de kennisverspreiding en het beantwoorden van kennisvragen van ondernemingen en andere actoren binnen het VLAIO Netwerk, alsook het onderling doorverwijzen, verder vorm krijgen.

De jaarlijkse monitoring van de impactindicatoren voor IOF en de interfaceactiviteiten, die consistent zijn met de uitbouw van het Vlaamse innovatie-ecosysteem, is uitgevoerd.

Concrete realisaties van valorisatie van kennis in de associaties werden via "TTO-succesverhalen" van de universiteiten samen met "blikopener-filmpjes" en de 3 nieuwe impactmagazines van de hogescholen van 2024 'Werk en economie, 'Welzijn en zorg' en 'Voedsel en Water' van de hogescholen via de nieuwspagina van het FRIS-onderzoeksportaal met het brede publiek gedeeld.

2.3 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

VALORISATIE ONDERZOEKSRESULTATEN, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK 2024			VEK 2024		
2024	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	0	0	0	0	0	0
Toe-lagen IS	68.495	68.495	68.495	68.495	68.495	68.495
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	68.495	68.495	68.495	68.495	68.495	68.495

2.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

Geen ontvangstenartikelen.

Uitgavenartikelen

EB0-1EFA2MS-IS – HOGER ONDERWIJS IOF - INTERFACEDIENSTEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de subsidies aangerekend voor de interfaceactiviteiten en de Industriële Onderzoeksfondsen (IOF).

De IOF zijn interne bestemmingsfondsen ter versterking van het valoriseerbare wetenschappelijk onderzoek in de schoot van de associaties bestaande uit universiteiten en hogescholen. De IOF-middelen worden onder de universitaire associaties verdeeld via een op performantie gerichte verdeelsleutel en een gegarandeerd minimum voor de drie kleinsten.

De subsidies voor de interfaceactiviteiten worden onder de universitaire associaties verdeeld via verdeelsleutel gebaseerd op het aandeel wetenschappelijk personeel aan de universiteit (met gegarandeerd minimumaandeel van 5%) en is vast voor vijf jaar.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	68.495	68.495	68.495	68.495	68.495	68.495

Inhoudelijke toelichting:

Het beleid werd in 2024 uitgevoerd zoals gepland.

2.4 Prestatie-indicatoren

Prestatie-indicator: Aantal projecten IOF

Benaming	Aantal projecten IOF
Definitie	Som van het aantal projecten IOF gestart in (huidig jaar - 1), zoals gemeten in de FRIS-databank op 1 juli van het huidig jaar
Relevantie	Indicatie van "hoeveelheid" valorisatie er mogelijk is met middelen
Meetfrequentie	jaarlijks
Bron	FRIS
Meting BO 2024	-
Meting BU 2024	167 (2023)
Evaluatie resultaat	/

3. Inhoudelijk structurelement 3: Innovatiekracht ondernemingen⁴

3.1 Strategische doelstellingen

- Impactvol innoveren in ondernemingen en clusters en optimale kennisverspreiding.
- Krachten bundelen van opkomende en disruptieve technologieën.

3.2 Operationele doelstellingen

De operationele doelstellingen zijn:

⁴ Dit ISE omvat acties onder het FIO met betrekking tot de innovatiekracht van ondernemingen. Daarnaast valt binnen dit ISE ook de beleidsinitiatieven met betrekking tot defensie-innovatie. Deze laatste waren in de BBT BO24 per vergissing onder een ISE 5 (met identieke benaming als deze ISE) geplaatst. Deze semantische vergissing wordt hierbij rechtgezet.

- Stimuleren van samenwerking tussen onderzoekers en bedrijven;
- Verstrekken van steun aan innoverende ondernemingen;
- Stimuleren van samenwerking in clusters;
- Kennisverspreiding aan ruimere groepen van ondernemingen en organisaties;
- Bijdragen aan de NAVO-initiatieven NAVO-Innovatiefonds en DIANA (Defence Innovation Accelerator for the North Atlantic).

Stimuleren van samenwerking tussen onderzoekers en bedrijven

Baekeland- en Innovatiemandaten geven individuele onderzoekers de kans een doctoraats- of postdoctoraal onderzoek uit te voeren in samenwerking met het bedrijfsleven, eventueel met het oog op het oprichten van een spin-off. Er werden bijkomende infosessies georganiseerd voor een bredere bekendmaking van het programma.

In 2024 werden 64 Baekelandmandaten toegekend aan 56 unieke ondernemingen voor een totaal steunbedrag van 14,8 miljoen euro en 9 innovatiemandaten voor een totaal steunbedrag van 1,7 miljoen euro.

Via ICON-projecten worden samenwerkingsverbanden van onderzoeksorganisaties en ondernemingen gesteund. Er werden in 2024 10 ICON-projecten gesteund voor een steunbedrag van 7,4 miljoen euro.

Steun voor innoverende ondernemingen

Steun voor innoverende ondernemingen blijft een kerntaak van VLAIO. Met onderzoeksprojecten ondersteunt VLAIO projecten gericht op kennisverwerving met het oog op innovatie. In ontwikkelingsprojecten ligt de focus op de ontwikkeling van een vernieuwing die op korte termijn een impact heeft op de prestaties van het bedrijf.

In 2024 werd het twee sporen beleid verdergezet waarbij VLAIO enerzijds O&O verder ingang wil doen vinden bij kleine ondernemingen en anderzijds meer een concrete maatschappelijke impact van de steun wil bewerkstelligen. Daarnaast wordt met de O&O-instrumenten sterker ingezet op productiviteitsgroei. Vanaf Q2 2024 werden de modaliteiten voor het toelaten van groei in arbeidsproductiviteit als maat voor de economische impact van het project (naast de standaard optie van tewerkstelling en investeringen) van kracht.

In 2024 werden ook de modaliteiten voor een oproep 'schaalklaar' uitgewerkt, met als doel startende ondernemingen te ondersteunen in fase naar scale-up. Een eerste oproep werd gelanceerd in Q1 van 2024.

Er werden in 2024 110 projecten innovatieve starterssteun goedgekeurd voor een totaal bedrag van 5,5 miljoen euro. Via het instrument Schaalklaar werden 20 projecten gesteund voor een bedrag van 7 miljoen euro.

Daarnaast werden ook 110 onderzoeksprojecten, 269 ontwikkelingsprojecten en 82 haalbaarheidsstudies gesteund.

Voor ICON-projecten werden in 2024 oproepen georganiseerd door imec en Flanders Make. In totaal werden daarbij 65 ondernemingen gespreid over 31 projecten gesteund.

Samenwerking in clusters

Met het clusterbeleid wil VLAIO onbenut economisch potentieel ontsluiten en bijdragen aan het versterken van de productiviteitsgroei in Vlaanderen. De Vlaamse speerpuntclusters zetten samenwerkingsinitiatieven op met bedrijven en

kennisinstellingen, op basis van een zelf ontwikkeld competitiviteitsprogramma, om bij te dragen aan de groei van de Vlaamse ondernemingen. Het zwaartepunt van het Vlaamse clusterbeleid ligt bij een beperkt aantal grootschalige en ambitieuze speerpuntclusters;

- Catalisti
- De Blauwe Cluster
- Flanders' FOOD
- Flux50
- Flanders.HealthTech - MEDVIA
- Strategisch Initiatief Materialen (SIM)
- Vlaams Innovatieplatform Logistiek (VIL)

In 2024 hebben de speerpuntclusters samen 29 samenwerkingsprojecten gesteund. Het gaat om een mix van projecten die gespreid zijn over de TRL-levels: strategisch basisonderzoek, ICON, Coöperatieve bedrijfssteun en collectieve projecten.

Verder werden er nog 13 interclusterprojecten gesteund.

De moonshot heeft tot doel om tegen 2040 technologische doorbraken te realiseren, zowel in producten als processen, die op hun beurt tegen 2050 kunnen bijdragen tot het behalen van de klimaatdoelstellingen in een economische leefbare context. In totaal werden in 2024 10 Moonshot-projecten goedgekeurd.

Kennisverspreiding aan ruimere groepen van ondernemingen en organisaties

'Collectief Onderzoek & Ontwikkeling en Collectieve Kennisverspreiding' (COOCK) richt zich op het vertalen van onderzoeksresultaten naar concrete toepassingen en de implementatie in bedrijven. Zo versnellen we de introductie van nieuwe technologie en kennis in ondernemingen. Door in te zetten op samenwerking tussen onderzoekspartners stimuleert COOCK+ innovatie over sectoren heen. Er werden in totaal 19 projecten gesteund voor 15,9 miljoen euro.

Met TETRA-projecten maakt VLAIO kennis die beschikbaar is bij Vlaamse hogescholen onder de vorm van bruikbare innovatieve concepten of prototypes toegankelijk voor ondernemingen of socialprofitorganisaties. In 2024 werden 15 projecten positief beoordeeld en dit voor een gezamenlijk steunbedrag van 6,9 miljoen euro.

Landbouwtrajecten zijn gericht op het ondersteunen van innovatieve projecten binnen de land- en tuinbouwsector. In 2024 werden 22 projecten gesteund voor een totaal steunbedrag van 19,1 miljoen euro.

Naast bovenstaande instrumenten zorgt het structureel project "Blikopener" voor kennisdiffusie vanuit de hogescholen naar ondernemingen. (zie ISE Ondernemerschap). Een aantal partners uit VLAIO Netwerk zetten ook specifieke trajecten op voor 'innovatievolgers'.

Deelname aan NAVO-initiatieven

De Vlaamse Regering heeft beslist om vanuit Vlaanderen bij te dragen aan twee NAVO-initiatieven, het NAVO-Innovatiefonds en DIANA (Defence Innovation Accelerator for the North Atlantic). Vlaamse investeringen in defensie-innovatie zijn een gamechanger. Samen met het Waalse Gewest en het federale niveau doen we een financiële inspanning waarmee we voor het eerst ook vanuit de regionale begrotingen bijdragen aan onze NAVO-doelstelling van 2%. De Belgische deelname

in beide initiatieven verloopt via een samenwerking tussen het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en de Federale Staat. De totale Belgische bijdrage tot 2030 zal 41,5 miljoen euro zijn voor het NAVO-Innovatiefonds en 16 miljoen euro voor DIANA, waarvan de gewesten samen 70 procent voor hun rekening nemen.

3.3 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

INNOVATIEKRACHT ONDERNEMINGEN, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK 2024			VEK 2024		
2024	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	1.468	1.468	58	1.468	1.468	14
Toe-lagen IS	0	0	0	0	0	0
Overige LE, PA, andere	0	0	1.121	0	0	1.121
Totaal	1.468	1.468	1.179	1.468	1.468	1.135

3.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

Geen ontvangstenartikelen

Uitgavenartikelen

EB0-1EFA2NZ-PA – NAVO-ONDERZOEK EN INNOVATIE VOOR WETENSCHAPPELIJKE, INDUSTRIËLE OF TECHNOLOGISCHE ONTWIKKELING INZAKE VEILIGHEID-(EN DEFENSIE) PARTICIPATIES

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden zowel de middelen voor de participatie in het NAVO-Innovatiefonds (NIF) als de beheerskosten voor de Federale Participatie en Investeringsmaatschappij vermeld.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)		
	VAK	VEK

	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	0	0	1.121	0	0	1.121

Inhoudelijke toelichting:

Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar begrotingsartikel EB0-1EFA2NZ-WT. Wegens een boekhoudkundige correctie werden de middelen van het NAVO-innovatiefonds (1.121 keuro) eindejaar overgeboekt van begrotingsartikel EB0-1EFA2NZ-WT naar begrotingsartikel EB0-1EFA2NZ-PA. Dit verklaart waarom er op dit begrotingsartikel geen budget voorzien werd, maar wel een uitgave werd geboekt. Op artikel EB0-1EFA2NZ-PA is bijgevolg een overschot van dezelfde grootorde.

EB0-1EFA2NZ-WT – NAVO-ONDERZOEK EN INNOVATIE VOOR WETENSCHAPPELIJKE, INDUSTRIËLE OF TECHNOLOGISCHE ONTWIKKELING INZAKE VEILIGHEID-(EN DEFENSIE) PARTICIPATIES

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel bevat de middelen voor het incubatieprogramma DIANA. Dit programma wil de krachten bundelen van innovators op opkomende en disruptieve technologieën binnen een triple helix constellatie. Het initiatief wil innovatie versnellen via testcentra en bijdragen tot de vorming van een NAVO "ecosysteem" rond opkomende en disruptieve technologieën.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	1.468	1.468	58	1.468	1.468	14

Inhoudelijke toelichting:

Zoals opgenomen in het Protocolakkoord tussen de Federale Staat, het Waalse Gewest en het Vlaamse Gewest omtrent de deelname van België aan de Defence Innovation Accelerator for the North Atlantic (DIANA) en aan het NATO Innovation Fund (NIF) - Artikel 5 §3 - engageert het Vlaams Gewest zich tot jaarlijkse bijdragen voor (1) DIANA, (2) het NAVO-Innovatiefonds (NIF) en (3) de beheersvergoeding aan FPIM. De gevraagde DIANA en NIF bijdragen van NAVO lagen in 2024 lager dan initieel gebudgetteerd.

Over de verschillende begrotingsartikels heen bedroeg het totaalbudget 1.468 keuro en bedroeg de begrotingsuitvoering 2024 in totaal 1.179 keuro. Wegens een boekhoudkundige correctie werden de middelen van het NAVO-innovatiefonds (1.121 keuro) eindejaar overgeboekt van begrotingsartikel EB0-1EFA2NZ-WT naar begrotingsartikel EB0-1EFA2NZ-PA.

3.3.2. Overige entiteiten onder gezag

Fonds voor Innoveren en Ondernemen (Fonds voor Innoveren en Ondernemen)

Ontvangstenartikelen

ECH-9EFBANA-OW

Bedr. – Terugbetalingen bedrijven (9EF361 en 9EF363), terugbetalingen privaatrechtelijke instellingen (9EF364), Europese Ontvangsten (9EF383) en terugbetalingen relance (BEF001).

Er waren 4.360 keuro ontvangsten (3.000 keuro terugvorderingen en 1.360 keuro Europese ontvangsten) gebudgetteerd en er werd voor 9.811 keuro ontvangsten geboekt.

Het betreft 4.246 keuro terugvorderingen bedrijfssteun, 3.642 keuro terugvorderingen relance en 1.923 keuro ontvangsten van AAL, Eurostars, Eranetten en PIO.

Uitgavenartikelen

ECH-1EFB5NA-WT - WERKING EN TOELAGEN - ONDERZOEK DOOR BEDRIJVEN EN SAMENWERKINGSVERBANDEN

De budgetten worden goedgekeurd op niveau begrotingsartikel. Binnen een begrotingsartikel worden de middelen geheralloceerd, rekening houdend met de indiening van projecten bij oproepen en bij steuninstrumenten met doorlopende indiening. Dit kan leiden tot over- of onderbenutting van VAK en VEK op niveau basisallocatie.

Stimuleren van samenwerking tussen onderzoekers en bedrijven

Baekelandmandaten 1EF363

Met Baekelandmandaten wordt aan individuele onderzoekers de kans geboden een doctoraat uit te voeren in nauwe samenwerking met het bedrijfsleven. We voorzien in cofinanciering van de personeels- en werkingskosten die gepaard gaan met de projectuitvoering.

Er was 16.800 keuro VAK en 14.865 keuro VEK gebudgetteerd en er werd voor 14.825 keuro vastgelegd en 10.610 keuro vereffend. Er werden 64 projecten en 56 unieke ondernemingen gesteund.

Innovatiemandaten 1EF3AM en 1EF3BK

De Innovatiemandaten (IM) zijn een steuninstrument voor postdoctorale onderzoekers die verder basisonderzoek willen uitvoeren in nauwe samenwerking met het bedrijfsleven, met het oog op een transfer van resultaten naar hetzij een bestaand bedrijf, hetzij een nieuw op te richten spin-off bedrijf met een industriële activiteit in Vlaanderen.

Er was voor 5.900 keuro VAK en 5.214 keuro (waarvan een deel onder 1EF3BK Hoger Onderwijs IM) gebudgetteerd en er werd voor 6.677 keuro vastgelegd en 4.176 keuro vereffend (deels onder 1EF3BK). Er werden 24 projectvoorstellen en 15 unieke ondernemingen gesteund.

Steun voor innoverende en transformerende ondernemingen

Onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten 1EF3AK, 1EF3AL, 1EF3AB, 1EF3AP, 1EF3AU en 1EF3AZ

In O&O-bedrijfssteun wordt directe steun gegeven aan bedrijven actief in Vlaanderen. Het betreft projecten gericht op kennisverwerving via onderzoek en ontwikkeling, met het oog op innovatie. De activiteiten worden uitgevoerd door de bedrijven zelf, al dan niet in samenwerking met andere bedrijven en/of kennisinstellingen.

Het agentschap beschikt over meerdere instrumenten in dit programma: onderzoeksprojecten, ontwikkelingsprojecten, innovatieve starterssteun en haalbaarheidsstudies.

Daarnaast kunnen bedrijven steun krijgen voor O&O-activiteiten in een ruimer samenwerkingsverband met onderzoeksorganisaties (ICON-projecten).

Er was in totaal voor alle instrumenten (= alle onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten, waaronder ook 3,5 miljoen voor innovatieve starterssteun) 218.240 keuro VAK en 167.494 keuro VEK voorzien en er werd voor 234.910 keuro vastgelegd. Dit bedrag is incl. 5.300 keuro voor innovatieve starterssteun en incl. een bestelaanvraag van 84,2 miljoen voor begin 2025 te beslissen projecten. Eind 2023 bedroeg de bestelaanvraag 106,4 miljoen euro. Deze laatste zijn omgezet in inkooporders in 2024 maar zitten niet vervat in de 234.910 keuro aan vastleggingen.

Er werd voor 181.319 keuro vereffend in 2024. Er werden 110 projecten voor innovatieve starterssteun goedgekeurd, 110 onderzoeksprojecten, 269 ontwikkelingsprojecten en 82 haalbaarheidsstudies.

Voor ICON-projecten werden in 2024 oproepen georganiseerd door imec en Flanders Make. In totaal werd daarbij 65 ondernemingen gespreid over 31 projecten gesteund.

Samenwerking in clusters

Clusterbeleid 1EF3AO, AEF003, 1EF3AT, 1EF3AY en 1EF3BL voor clusters en 1EF3CD, 1EF3CR, 1EF3CQ

Binnen het clusterbeleid maken we onderscheid tussen de speerpuntclusters en het moonshot onderzoeksprogramma in het kader van de 'Klimaatsprong'.

Het zwaartepunt van het Vlaams clusterbeleid ligt bij een beperkt aantal grootschalige en ambitieuze speerpuntclusters. Voor deze speerpuntclusters geldt dat ze voor een voor Vlaanderen strategisch domein, in een samenwerkingsverband tussen ondernemingen, kennisinstellingen en overheid (triple-helix) een ambitieuze LT-strategie en competitiviteitsprogramma ontwikkelen en uitvoeren.

In 2024 waren 7 speerpuntclusters actief. Catalisti, SIM, VIL en FLUX50, die startten in 2017 en Flanders' Food en De Blauwe cluster, die van start gingen in 2018. In augustus 2021 werd een zevende speerpuntcluster opgericht, Flander.healthTech.

Er was 102.548 keuro VAK (waarvan 20 miljoen voor moonshots) en 90.912 keuro VEK (waarvan 8 miljoen voor moonshots) voorzien en er werd 57.688 keuro vastgelegd en voor 54.086 keuro vereffend voor de clusters en voor 24.540 keuro vastgelegd en voor 12.810 keuro vereffend voor de moonshots. Dit is in totaal 82.228 keuro aan VAK en 66.896 keuro aan VEK.

Het saldo aan middelen werd gebruikt voor de vastlegging van bijkomende onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten (supra).

In 2024 hebben de speerpuntclusters samen 29 samenwerkingsprojecten gesteund. Het gaat om een mix van projecten die gespreid zijn over de TRL-levels: strategisch basisonderzoek, ICON, Coöperatieve bedrijfssteun en collectieve projecten.

Verder werden er nog 13 interclusterprojecten gesteund.

De moonshot heeft tot doel om tegen 2040 technologische doorbraken te realiseren, zowel in producten als processen, die op hun beurt tegen 2050 kunnen bijdragen tot het behalen van de klimaatdoelstellingen in een economische leefbare context.

In totaal werden in 2024 10 Moonshot-projecten goedgekeurd.

Kennisverspreiding aan ruimere groepen van ondernemingen en organisaties

COOCK 1EF3AN, 1EF3AS, 1EF3AX, 1EF3BJ

De doelstelling van het programma Collectief O&O en Collectieve Kennisverspreiding (COOCK) is het valoriseren van (basis)onderzoeksresultaten door het versnellen van de introductie van technologie en/of kennis bij een ruime groep ondernemingen.

In 2024 werd de 6de oproep voor de indiening van COOCK-projecten gelanceerd. Een deel van de jaarlijkse budgettaire enveloppe voor COOCK (9,6 miljoen euro), wordt ingezet voor COOCK-projecten in Europees samenwerkingsverband CORNET.

Er werden voor 15.889 keuro vastgelegd in 2024. Het budget bedroeg 9.600 keuro VAK en 10.548 keuro VEK. Er werden 26 projecten en 36 ondernemingen gesteund.

TETRA 1EF3AG

TETRA staat open voor onderzoeksgroepen van Vlaamse hogescholen en Vlaamse universiteiten, die actief bezig zijn met praktijkgericht onderzoek. TETRA-projecten beogen om in 2 jaar tijd recent beschikbare kennis te vertalen naar bruikbare innovatieve concepten of prototypes die nieuwe marktopportunities bieden aan een collectief van ondernemingen en/of non-profit organisaties.

Een deel van de budgettaire enveloppe voor TETRA, wordt ingezet voor TETRA-projecten in het Europees samenwerkingsverband CORNET.

Er was 12.586 keuro VAK voorzien en er werd uiteindelijk 10.329 keuro vastgelegd en 9.378 keuro vereffend.

LANDBOUWTRAJECTEN 1EE303, 1EE322 en 1EF3AF

Het doel van landbouwtrajecten is om vanuit een concrete vraag van de land- en tuinbouwsector innovatieve oplossingen aan te bieden.

Er waren vastleggingen voor een totaalbedrag van 19.134 keuro en 5.918 keuro vereffend. Er werden 22 projecten goedgekeurd. Het VAK budget bedroeg 15.299 keuro. Het VEK budget bedroeg 14.464 keuro.

IMPULSPROGRAMMA RUIMTEVAART 1EF3CL

Met het innovatief bedrijfsnetwerk Space 4.0 werd een stevige basis gelegd waarbinnen het ecosysteem van de Vlaamse ruimtevaartsector vorm gegeven werd. Via het impulsprogramma Vlaamse Ruimtevaarteconomie (2021-2024) kon dit initiatief verder doorgroeien tot de structuur Flanders Space, ingebed bij VRI vzw.

Er was in 2024 voor 455 keuro VAK en 2.861 keuro VEK voorzien voor het impulsprogramma Ruimtevaart. Er werd niets vastgelegd en voor 1.005 keuro vereffend.

Circulaire Economie AEF000

In 2024 werd 3,5 miljoen euro VAK en VEK voorzien specifiek gericht op de ondersteuning van de opschaling en de versnelling van de transitie naar een circulaire economie. De middelen zijn afkomstig van de opstapmiddelen O&O.

In 2024 lanceerde VLAIO een oproep ketensamenwerking. De doelstelling van deze oproep was kleine projecten te steunen van bedrijven en organisaties die samen een concreet circulair product, proces of dienst willen ontwerpen en op een duurzame manier implementeren. Er werd voor 3.052 keuro vastgelegd en 1.110 keuro voor projecten gericht op ketensamenwerking, waarbij 31 projecten werden gesteund.

Overige programma's

Proeftuinen 1EF398

De transitie naar industrie 4.0 is één van de zeven transities die Vlaanderen moeten leiden naar een duurzame, veerkrachtige en inclusieve maatschappij in 2050 (VISIE 2050). VLAIO vervult sinds 2018 de rol van transitie manager industrie 4.0. Het doel blijft bij te dragen tot gunstig omgevingsvoorwaarden voor de ontwikkeling van een industrie 4.0 omgeving in Vlaanderen en zoveel mogelijk bedrijven stappen te laten zetten in hun transformatie.

Hiervoor was een VAK budget voorzien van 3.603 keuro en een VEK budget van 4.028 keuro.

Sinds 2017 zet VLAIO via verschillende kanalen ook in op Smart Cities. De lopende proeftuinen Smart Cities en Industrie 4.0 worden verder opgevolgd.

In 2024 werden er echter geen nieuwe oproepen gedaan. Er werd dan ook niets vastgelegd. Er werd wel 3.042 keuro aangerekend.

Beleidsagenda Artificiële Intelligentie en Cybersecurity 1EF3BU, 1EF3BV, 1EF3BY

In 2019 werd beslist jaarlijks respectievelijk 32 miljoen euro en 20 miljoen euro te investeren in de beleidsagenda's artificiële intelligentie (AI) en cyberveiligheid (CS). VLAIO en EWI beheren deze samen. EWI beheert telkens het luik onderzoek, VLAIO beheert het luik implementatie en beide samen coördineren de flankerende acties.

In totaal was er binnen het programma economisch beleid 2.650 keuro VAK voorzien en werd er 1.566 keuro vastgelegd (supra).

Binnen het programma innovatiesteun was er 15,9 miljoen euro VAK voorzien (7,5 miljoen euro voor AI en 8,4 miljoen euro voor CS) en 10 miljoen euro VEK. Er werd voor 6.363 keuro vastgelegd en 4.640 keuro vereffend in het kader van AI en CS.

Waterstof waardeketen 1EF3DI

Er was geen VAK maar wel 12.750 keuro VEK voorzien in 2024. Er werd echter niets vereffend voor de lopende vastleggingen in 2024.

PILBO

Er werd in 2024 1 miljoen euro overgeheveld van PIO (Programma Innovatieve Overheidsopdrachten) naar een nieuwe basisallocatie PILBO (Programma Innovatieve Overheidsopdrachten Lokale Besturen). Deze nieuwe basisallocatie wordt onder innovatiesteun geplaatst aangezien de projecten ook een O&O-deel t.g.v. bedrijven bevatten.

Voorlopig werd hierop niets vastgelegd en vereffend. De middelen werden gebruikt voor reguliere PIO projecten en O&O-projecten.

Schaalklaar

In 2024 werd het programma Schaalklaar opgestart. Schaalklaar is een subsidie voor jonge innovatieve startende bedrijven die de ambitie en het potentieel hebben om op korte termijn op te schalen. De steun moet hen helpen bij de transitie naar een innovatieve scale-up. Het is niet de bedoeling om de scale-up fase zelf te steunen, maar wel om de onderneming 'schaalklaar' te maken.

Er was aanvankelijk nog geen budget voorzien hiervoor. Via interne herverdelingen binnen het begrotingsartikel werden de middelen voorzien.

Er werd 7 miljoen euro vastgelegd en 875 keuro vereffend in 2024. Hiermee werden 20 goedgekeurde projecten (20 ondernemingen) gesteund.

Werking

Er was 433 keuro VAK en VEK voorzien voor werking maar er werd finaal voor 457 keuro vastgelegd (vnl. expertkosten).

Relancemaatregelen binnen innovatiesteun 1EF3CF, 1EF3CH, 1EF3CK, 1EF3CM, 1EF3CP, 1EF3CS, 1EF3CT, 1EF3CU, 1EF3CX, 1EF3DA, 1EF3DD, 1EF3DH, 1EF3DK, AEF009, 1EF3CI, 1EF3CO, 1EF3CN, 1EF3CV, 1EF3CY, 1EF3DE, 1EF3DF, 1EF3DM, 1EF3DN, 1EF3DO

Er werd 3.972 keuro vastgelegd binnen VV133 in het kader van Future Media Hubs. De vastleggingen gebeurden deels onder begrotingsartikel ECH-1EFB5NA-WT en deels onder ECH-1EFB5NS-IS. Zie ook bijlage XIV.

73.035 keuro vereffend voor de volgende projecten binnen de Vlaamse Veerkracht:

- VV20: bio-economie 2.127 keuro
- VV21: uitbouw van wetenschappelijke infrastructuur 16.536 keuro
- VV22: versterking O&O bedrijfssteun, extra middelen O&O projecten 10.456 keuro
- VV23: versterking onderzoeksveld en versnelling O&O 3.548 keuro
- VV25: Blue Deal Onderzoek 1.367 keuro
- VV47: Waterstofonderzoek 7.650 keuro
- VV124: Circulaire Economie 3.306 keuro
- VV133: Digitaal transformatieprogramma voor de Vlaamse Mediasector 1.433 keuro
- VV134: Digitaal transformatieprogramma voor de Vlaamse Mediasector – Tetra 1.333 keuro

Een globaal overzicht van de vastleggingen en vereffeningen op de relanceprojecten is opgenomen in bijlage XIV.

De vastleggingen en vereffeningen op onderstaande interne stroomartikels werden hierboven ook reeds vermeld per steuninstrument.

ECH-1EFB5NJ-IS : INTERNE STROMEN – VDAB

Het betreft de interne stromen naar VDAB. Er werd 211 keuro vereffend.

ECH-1EFB5NL-IS : INTERNE STROMEN – VLIZ

Het betreft de interne stromen naar VLIZ. Er werd 2.321 keuro vastgelegd en 246 keuro vereffend.

ECH-1EFB5NQ-IS : INTERNE STROMEN – Plantentuin MEISE

Het betreft de interne stromen naar de Plantentuin Meise. Er werd 800 keuro vereffend.

ECH-1EFB5NS-IS : INTERNE STROMEN – VRT

Het betreft de interne stromen naar de VRT. Er werd 2.826 keuro vastgelegd en 469 keuro vereffend.

De vastleggingen waren voor 1.622 keuro voor relance project VV133 in het kader van Future Media Hubs (supra). We verwijzen hiervoor naar 'Afsprakennota 2023/43' van 22.12.2023.

ECH-1EFB5NU-IS : INTERNE STROMEN - ILVO

Het betreft de interne stromen naar het Instituut voor Landbouw- en Visserij-Onderzoek (ILVO). Er werd 13.511 keuro vastgelegd en 6.150 keuro vereffend.

ECH-1EFB5NV-IS : INTERNE STROMEN – Hogescholen en Universiteiten

Het betreft de interne stromen naar Hogescholen en Universiteiten (Hoger Onderwijs). Er werd 67.344 keuro vastgelegd en 65.985 keuro vereffend.

ECH-1EFB5NX-IS : INTERNE STROMEN - VITO

Het betreft de interne stromen naar het Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO). Er werd 8.015 keuro vastgelegd en 6.167 keuro vereffend.

ECH-1EFB5NY-IS : INTERNE STROMEN VIB

Het betreft de interne stromen naar VIB. Er werd 642 keuro vastgelegd en 2.364 keuro vereffend.

ECH-1EFB5ZZ-IS : INTERNE STROMEN - MOW

Het betreft de interne stromen naar het departement MOW. Er werd 220 keuro vastgelegd en 1.367 keuro vereffend.

ECH-1EFB2NA-WT : WERKING EN TOELAGEN - ONDERZOEK DOOR BEDRIJVEN EN SAMENWERKINGSVERBANDEN

Het betreft vastleggingen en betalingen van subsidies vanuit de verwachte eigen ontvangsten van het Fonds voor Flankerend Economisch en Innovatiebeleid. Er was 4.360 keuro VAK en 2.400 keuro VEK voorzien. Er werden geen vastleggingen en vereffeningen gedaan.

3.4 Prestatie-indicatoren

Prestatie-indicator: Aantal gesteunde ondernemingen

Benaming	Aantal gesteunde ondernemingen
Definitie	Deze indicator geeft aan hoeveel ondernemingen steun toegekend werd met de instrumenten van VLAIO die gericht zijn op de ondersteuning van onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten. Het betreft een outputindicator op basis van rapporteringssystemen VLAIO. Berekeningswijze identiek aan jaarverslag
Relevantie	Indicatie van aantal ondernemingen die steun kregen.
Meetfrequentie	jaarlijks
Bron	VLAIO
Meting BO 2024	-
Meting BU 2024	364 (2023)
Evaluatie resultaat	/

4. Inhoudelijk structuurelement 4 : Ontvangsten participaties

4.1 Strategische doelstellingen - **Impactvol innoveren in ondernemingen en clusters en optimale kennisverspreiding.**

In het kader van het luik "uitvoerbeleid" van het Vlaams buitenlands economisch beleid werd in 1996 het Fonds Vlaanderen-Azië opgericht. De schuldherschikking, met name de terugbetaling van de achtergestelde leningen, verstrekt door het ondertussen opgeheven fonds Vlaanderen-Azië, wordt in dit ISE geregeld.

4.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

ZONDER ISE, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	AO 2024		TO 2024		LO 2024	
2024	BA	BU	BA	BU	BA	BU
ESR-ontvangsten OW	8	70	0	0	0	0
Toe-lagen OI	0	0	0	0	0	0
Overige OL,OP, andere	101	80	0	0	0	0
Totaal	109	149	0	0	0	0

4.2.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

EB0-9EFAZZ-OP - ONTVANGSTEN PARTICIPATIES

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het Fonds Vlaanderen Azië werd in 1996 opgericht met als doel investeringen van Vlaamse kmo's in de Zuidoost-Aziatische groeiemarkten aan te moedigen. In 2001 werd dit Fonds opgeheven. De komende jaren worden er nog een aantal terugbetalingen verwacht met name kapitaalaflossingen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2024	101	0	0
BA-JR 2024	101	0	0
BU 2024	80	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De 80 keuro algemene ontvangsten bij begrotingsuitvoering in 2024 bestaat uit;

- terugbetaling schijf 2024 Lening Fonds Vlaanderen-Azië FVA/1998/002: 58 keuro,
- terugbetaling schijf 2024 Lening Fonds Vlaanderen-Azië FVA/2000/007: 22 keuro.

EB0-9EFAZZ-OW - ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het Fonds Vlaanderen Azië werd in 1996 opgericht met als doel investeringen van Vlaamse kmo's in de Zuidoost-Aziatische groeiemarkten aan te moedigen. In 2001 werd dit Fonds opgeheven. De komende jaren worden er nog een aantal terugbetalingen verwacht met name intresten.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2024	8	0	0
BA-JR 2024	8	0	0
BU 2024	70	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De 70 keuro algemene ontvangsten bij begrotingsuitvoering in 2024 heeft betrekking op de boeking rond EuroHPC Summit 2024.

VIII. BELEIDSVELD IV: WETENSCHAPSCOMMUNICATIE - het stimuleren van de innovatie- en ondernemerscultuur

1. Inhoudelijk structuurelement 1: Wetenschapscommunicatie

Wetenschapscommunicatie omvat alle initiatieven die burgers informeren over en betrekken bij het wetenschapsgebeuren via een interactie van onderzoekers en/of wetenschapscommunicatoren met de maatschappij. Wetenschapscommunicatie is een belangrijk instrument in de operationalisering van een quadruple-helixbeleid.

Het beleidsdomein EWI zette mee de schouders onder het initiatief Flanders Technology & Innovation. Dit nieuwe project heeft een raakvlak met 'wetenschapscommunicatie' en geeft uitvoering aan het engagement om vijf technologiefestivals op te zetten over heel Vlaanderen.

1.1 Strategische doelstellingen - Informeren over wetenschap en dialogeren met en betrekken van burgers bij de wetenschap.

Het beleidsplan wetenschapscommunicatie 2022-2030 werd opgemaakt rond volgende strategische doelstellingen:

- Vlaanderen op de kaart zetten als topregio op het vlak van wetenschap, technologie en innovatie,
- Het brede publiek toegankelijk, objectief en genuanceerd informeren over de voortgang en de doorbraken in deze domeinen,
- Iedereen sensibiliseren voor het maatschappelijk, economisch en cultureel belang van wetenschappen en technologie,
- Jongeren stimuleren tot studie- en beroepskeuzes in deze richtingen.

We ondersteunen initiatieven die wetenschap populariseren voor verschillende doelgroepen. Dit om het maatschappelijk draagvlak voor wetenschap en technologische innovatie te versterken.

1.2 Operationele doelstellingen

De strategische doelstellingen worden vertaald in 5 concrete beleidsdoelstellingen:

- Het stimuleren van de instroom van jongeren in STEM-studierichtingen en beroepen in complementariteit met de STEM-agenda 2030;
- Het versterken van kennis van wetenschap en innovatie om zo extra maatschappelijk draagvlak te creëren;
- Het versterken van de uitstraling van de kwaliteit van het onderzoek en de onderzoekers in Vlaanderen;
- Het actief laten participeren van burgers aan wetenschappelijk onderzoek;
- Intensievere afstemming tussen Departement EWI, VLAIO en FWO op vlak van wetenschapscommunicatie.

Om deze doelstellingen te realiseren wordt verder ingezet op de samenwerking met de structurele partners wetenschapscommunicatie (met en zonder convenant) en projectpartners enerzijds, en anderzijds een versterkte samenwerking binnen de overheid tussen het departement EWI, VLAIO en FWO.

1.3 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

WETENSCHAPSCOMMUNICATIE, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK 2024			VEK 2024		
2024	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uit-gaven WT, LO, PR	3.446	4.270	4.245	3.689	4.513	4.258
Toe-lagen IS	8.082	7.508	7.508	8.082	7.508	7.508
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	11.528	11.778	11.753	11.771	12.021	11.766

1.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

Er zijn geen ontvangstenartikelen.

Uitgavenartikelen

EB0-1EGA20A-WT – SENSIBILISERING EN SAMENLEVING

Op dit begrotingsartikel, samen met het begrotingsartikel EB0-1EGA20W-IS, worden de volgende verbintenissen aangerekend:

- Popularisering van de wetenschap: een aantal horizontale projecten rond wetenschapscommunicatie;
- Bekendmaking wetenschapsbeleid: voor de uitvoering van het beleid in wetenschapscommunicatie wordt er samengewerkt met een aantal structurele partners.

De kredieten zijn hoofdzakelijk gericht op de ondersteuning (via subsidies) van acties die door de structurele partners en andere actoren in het veld worden georganiseerd. Het betreft hier specifieke meerjarige verbintenissen met o.a. de Vlaamse Volkssterrenwachten, de Vlaamse Olympiades voor Wiskunde en Latijn/Grieks, Natuur en Wetenschap en Jeugd, Cultuur en Wetenschap, Breinwijzer, SciMingo, Eos Wetenschap enz.

De middelen op deze begrotingslijn komen op 2 begrotingsartikelen terecht zijnde een WT en een IS. De middelen die naar de instellingen gaan behorende tot de Vlaamse consolidatiekring (bijvoorbeeld universiteiten) dienen begrotingstechnisch

op een IS-lijn gezet te worden (EB0-1EGA2OW-IS). De overige middelen komen terecht onder WT artikel EB0-1EGA2OA-WT.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	2.611	3.435	3.410	2.854	3.678	3.423

Inhoudelijke toelichting:

- Na de BA 2024 werden volgende bedragen herverdeeld naar dit artikel:
 - vanuit EB0-1EGA2OW-IS 574 keuro VEK en VAK
 - vanuit EB0-1EBB2AH-PR (provisies) 250 keuro VEK en VAK
- Het beschikbare budget werd besteed op 25.098 euro na. Na ontvangst en goedkeuring van de inhoudelijke en financiële verantwoording van de afzonderlijke initiatieven die op dit artikel aangerekend werden zullen de saldi in de loop van 2025 uitbetaald worden.

EB0-1EGA2OB-WT – SENSIBILISERING EN SAMENLEVING-RVO SOCIETY

Korte inhoud begrotingsartikel:

RVO-Society, de koepelorganisatie over Brightlab en Scivil, wil jongeren en burgers de kans geven om actief wetenschap en (slimme) technologie te verkennen, te begrijpen en deze in te zetten voor een duurzame en inclusieve wereld.

RVO-Society is een netwerkorganisatie die opereert tussen de twee werelden van innovatie en educatie. RVO-Society ziet het als deel van haar taak om jongeren en burgers vertrouwd te maken met nieuwe technologie van imec en andere Vlaamse onderzoekscentra als antwoord op maatschappelijke problemen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	835	835	835	835	835	835

Inhoudelijke toelichting:

De inhoudelijke en financiële verantwoording van de werkingssubsidie 2024 moet ingediend worden op 1 juni 2025. Indien in deze verantwoording voldaan is aan de vereisten van het Convenant 2023-2027 en er o.m. aangetoond wordt dat 12 van de 14 KPI's gerealiseerd werden zal het saldo van de subsidie (10%) uitbetaald worden. Verder zal het geplande beleid uitgevoerd worden. Er werd een desindexatie van 4 keuro doorgevoerd.

EB0-1EGA2OC-IS – SENSIBILISERING EN SAMENLEVING-FTI

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel wordt de jaarlijkse werkingssubsidie toegekend aan Flanders Technology International VZW.

Begrotingsuitvoering:**(duizend euro)**

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	5.033	5.033	5.033	5.033	5.033	5.033

Inhoudelijke toelichting:

De inhoudelijke en financiële verantwoording van de subsidie moet ingediend worden uiterlijk op 30 april 2025. Indien er 8 van de 10 KPI's gehaald worden zal het volledige saldo (20% van het subsidiebedrag) uitbetaald worden. Verder zal het geplande beleid uitgevoerd worden. Er werd een desindexering van 23 keuro doorgevoerd.

EB0-1EGA20S-IS – EXPERTISECELLEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel wordt de subsidie aangerekend voor de expertisecellen wetenschapscommunicatie binnen de associaties van universiteiten en hogescholen.

De Vlaamse universiteiten en hogescholen beschikken over heel wat expertise op het vlak van wetenschapsinformatie, wetenschapspopularisering en wetenschapscommunicatie. Om deze expertise verder te kunnen ontwikkelen en uitdragen, werden de Expertisecellen Wetenschapscommunicatie opgericht, vanuit dewelke alle activiteiten op dit terrein gecoördineerd worden.

De expertisecellen informeren het publiek op een betrouwbare en objectieve wijze over wetenschap en technologie, laten de mensen actief kennis maken met wetenschappers en met wetenschapsbeoefening en tonen de maatschappelijke relevantie ervan. Alle wetenschappelijke domeinen (alfa, bèta, gamma) en alle soorten onderzoek (van niet-gericht tot sterk vraaggericht) komen aan bod. T.a.v. schoolgaande kinderen en jongeren spelen zij een belangrijke rol in het stimuleren van hun keuze voor STEM-studierichtingen en -beroepen. De expertisecellen vormen dus een rechtstreekse schakel tussen onderzoek en maatschappij.

Deze expertisecellen organiseren een gevarieerd aanbod van wetenschapscommunicatie-activiteiten en dragen zo bij aan het wetenschapscommunicatiebeleid van de Vlaamse overheid. Zij stimuleren hun wetenschappers om hieraan hun medewerking te verlenen en werken hiervoor – waar mogelijk – samen over de grenzen van instellingen en associaties heen.

Begrotingsuitvoering:**(duizend euro)**

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	2.278	2.278	2.278	2.278	2.278	2.278

Inhoudelijke toelichting:

De inhoudelijke en financiële verantwoording van de subsidie moet ingediend worden uiterlijk op 30 juni 2025. Indien er 5 van de 6 KPI's gehaald worden zal het volledige saldo (20% van het subsidiebedrag) uitbetaald worden. Verder zal het geplande beleid uitgevoerd worden. Er werd een desindexatie van 18 keuro doorgevoerd.

EB0-1EGA2OW-IS – HOGER ONDERWIJS

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel (en begrotingsartikel EB0-1EGA2OA-WT) worden de volgende verbintenissen aangerekend:

- Popularisering van de wetenschap: horizontale projecten;
- Bekendmaking wetenschapsbeleid: voor de uitvoering van het wetenschapscommunicatiebeleid wordt er samengewerkt met een aantal structurele partners aan de doelstellingen uit het beleidsplan wetenschapscommunicatie.

De kredieten zijn hoofdzakelijk gericht op de ondersteuning (via subsidies) van acties die door de structurele partners en andere actoren in het veld worden georganiseerd.

De middelen op deze begrotingslijn komen op 2 begrotingsartikelen terecht zijnde een WT en een IS. De middelen die naar de instellingen gaan behorende tot de Vlaamse consolidatiekring (universiteiten, sommige hogescholen enz.) komen terecht onder dit IS artikel (EB0-1EGA2OW-IS). De overige middelen komen terecht onder WT artikel EB0-1EGA2OA-WT.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	771	197	197	771	197	197

Inhoudelijke toelichting:

Het betreft hier de meerjarige subsidies aan de Vlaamse Olympiades voor natuurwetenschappen, STEM en Frans (Olyfran).

In 2024 werd er vanuit EB0-1EGA2OW-IS naar EB0-1EGA2OA-WT 574 keuro VAK en 574 keuro VEK herverdeeld. Aanleiding was een interne budgetterschikking tussen de Wecomlijnen in functie of de eindbegunstigde al dan niet tot de Vlaamse consolidatiekring behoort.

1.3.2. Overige entiteiten onder toezicht

- *Flanders Technology International (FTI)*

Sinds de oprichting van Technopolis was de missie van F.T.I vzw "wetenschap en technologie dichterbij de mens te brengen". Deze missie werd geconcretiseerd als volgt: "iedereen fascineren met wetenschap en technologie, in dialoog en interactie het maatschappelijk belang ervan aantonen, voor elke laag van de bevolking".

F.T.I organiseert zowel activiteiten in het doe-centrum als daarbuiten (via outreach) en is ook digitaal heel actief. F.T.I is een laagdrempelige toegangspoort voor alle wetenschapsdomeinen en in het bijzonder voor STEM.

In 2023 werd F.T.I geëvalueerd en de resultaten van deze evaluatie werden meegenomen als vertrekbasis voor het nieuw convenant tussen de Vlaamse Gemeenschap en F.T.I voor de periode van 1 januari 2024 tot 31 december 2028.

1.4 Stimuleren van STEM-studiekeuze en -loopbanen

STEM-agenda 2030

De STEM-agenda 2030 wil verder inzetten op een hogere instroom in STEM-opleidingen en -loopbanen, op STEM-specialisten maar ook op het algemeen versterken van STEM-competenties in de ruime maatschappij, de "STEM-geletterdheid". Dit is noodzakelijk om de transformaties die onze samenleving doormaakt duurzaam te ondersteunen en blijvend te faciliteren.

De agenda heeft als missie om bestaande beleidsinitiatieven voor het versterken van STEM-competenties te verbinden. De ambitie is niet om veel nieuwe acties op te zetten, maar wel integendeel om verdiepend en complementair te werken en versnippering en overlap tegen te gaan. De STEM-agenda werkt via een aangepaste governance en zorgt voor een gedragen netwerk gebaseerd op de filosofie van de quadruple helix. De verschillende betrokken beleidsdomeinen blijven de handen in mekaar slaan voor de verdere concretiseren en operationalisering van de STEM-agenda.

In uitvoering van de STEM-agenda blijft VLAIO zich actief inzetten op het verbinden van de stakeholders en de diverse beleidsinitiatieven uit de andere beleidsdomeinen zoals Onderwijs, Werk en Jeugd. VLAIO zet daarbij de transitieprioriteiten als uitdaging voorop en zoekt actief naar kansen om activiteiten/initiatieven te verbinden en zo krachtiger te maken.

STEM in de vrije tijd

Het uitrollen van STEM-activiteiten in de vrije tijd draagt bij tot het realiseren van de doelstellingen van de STEM-agenda 2030. 'STEM-academies' geven kinderen en jongeren kansen om STEM-activiteiten te beleven buiten het schoolcurriculum en zo hun talenten en interesse in STEM te ontdekken.

Voor het realiseren van een krachtige STEM in de vrije tijd wordt ingezet op het versterken en verzelfstandigen van de STEM-academies, op het verstevigen van de connecties in het STEM-veld en op continue vernieuwing van STEM-activiteiten. We willen iedereen bereiken en STEM een zichtbare plaats geven in de vrijetijdsbesteding van de Vlaming met een breed kwalitatief aanbod aan STEM-activiteiten. Om het ecosysteem 'STEM in de vrije tijd' te ondersteunen en verdere ontwikkeling te stimuleren, worden volgende rollen ondersteund:

- de gangmakers: stimuleren het ecosysteem STEM in de vrije tijd;
- de ontwikkelaars: benutten experimenteerruimte om innovatieve STEM-trajecten in co-creatie te ontwikkelen;
- En de uitrollers: zorgen voor een kwalitatief aanbod STEM-trajecten binnen het bereik van iedere gemeente.

In 2024 werd 600.000 euro voorzien voor 134 STEM academies voor het uitrollen van STEM activiteiten. De 9 gangmakers bouwden verder aan het ecosysteem en de ondersteuning van de STEM academies voor 1.124.814 euro. De oproep voor STEM-ontwikkelaars staat nog open tot 3 april 2025. Hierbij kunnen we met 1.150.000 euro een tiental projecten selecteren die innovatieve STEM trajecten

ontwikkelen én uitrollen, waarbij er een focus gelegd wordt op de link met latere loopbanen.

De data over de bereikte gemeenten per provincie met minstens 1 reeks activiteiten georganiseerd door een erkende STEM-academie in 2024 zijn nog niet definitief. Het voorlopig aantal bereikte gemeenten is 220. Over de provincies heen komt dit op een volgende cijfers per provincie:

- Limburg: 32
- Antwerpen: 36
- Oost-Vlaanderen: 51
- Vlaams-Brabant: 34
- West-Vlaanderen: 64

Opstart STEM-hub

Om de innovatiecapaciteit te vrijwaren, en te kunnen inspelen op trends als duurzaamheid en digitalisering, is het belangrijk dat de uitstroom van STEM-opleidingen hoog genoeg is. De industriepartners zijn dan ook een belangrijke actor binnen het quadrupel helix verhaal dat naar voor is geschoven in de STEM-agenda. Op vraag van het industrieforum heeft VLAIO zijn rol als aanspreekpunt voor bedrijven in 2024 verder uitgebouwd met de oprichting van een STEM-hub. Met de werking van de STEM-hub biedt VLAIO een nieuwe, laagdrempelige dienstverlening voor ondernemers aan die hulp nodig hebben bij STEM-initiatieven. Deze STEM-hub werd gelanceerd in oktober 2024.

Flanders Technology & Innovation (FTI)

Flanders Technology & Innovation, niet te verwarren met het eerder vermelde Flanders Technology International, heeft de ambitie om via een belevingsprogramma Vlaanderen als innovatieve regio op de kaart te zetten.

Dit belevingsprogramma werd georganiseerd van 15 maart tot 24 maart 2024, tien dagen lang in zes centrumsteden in Vlaanderen, goed voor een totaal van 92 events. De regionale events werden aangevuld met twee Vlaamsbrede events: de Open Technologie & Innovatiedag en het Slotfestival in Antwerpen.

In totaal bereikte het belevingsluik 177.500 bezoekers met een mix van o.a. expo's, keynotes, demo's, workshops en interactieve belevingen. Bovendien werd sterk uitgereikt naar de bestaande ecosystemen voor het ondersteunen van innoveren en ondernemen in Vlaanderen en werd samen met de industrie-federaties en op vraag van het Industrieforum de Industrietop georganiseerd.

1.5 Prestatie-indicatoren

Prestatie-indicator: Algemene interesse in wetenschap

Benaming	Algemene interesse in wetenschap
Definitie	In welke mate is de bevolking geïnteresseerd in wetenschap in het algemeen, gemeten op een 5-puntenschaal.
Relevantie	Algemene interesse in wetenschap is een algemene indicator die aantoont of er voldoende communicatie is om een draagvlak te creëren
Meetfrequentie	Jaarlijks

Bron	Wetenschapsbarometer
Meting BO 2024	-
Meting BU 2024	67% (2023)
Evaluatie resultaat	Hoger dan streefdoel 60%

Prestatie-indicator: Vertrouwen in wetenschap

Benaming	Vertrouwen in wetenschap
Definitie	In welke mate heeft de bevolking vertrouwen in wetenschap en onderzoek in het algemeen, gemeten op een 4-puntenschaal.
Relevantie	Vertrouwen in wetenschap is een algemene indicator die aantoont of er voldoende communicatie is om een draagvlak te creëren
Meetfrequentie	Jaarlijks
Bron	Wetenschapsbarometer
Meting BO 2024	-
Meting BU 2024	81% (2023)
Evaluatie resultaat	Hoger dan streefdoel 75%

**IX. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S
ZONDER BELEIDSVELD**

1. Apparaatskredieten

1.1 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

PROGRAMMA EA – Totaal

(duizend euro)

2024	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA	917	1.267	0	50.449	50.449
BA-JR	917	1.267	0	56.276	56.531
BU	2.128	1.247	0	52.170	52.417

PROGRAMMA EA – EBO- DEPARTEMENT EWI

(duizend euro)

2024	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA	280	28	0	12.008	12.008
BA-JR	280	28	0	13.467	13.467
BU	966	0	0	12.564	12.691

PROGRAMMA EA – ECO- AGENTSCHAP INNOVEREN EN ONDERNEMEN

(duizend euro)

2024	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA	637	1.239	0	38.441	38.441
BA-JR	637	1.239	0	42.809	43.065
BU	1.162	1.247	0	39.606	39.726

1.2 Departement Economie, Wetenschap en Innovatie

Taakomschrijving

Het departement Economie, Wetenschap en Innovatie focust zich in de eerste plaats op het voorbereiden, het monitoren en het evalueren van het beleid.

Het departement streeft naar excellentie in fundamenteel onderzoek, strategische kennisontwikkeling en de valorisatie van deze kennis. Noodzakelijke voorwaarden hiervoor zijn menselijk kapitaal en onderzoeksinfrastructuur. Het departement legde in zijn opdracht de nadruk op de ontwikkeling van een aantrekkelijk en duurzaam ondernemingsklimaat en de stimulering van innovatie en ondernemerschap.

Ontvangsten

EB0-9EAAZZ-OW – ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel kunnen algemene ontvangsten voor het departement EWI worden geboekt.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2024	280	0	0
BA-JR 2024	280	0	0
BU 2024	966	0	0

Inhoudelijke toelichting:

In 2024 werden volgende ontvangsten geregistreerd op dit artikel:

- Europese subsidies betreffende diverse projecten: 952 keuro
- Terugbetaling lening Fonds-Vlaanderen: 6 keuro
- Recuperatie (reis)onkosten bij organisatoren van (Europese) evenementen waaraan werd deelgenomen: 5 keuro
- Diverse ontvangsten: 3 keuro

EB0-9EAATZZ-OW – ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel landen de terugvorderingen van lonen van personeelsleden met verlof voor opdrachten en/of waarvan het salaris ten laste wordt genomen door andere overheden of vakorganisaties.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2024	0	28	0
BA-JR 2024	0	28	0
BU 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Op dit fonds werden geen ontvangsten gerealiseerd in 2024.

Uitgaven

EB0-1EAA2ZZ-LO – LONEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel wordt het volgende aangerekend:

- De loonkost van de personeelsleden van het departement Economie, Wetenschap en Innovatie (EWI) inclusief de personeelsleden van de Vlaamse Adviesraad voor Innoveren en Ondernemen (VARIO);
- De loonkost en de forfaitaire vergoedingen van de regeringscommissarissen bij de Vlaamse Participatiemaatschappij (VPM) en de Limburgse Reconvertiemaatschappij (LRM);
- De loonkost in het kader van de Europese projecten TRAMI en BeReady.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	10.519	11.377	10.887	10.519	11.387	10.858

Inhoudelijke toelichting:

Het budget van dit artikel is tussen de 1ste aanpassing BA en 1ste aanpassing BA-JR toegenomen met 858 keuro VAK en 868 keuro VAK en dit ten gevolge van:

- Indexoverschrijding april 2024: +130 keuro VAK en VEK
- Indexoverschrijding januari 2025: +14 keuro VAK en VEK
- sectoraal akkoord: +125 keuro VAK en VEK
- Europees voorzitterschap: +472 keuro VAK en 482 VEK
- IMEC Pilot Line: +117 keuro VAK en VEK

Het beschikbare krediet werd voor 96% ingezet.

EB0-1EAA4ZZ-LO – LONEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel wordt de loonkost aangerekend van de vervangers binnen het departement EWI. Het gaat meer bepaald over de vervangers van personeelsleden met verlof voor opdracht en/of waarvan het salaris ten laste wordt genomen door andere overheden of vakorganisaties.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	28	568	0	28	568	0

Inhoudelijke toelichting:

Op dit fonds werden geen uitgaven gerealiseerd in 2024.

EB0-1EAA2ZZ-WT – WERKING EN TOELAGEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit artikel wordt het volgende aangerekend:

- Werkingsuitgaven van het departement EWI zoals onder meer de:
 - algemene informaticakosten
 - algemene werkingskosten
 - schadevergoedingen aan derden
 - investeringskosten informatica
 - algemene investeringskosten
 - algemene communicatiekosten
- Buitenlandse zendingen van de Vlaamse minister, de leden van het kabinet en de delegaties, alsmede voor zendingen van derden in opdracht.
- Kosten inzake het N-project 'Innovatie voor toekomstgericht transversaal beleid' (gekend als PIO).
- Algemene werkingskosten betreffende de Vlaamse Adviesraad voor Innoveren en Ondernemen (VARIO).
- Werkingsuitgaven in het kader van het kennis- en economisch veiligheidsbeleid.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	1.461	1.522	1.677	1.461	1.512	1.833

Inhoudelijke toelichting:

Het budget op dit begrotingsartikel is tussen 1ste aanpassing BA en 1ste aanpassing BA-JR toegenomen met 61 keuro in VAK en 51 keuro in VEK en dit ten gevolge van:

- IMEC Pilot Line: 9 keuro VAK en VEK
- EU voorzitterschap: 52 keuro VAK en 42 keuro VEK

Op de Europese projecten werden er 2 anomalieën geboekt:

- Boeking anomalie EWI Digital Event: 230 keuro VAK en 440 keuro VEK
- Boeking anomalie EWI_Prio Health : 300 keuro VAK 300 keuro VEK

Door deze anomalieën zijn de middelen BA-JR 2024 in totaliteit lager dan de begrotingsuitvoering 2024.

1.3 IVA's zonder rechtspersoonlijkheid - Agentschap Innoveren en OndernemenTaakomschrijving

Het Agentschap Innoveren & Ondernemen is hét aanspreekpunt van de Vlaamse overheid voor alle ondernemers in Vlaanderen. Het Agentschap stimuleert en ondersteunt innovatie en ondernemerschap en draagt bij aan een gunstig ondernemersklimaat.

Ontvangsten

EC0-9EAAZZ-OW - ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft de eigen ontvangsten werking en toelagen binnen het variabel krediet van het Agentschap Innoveren en Ondernemen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2024	637	0	0
BA-JR 2024	637	0	0
BU 2024	1.162	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Er waren voor 771 keuro aan terugvorderingen voor EFRO (wat hoger was dan voorzien) en voor 385 keuro aan boekingen voor de ESR-neutraliteit van EEN. De boekingen voor de ESR-neutraliteit waren niet gebudgetteerd. Daarnaast waren er nog enkele kleinere ontvangsten (verkoop IT materiaal o.a.).

EC0-9EAATZZ-OW - ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft de eigen ontvangsten werking en toelagen van het Agentschap Innoveren en Ondernemen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2024	0	1.239	0
BA-JR 2024	0	1.239	0
BU 2024	0	1.247	0

Inhoudelijke toelichting:

Het betreft de ontvangsten van EFRO, van Interreg NCP, van EEN en van een aantal ERA-netten in het variabel krediet. De ontvangsten waren lichtjes hoger dan gebudgetteerd.

EC0-9EAATZZ-OI - ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit betreft het begrotingsartikel waarin de (éénmalige) middelen van het netto-actief van het FPF binnenkomen voor de 2 overgedragen medewerkers.

Begrotingsuitvoering:**(duizend euro)**

	AO	TO	LO
BA 2024	0	0	0
BA-JR 2024	0	0	0
BU 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

In 2024 werden geen ontvangsten meer gegenereerd op dit artikel.

Uitgaven**EC0-1EAA2ZZ-LO – LONEN****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het betreft de uitgaven voor lonen van het Agentschap Innoveren en Ondernemen.

Begrotingsuitvoering:**(duizend euro)**

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	35.140	36.072	35.922	35.140	36.072	35.921

Inhoudelijke toelichting:

De uitgaven voor lonen bleven binnen het voorziene budget.

EC0-1EAA4ZZ-LO – LONEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit betreft het variabel krediet voor personeelsuitgaven (lonen).

Begrotingsuitvoering:**(duizend euro)**

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	820	3.401	1.844	820	3.401	1.844

Inhoudelijke toelichting:

De uitgaven op het variabel krediet voor lonen waren hoger dan gebudgetteerd. Dit was mogelijk dankzij de 2.580 keuro aan overdracht uit het verleden. Eind 2024 blijft er nog 1.557 keuro overdracht over.

ECO-1EAA2ZZ-WT – WERKING EN TOELAGEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het betreft het krediet voor werkingsuitgaven van het Agentschap VLAIO

Begrotingsuitvoering:**(duizend euro)**

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	1.931	1.931	1.803	1.931	1.931	1.858

Inhoudelijke toelichting:

De werkingsuitgaven bleven zowel qua VAK als qua VEK binnen het voorziene budget.

ECO-1EAA4ZZ-WT – WERKING EN TOELAGEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het betreft het variabel krediet voor werkingsuitgaven van het Agentschap VLAIO

Begrotingsuitvoering:**(duizend euro)**

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	550	1.405	37	550	1.661	103

Inhoudelijke toelichting:

De werkingsuitgaven op het variabel krediet waren lager dan gebudgetteerd, zowel qua VAK als qua VEK. Eind 2024 is er nog een overdracht van 1.558 keuro.

2. Provisies/Thema overschrijdend**2.1 Budgettair kader voor het begrotingsjaar****PROGRAMMA EB – PROVISIES****(duizend euro)**

2024	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA	0	0	0	23.723	21.781
BA-JR	0	0	0	13.425	13.818
BU	0	199	0	8.700	9.345

2.2 Departement Economie, Wetenschap en Innovatie

Ontvangsten

EB0-9EBATAC-OW- BELEIDSMONITORING/STUDIES/EVALUATIES/ADVIEZEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit is het Fonds voor Wetenschaps- en Innovatiebeleid. De decretale basis van dit Fonds ligt vervat in artikel 5 van het decreet van 22 december 1995 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1995 gewijzigd bij het Programmadecreet 2017. Dit begrotingsartikel is verbonden met het uitgavenartikel EB0-1EBA4AC-WT. De POD Wetenschapsbeleid ontvangt jaarlijks data uit FRIS.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2024	0	0	0
BA-JR 2024	0	0	0
BU 2024	0	199	0

Inhoudelijke toelichting:

In 2024 werd er 198.962 euro ontvangen. Het gaat hier om een vergoeding voor de gegevens van de statistische O&O-enquête 2022 (gegevens 2020 en 2021) van de profitsector en de non-profitsector (DOSOP 5761).

Uitgaven

EB0-1EBA2AB-WT – INTERNATIONALISERING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de volgende subsidies / werkingsmiddelen van internationale samenwerking aangerekend :

- Lidgeld internationale netwerken waaronder AAL, ERRIN, ECRIN. enz...
- Deelname internationale beurzen – vervolgworkshop BNCT.
- Ontvangen buitenlandse delegaties.
- Zendingen uitgevoerd door experts in het kader van OESO, UNESCO en allerhande activiteiten.
- Allerhande projecten en toetredingen
- Allerhande projectfinanciering.
- Unesco Trustfonds Wetenschappen.
- Uitgaven in het kader van het EU-Voorzitterschap

Begrotingsuitvoering:**(duizend euro)**

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	1.411	1.881	492	1.411	1.986	1.081

Inhoudelijke toelichting:

In 2024 werd 492 keuro VAK en 1.081 keuro VEK uitgegeven op dit begrotings-artikel.

Daarvan is 328,5 keuro VAK en 534 keuro VEK gerelateerd aan het Europees Voorzitterschap 2024. Hieronder een non-exhaustief overzicht van enkele evenementen die in dat kader plaats hebben gevonden (VAK 2024):

- Informele Raad Industrie en Interne Markt: 76 keuro
- EuroHPC Summit 100 keuro
- Europe united against old and new pandemics: 16 keuro
- Research to Reality: Digital Solutions to European Challenges: 13,5 keuro
- The convergence of technologies enabling R&I for the healthcare sector of the future: 15 keuro

De overige 163,5 keuro VAK en 547 keuro VEK zijn toe te wijzen aan een verscheidenheid van internationale projecten (onder andere JPI Oceans VLIZ 350 keuro VEK) en diverse internationale lidmaatschappen (onder andere voor het Vanguard initiative).

EB0-1EBA2AJ-WT – ONDERSTEUNING VLAAMS UNESCO TRUSTFONDS VOOR WETENSCHAPPEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het Vlaams Trustfonds (FUST) ter ondersteuning van wetenschappelijke activiteiten van UNESCO is specifiek bedoeld voor het ondersteunen van UNESCO-activiteiten en -projecten binnen het domein van de wetenschappen, met klemtoon op duurzaamheid.

Het is de bedoeling om de uitstraling van Vlaanderen te vergroten, en in FUST-projecten kansen te creëren voor het uitdragen van Vlaamse expertise en deze te kaderen in de activiteiten van deze multilaterale organisatie.

Eind 2023 vernieuwde de Vlaamse Regering, voor de periode 2024-2028 het akkoord over FUST na de evaluatie van FUST Fase V (2019-2023) die UNESCO liet uitvoeren door een extern bureau. In de eerste helft van 2024 werd binnen UNESCO een projectoproep georganiseerd, op basis waarvan de Vlaamse Regering eind 2024 een aantal projecten voor FUST-financiering selecteerde.

Begrotingsuitvoering:**(duizend euro)**

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	1.301	1.301	1.301	1.301	1.301	1.301

Inhoudelijke toelichting:

Na de formele hernieuwing van het FUST-akkoord voor Fase VI 2024-2028 (VR 17 november 2023) werd binnen UNESCO in de eerste helft van 2024 een projectoproep uitgevoerd. Het departement EWI gaf in de zomer van 2024 geïnteresseerde wetenschappers in Vlaanderen (na een open oproep) de mogelijkheid om hun advies uit te brengen over vier ingediende projectvoorstellen. Het was ook de bedoeling om daarin de mogelijkheden tot samenwerking met Vlaamse actoren (bvb. rond burgerwetenschap) op te sporen. Rekening houdend met de bevindingen van een ambtelijke evaluatie en de resultaten van de externe adviesronde besliste de Vlaamse Regering op 21 december 2024 tot de principiële goedkeuring van vier nieuwe FUST-projecten in de oceanografie (IOC), mens&biosfeer (MAB) en hydrologie (IHP) programma's. Deze projecten zullen een aanvang nemen in de eerste helft van 2025.

EB0-1EBA2AK-WT – UNU-CRIS**Korte inhoud begrotingsartikel:**

'United Nations University – Institute on Comparative Regional Integration Studies' (UNU-CRIS) is in 2001 als onderzoeks- en opleidingsinstituut opgericht in Brugge. Het opereert onder de vlag van de United Nations University (UNU). Zoals omschreven in haar missieverklaring focust de instelling op nieuwe patronen in regionale en globale samenwerking en bestuur. Het instituut fungeert als bron van informatie en kennis voor het systeem van de Verenigde Naties (VN) en in het bijzonder de VN-instanties die actief zijn op het vlak van regionale integratie. UNU-CRIS werkt samen met de instituten en initiatieven in de hele wereld die zich bezighouden met vraagstukken van regionale integratie en samenwerking.

Het huidige MoU loopt van 2022-2026. Het budget t.o.v. het voorgaande MoU is niet gewijzigd.

Begrotingsuitvoering:**(duizend euro)**

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	1.039	1.039	1.039	1.039	1.039	1.039

Inhoudelijke toelichting:

De werkingssubsidie 2024 werd uitbetaald overeenkomstig de voorwaarden bepaald in het MoU.

EB0-1EBA2AC-WT – BELEIDSMONITORING/STUDIES/EVALUATIES/ADVIEZEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

De kredieten op dit begrotingsartikel worden aangewend voor de conceptie, voorbereiding en uitvoering van acties met betrekking tot economie, wetenschap

en innovatie. Op dit begrotingsartikel worden onder meer (beleids)evaluaties van het (voormalige) EWI-beleidsdomein aangerekend.

Verder worden op dit begrotingsartikel ook ad-hoc-studies of -initiatieven aangerekend.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	1.310	1.310	913	1.310	1.310	975

Inhoudelijke toelichting:

In de loop van 2024 werden evaluaties uitgevoerd van:

- De (wetenschappelijke) onderzoeksopdracht van het Instituut voor Tropische Geneeskunde (ITG) (begrotingsartikel EB0-1EEA2GU-IS),
- De (wetenschappelijke) onderzoeksopdracht van Antwerp Management School (AMS) (begrotingsartikel EB0-1EEA2KA-WT),
- De (wetenschappelijke) onderzoeksopdracht van Vlerick Business School (begrotingsartikel EB0-1EEA2KA-WT),
- Het Impulsprogramma Ruimtevaarteconomie (dit betreft een tussentijdse evaluatie) (begrotingsartikel ECH-1EFB5NA-WT),
- Het Open Science-beleid (incl. Flanders Open Science Board (FOSB), meer details hierover onder begrotingsartikels EB0-1EEA2JA-WT en EB0-1EEA2JY-IS).

Daarnaast werd in 2024 ook de studie "Systeemanalyse onderzoek, Ontwikkeling en Innovatie (O&O&I) en uitgaventoetsing Vlaams beleid in het kader van productiviteit" uitgevoerd. De inzichten uit deze studie zullen worden meegenomen in de verdere beleidsvorming.

In 2024 werden ook de evaluaties opgestart of voorbereid waarvan de aanrekening is voorzien op de begrotingskredieten (VAK) van 2024, maar waarvan de eigenlijke uitvoering in 2025 gebeurt. Het betreft onder meer de evaluatie (van de onderzoeksopdracht) van het Agentschap Plantentuin Meise en de evaluatie van het Kenniscentrum Data en Maatschappij en amai!.

EB0-1EBA4AC-WT – BELEIDSMONITORING/STUDIES/EVALUATIES/ADVIEZEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit is de uitgavenzijde van het Fonds voor het Wetenschaps- en Innovatiebeleid – EB0-9EBGTAC-OW. De decretale basis ligt vervat in artikel 5 van het decreet van 22 november 1995 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1995, gewijzigd bij het Programmadecreet 2017.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	311	2.874	0	569	3.153	0

Inhoudelijke toelichting:

In 2024 werden op dit fonds geen uitgaven gerealiseerd.

EBO-1EBA2AD-WT – BELEIDSMONITORING/STUDIES/EVALUATIES/ADVIEZEN – VARIO

Korte inhoud begrotingsartikel:

De Vlaamse Adviesraad voor Innoveren en Ondernemen (VARIO) geeft advies omtrent het beleid inzake onderzoek, ontwikkeling, innovatie en ondernemerschap. Hiertoe stelt VARIO elk jaar onafhankelijk zijn werkprogramma op, waarin de activiteiten voor dat jaar worden beschreven. In de loop van het werkjaar kunnen nog nieuwe vragen om advies van de Vlaamse Regering of van het Vlaams Parlement aan het werkprogramma worden toegevoegd.

De VARIO wendt dit budget aan om haar beleidsmatige opdracht uit te voeren.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	308	308	242	317	317	237

Inhoudelijke toelichting:

Het budget 2024 werd gebruikt voor uitbetaling presentiegelden (ca 40 keuro), wekelijkse nieuwsbrief VARIO-update (40 keuro), communicatiecampagne Memorandum (20 keuro), missie Baltische Staten (12 keuro), consultancy (35 keuro), Colloquium (65 keuro), andere events (20 keuro), en andere werking ...

Het feit dat 66keuro niet werd besteed, heeft o.a. te maken met de kost voor het colloquium die 25 keuro lager lag dan andere jaren en een onderzoeksopdracht (25 keuro) die werd verschoven naar 2025.

EBO-1EBA2AG-WT – BELEIDSMONITORING/STUDIES/EVALUATIES/ADVIEZEN – COF. STEUNPUNT DUURZAAM MATERIALENBEHEER

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel wordt de subsidie aangerekend voor de cofinanciering van het Steunpunt Circulaire Economie ('CE Center'). Begin 2022 is na een oproep een nieuw steunpunt van start gegaan. CE Center doet beleidsrelevant onderzoek in het kader van de circulaire economie en verenigt onderzoekers van KU Leuven, UGent, UAntwerpen, UHasselt en VITO.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	227	227	227	227	227	227

Inhoudelijke toelichting:

Bij de BA24 werden 27 keuro bijkomende middelen gevraagd betreffende een bijstelling van niet-geïndexeerde loonkosten conform beheersovereenkomst. De indexering werd binnen de eigen EWI-middelen gecompenseerd vanuit de provisie.

EB0-1EBA2AH-PR – PROVISIE O&O**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Bij BO 2024 werd op dit begrotingsartikel een provisie voorzien van 13.827 keuro in VAK en 4.827 keuro in VEK.

Begrotingsuitvoering:**(duizend euro)**

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	13.331	0	0	11.122	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De provisie werd aan de onderstaande dossiers toegewezen:

Omschrijving	VAK	VEK	Begrotingsartikel
BO 2024	13.827.000	4.827.000	-
Lissabon - beleidsagenda AI	-950.000	-950.000	EB0-1EEA2JY-IS
Lissabon - beleidsagenda AI	-300.000	-300.000	EB0-1EEA2JA-WT
FWO (mandaten aspiranten)	-4.805.000		EB0-1EEB2GT-IS
FWO (mandaten aspiranten)	-1.195.000	-1.195.000	EB0-1EEB5GT-IS
Pilote line Imec kosten - personeelskosten	-117.000	-117.000	EB0-1EAA2ZZ-LO
Pilote line Imec kosten - personeelskosten	-9.000	-9.000	EB0-1EAA2ZZ-WT
Pilote line Imec kosten - onkosten aandelen	-47.000	-47.000	CB0-1CEX2BA-PA
Wecom	-250.000	-250.000	EB0-1EGA2OA-WT
VEK meervraag bij BA 2024		6.800.000	-
VLIR Aanzuivering - ontoereikende middelen cfr convenant	-1.000	-1.000	EB0-1EEA2GM-IS
Vario Aanzuivering VEK VARIO encours	0	-9.000	EB0-1EBA2AD-WT
PMV-compensatie van de bijstelling met 155 k euro voor SWO PMV Europese instrumenten cfr begrotingsakkoord	-155.000	-155.000	EB0-1ECA2BA-WT
Steunpunt materialenbeheer - bijstelling niet-geïndexeerde loonkosten conform beheersovereenkomst	-27.000	-27.000	EB0-1EBA2AG-WT
Unief van Vlaanderen	-250.000	-250.000	EB0-1EGA2OA-WT
Opstap Alamire	-63.000	-63.000	EB0-1EEA2HA-WT

Europese universiteiten	-939.000	-1.939.000	EB0-1EEA2JY-IS
IRI-call FWO	-4.719.000	0	EB0-1EEA5GT-IS
Aanzuivering VEK-behoeften op Lissabon		-2.810.000	EB0-1EEA2JY-IS
VITO Verdeling ikv historisch encours		-3.505.000	EB0-1EFA2LX-IS
Saldo	0	0	

EB0-1EBA2AI-WT – EX FFEU

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel was bestemd voor o.a. de investeringen in elektrische voertuigen en supercomputing, maar in de vorige jaren is er geen aanwending geweest van de middelen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	0	0	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

In 2024 werden op dit begrotingsartikel geen uitgaven gerealiseerd.

EB0-1EBA2AV-IS – Hoger onderwijs

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel bevat de budgetten voor ECOOM (Expertisecentrum Onderzoek en Ontwikkeling Monitoring) met inbegrip van het budget van STORE na de integratie in ECOOM uit 2021. Het beleidsonderzoek van STORE werd immers in 2021 in ECOOM geïntegreerd.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	4.485	4.485	4.485	4.485	4.485	4.485

Inhoudelijke toelichting:

Sinds 2024 geldt er een nieuw convenant met ECOOM voor de periode 2024-2028 dat na de evaluatie werd uitgewerkt. In het kader van dit nieuw convenant werd vanaf 2024 440 keuro extra voorzien.

Voor de periode 2024-2028 werd de belangrijke bestaande positie die ECOOM inneemt voor het beleidsdomein met betrekking tot 'een beleid gedreven door feiten en cijfers' verder bekrachtigd. Het geplande beleid werd uitgevoerd zoals voorzien. Hierbij leverde ECOOM een belangrijke bijdrage voor onder andere:

- Het meten en in kaart brengen van het Vlaams wetenschappelijk en technologisch potentieel op basis van gevalideerde parameters (BOF/IOF)
- Het meten en in kaart brengen van innovatie en digitalisering in Vlaanderen
- Het meten en in kaart brengen van het menselijk kapitaal
- Het meten en in kaart brengen van het Vlaams economisch weefsel
- Het meten en in kaart brengen van ondernemerschap in Vlaanderen

Dit leidde tot meerdere publicaties en beleidsrapporten die te raadplegen zijn op de website van ECOOM (<http://www.ecoom.be>)

X. LIJST MET AFKORTINGEN

- AIV	Agentschap Informatie Vlaanderen
- AMS	Antwerp Management School
- AO	Algemene Ontvangsten
- APM	Agentschap Plantentuin Meise
- BA	Goedgekeurde begroting zoals neergelegd bij Vlaams Parlement
- BA-JR	Goedgekeurde begroting inclusief herverdelingen en overdrachten, zoals opgenomen in de jaarrekening
- BBT	Beleids- en Begrotingstoelichting
- BU	Begrotingsuitvoering zoals opgenomen in de jaarrekening
- BOF	Bijzondere Onderzoeksfondsen
- CSA	Coordination and Support Action
- DAB	Dienst met Afzonderlijk Beheer
- DEWI	Departement Economie, Wetenschap & Innovatie
- ESFRI	European Strategy Forum on Research Infrastructures
- EFSI	Europees Fonds voor Strategische Investeringen
- ESR	Europees Stelsel van nationale en regionale Rekeningen
- FFEU	Financieringsfonds voor schuldafbouw en éénmalige uitgaven
- FRIS	Flanders Research Information Space
- FTI	Flanders Technology International vzw
- FWO	Fonds Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen
- GIMV	Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen
- HFB	Het Facilitair Bedrijf
- HIVA	Het Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving
- IBF	International Bioeconomy Forum
- ICPeMed	International Consortium on Personalised Medicine
- IMEC	Interuniversitair Micro-Elektronica Centrum
- IOF	Industriële Onderzoeksfondsen
- IS	Interne stromen (ESR-aggregaat)
- ISE	Inhoudelijk Structuur Element
- ITG	Instituut voor Tropische Geneeskunde
- IVA	Intern Verzelfstandigd Agentschap
- KMDA	Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde te Antwerpen
- KMO	Kleine Middelgrote Onderneming
- KVAB	Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten
- LE	Leningen (ESR-aggregaat)
- LO	Leningontvangsten
- LO	Lonen (ESR-aggregaat)
- LRM	Limburgse Reconversiematschappij
- LSM	Limburg Sterk Merk
- MoU	Memorandum of Understanding
- MVG	Ministerie Vlaamse Gemeenschap
- NAVO	Noord-Atlantische Verdragsorganisatie
- NERF	Neuro-Electronic Research Flanders
- NRW	Noordrijn-Westfalen
- O&O	Onderzoek & Ontwikkeling
- OI	Ontvangsten Interne Stromen (ESR-aggregaat)
- OJO	Omkadering Jonge Onderzoekers
- OL	Ontvangsten Leningen (ESR-aggregaat)
- OP	Ontvangsten Participaties (ESR-aggregaat)
- OW	Ontvangsten Werking en Toelagen (ESR-aggregaat)
- PA	Participaties (ESR-aggregaat)
- PIO	Programma Innovatieve Overheidsopdrachten
- PM	Gepersonaliseerde geneeskunde
- PR	Provisies (ESR-aggregaat)

- PMV ParticipatieMaatschappij Vlaanderen
- SCK Studiecentrum voor kernenergie
- SOC Strategisch Onderzoekscentrum
- SOV Site-Ontwikkeling Vlaanderen
- TO Toegewezen ontvangsten
- VABB-SHW Vlaams Academisch Bibliografisch Bestand voor de Sociale en Humane Wetenschappen
- VABN Vlaamse Adviescommissie Boekhoudkundige Normen
- VARIO Vlaamse Adviesraad voor Innoveren en Ondernemen
- VAK Gesplitst vastleggingskrediet
- VEK Gesplitst vereffeningskrediet
- VCO Vlaamse Codex Overheidsfinanciën
- VIB Vlaams Interuniversitair Instituut Voor Biotechnologie
- VITO Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek
- VLAJO Vlaamse Jonge Ondernemingen
- VLAIO Vlaams Agentschap Innoveren & Ondernemen
- VLIR Vlaamse Interuniversitaire Raad
- VLIZ Vlaams Instituut voor de Zee
- VMM Vlaamse Milieumaatschappij
- VPM Vlaamse Participatiemaatschappij
- VRT Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie
- WT Werking en Toelagen (ESR-aggregaat)

XI. BIJLAGE OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN

1. Beleids- en regelgevingsinitiatieven

Nr.	Naam Initiatief	Trekker	Inhoudelijke bepalingen	Voorziene planning / stand van zaken procedure VR	Datum inwerkingtr eding	Beleidsveld /ISE
1.	Decreet rechtsbasis GDPR	VLAIO	Decreet over de verwerking van persoonsgegevens door het Agentschap Innoveren en Ondernemen en haar partnerorganisaties, wat betreft de uitoefening van de taken van VLAIO	Definitief goedgekeurd door de Vlaamse regering op 4 april en ingediend in het parlement op 8 april	Nog te bepalen	I, II en III
2.	Aanpassingen W&I-decreet van 30 april 2009 m.o.o. regularisatie van de bepaling ivm persoonsgegevens	WEWIS	Bij gebrek aan advies van de federale gegevensbeschermingsinstantie dient artikel 2/3 van het decreet opnieuw ingevoegd te worden, deze keer na advies.	Nog te bepalen	Nog te bepalen	II en III
3.	Decreet en BVR aanpassing sectorale wetgeving m.o.o. de fusie van de beleidsdomeinen EWI, WSE en LV	WEWIS	Nav de fusie van de beleidsdomeinen EWI, WSE en LV in 2024 zal de oude terminologie in de sectorale wetgeving van deze beleidsdomeinen ook aangepast dienen te worden	Wordt in mei op de Vlaamse regering gebracht voor principiële goedkeuring.	Nog te bepalen	Alle
4.	Coördinatie decreet van 4 april 2009 betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid	WEWIS	Coördinatie - oefening van het W&I-decreet	Nog te bepalen	Nog te bepalen	II en III
5.	BVR bevordering ondernemerschap	VLAIO	Omvorming en actualisering van het BVR tot toekenning van steun aan projecten ter bevordering van het ondernemerschap	In opmaak	Nog nader te bepalen	I.2
6.	BVR ruimtelijke economische projecten	VLAIO	BVR tot regeling van het juridisch kader voor ruimtelijke economische projecten	In opmaak	Nog nader te bepalen	I.5

7.	BVR opschorting steun bij openstaande terugvorderingen	VLAIO	Maatregel om uitbetaling nieuwe VLAIO-steun op te schorten in geval van openstaande schulden in te bedden in alle steunmaatregelen	In opmaak	Te bepalen	I.1
8.	Decreet Ruimtelijke Economie	VLAIO	Diverse wijzigingen en aanvullingen, onder meer wat betreft het terugkooprecht, mogelijkheden publiek grondbeleid, BIZ-regeling en subsidieregime	Nog te bepalen		I.5
9.	BVR Subsidiëring (her)aanleg bedrijventerreinen	VLAIO	Wijzigingen als gevolg van beleidsevaluatie die nu opstart	Nog te bepalen		I.5
10.	BVR uitbreiding kmo-p voor maatwerkbedrijven	VLAIO	Uitbreiding toepassingsgebied steuninstrument kmo-portefeuille naar maatwerkbedrijven.	Wordt in mei op de Vlaamse regering gebracht voor principiële goedkeuring	2025	I.2
11.	BVR Clusters	VLAIO	Wijziging als gevolg van bereiken maximale duur van 10 jaar in GBER. Nog te bekijken of enkel duurtijd verlengd wordt, dan wel of er nog meer inhoudelijke aspecten gewijzigd zullen worden	Moet aangemeld worden bij EU om uitzondering op 10 jaar te krijgen. Voorzien in 2025	2026	III.3
12.	Decreetswijziging en in het kader van de ontbinding van VPM	EWI	Decreetswijziging ten gevolge van ontbinding VPM	Eind 2024		I.1

2. Beleidsevaluaties

Evaluaties studies aangerekend op 2024 en afgerond in 2024

1) ITG - Instituut voor Tropische Geneeskunde (EB0-1EEA2GU-IS)

Type onderzoek: Onderzoeksopdracht

Evaluatie aangerekend op: EB0-1EBA2AC-WT

Aanleiding voor de evaluatie:

Bepaling W&I-decreet en bepaling convenant 2020-2024

Beschrijving: Institutionele evaluatie gericht op de onderzoeksopdracht van de instelling en bestaande uit een ex-post- en ex-anteluit, tevens rekening houdend met de systeemdimensie en waarbij ook een panel van internationale experts werd ingezet. De evaluatie werd verder uitgevoerd door een externe consultant.

Belangrijkste aanbevelingen: ITG draagt bij aan de opeenvolgende beleidskaders, toont een sterke wetenschappelijke excellentie en heeft de eerste stappen gezet op het vlak van (meer) valorisatie van de eigen wetenschappelijke kennis. Op het vlak van pandemische paraatheid en antimicrobiële resistentie (AMR) ligt de focus van ITG in lijn met Europese en mondiale prioriteiten en speelt het een leidende rol in de oprichting van fase 3 van het "European & Developing Countries Clinical Trials Partnership"-programma (EDCTP3).

Er werd aan ITG aanbevolen om op de ingeslagen weg verder te gaan en nog sterker in te zetten op wetenschappelijke excellentie en nog meer nadruk te leggen op (en te investeren in) valorisatie van de eigene wetenschappelijke kennis.

Aanwending resultaten: Het lopende convenant werd met een jaar verlengd (tot eind 2025) en ondertussen loopt de onderhandeling voor het afsluiten van een nieuwe overeenkomst waarbij ernaar gestreefd wordt om tot één overeenkomst te komen met zowel beleidsdomein WEWILS voor de onderzoeksopdracht als beleidsdomein OV voor de basisopdracht.

2) Vlerick Business School (EB0-1EEA2KA-WT)

Type onderzoek: Wetenschappelijke onderzoeksopdracht

Evaluatie aangerekend op: EB0-1EBA2AC-WT

Aanleiding voor de evaluatie: Bepaling W&I-decreet en bepaling convenant 2020-2024

Beschrijving: Institutionele evaluatie gericht op de onderzoeksopdracht van de instelling en bestaande uit een ex-post- en ex-anteluit, tevens rekening houdend met de systeemdimensie en waarbij ook een panel van internationale experts werd ingezet.

De evaluatie werd uitgevoerd door een externe consultant.

Belangrijkste aanbevelingen: VBS draagt bij aan verschillende Vlaamse beleidsdoelstellingen m.b.t. economie, wetenschap en innovatie en aan academische excellentie. VBS heeft een duidelijke en motiverende onderzoeksstrategie ontwikkeld gebaseerd op vier pijlers (nauwkeurigheid, relevantie, bereik en verantwoordelijkheid). VBS heeft een sterke relatie met het bedrijfsleven. De organisatie van het onderzoek blijft - net zoals bij de vorige evaluatie - een aandachtspunt. De duurzaamheid van het financieringsmodel voor wat onderzoek betreft, is ook een aandachtspunt. Er werd aanbevolen om de ambities voor de toekomst verder te concretiseren met meer focus, zowel wat betreft de onderzoeks- en internationaliseringsstrategie als de governance.

Aanwending resultaten: Het lopende convenant werd met een jaar verlengd (tot eind 2025) en ondertussen loopt de onderhandeling voor het afsluiten van een nieuwe overeenkomst waarbij ernaar gestreefd wordt om tot één overeenkomst te komen met zowel beleidsdomein WEWILS voor de onderzoeksopdracht als beleidsdomein OV voor de basisopdracht.

3) Antwerp Management School - AMS (EB0-1EEA2KA-WT)

Type onderzoek: Wetenschappelijke onderzoeksopdracht

Evaluatie aangerekend op: EB0-1EBA2AC-WT

Aanleiding voor de evaluatie: Bepaling W&I-decreet en convenant 2017-2024

Beschrijving: Institutionele evaluatie gericht op de onderzoeksopdracht van de instelling en bestaande uit een ex-post- en ex-anteluik, tevens rekening houdend met de systeemdimensie en waarbij ook een panel van internationale experts werd ingezet.

De evaluatie werd uitgevoerd door een externe consultant.

Belangrijkste aanbevelingen: AMS heeft haar onderzoeksopdracht uitgevoerd in lijn met de relevante beleidsprioriteiten en positioneert zich in essentiële O&O&I-ecosystemen door actief in te zetten op netwerken en partnerschappen. AMS voert hoogkwalitatief wetenschappelijk onderzoek uit over relevante thema's en met toenemende internationale impact en heeft zeer goed gepresteerd afgaande op de KPI's. AMS opereert in een omgeving die onderhevig is aan evolutie en belangrijke uitdagingen kent. Deze groeiende uitdagingen vereisen een continue beoordeling, en zo nodig bijsturing, van de onderzoeksstrategie van AMS. Tegelijkertijd staat AMS voor een kritiek punt waarbij groei broodnodig is, zowel wat betreft VTE als inkomsten, om de missie te kunnen nastreven.

Er werd aanbevolen om een unieke, onderscheiden profilering van de AMS-onderzoeksstrategie te ontwikkelen, waarbij een verdere explicitering en uitwerking van de valorisatiestrategie ook wenselijk is. Hiervoor is een schaalvergroting van de research and valorisation (R&V) unit wenselijk.

Aanwending resultaten: Het lopende convenant werd met een jaar verlengd (tot eind 2025) en ondertussen loopt de onderhandeling voor het afsluiten van een nieuwe overeenkomst waarbij ernaar gestreefd wordt om tot één overeenkomst te komen met zowel beleidsdomein WEWILS voor de onderzoeksopdracht als beleidsdomein OV voor de basisopdracht.

4) Open Science-beleid (incl. Flemish Open Science Board (FOSB)) (EB0-1EEA2JA-WT en EB0-1EEA2JY-IS)

Evaluatie aangerekend op: EB0-1EBA2AC-WT

Aanleiding voor de evaluatie: Bepaling in de nota Vlaamse Regering betreffende de goedkeuring van het Open Science beleid

Beschrijving: Beleidsevaluatie van het Vlaamse Open Science beleid, zowel vanuit ex-post- als ex-anteperspectief, rekening houdende met de systeemdimensie en waarbij een panel van internationale experts werd ingezet. De evaluatie werd uitgevoerd door een externe consultant.

Belangrijkste aanbevelingen: Uit de evaluatie kwam duidelijk naar voren dat in de voorbije periode een significante vooruitgang werd geboekt wat betreft de inbedding van Open Science-principes in de onderzoeksinstellingen in Vlaanderen. Een belangrijke toekomstige uitdaging voor het Open Science-beleid is haar duurzaamheid op lange termijn. Financiering en investeringen in Open Science vanuit de Vlaamse begroting blijven nodig om de noden van onderzoekers en wetenschappelijk onderzoek te beantwoorden, bijvoorbeeld het onderhoud van de data-infrastructuur, het voorzien van opslagcapaciteit, het raadplegen van publicaties, enz. Het inzicht m.b.t effectieve (financiële) voordelen van het hanteren van Open Science-principes dient nog verder te groeien. Op

termijn moet het evenwel mogelijk worden dat er minder nood is aan (geormerkte) financiële ondersteuning vanuit de Vlaamse overheid.

Aanwending resultaten: Het beleidsplan Open Science werd in december 2024 met een jaar verlengd om alle partijen de nodige tijd te gunnen een onderbouwde en duurzame voortzetting van het beleidsplan voor te bereiden. Bij deze voorbereiding worden de analyses, conclusies en aanbevelingen uit de evaluatie maximaal ingezet.

5) Programma Ruimtevaarteconomie

Type onderzoek: Tussentijdse evaluatie

Evaluatie aangerekend op: EB0-1EBA2AC-WT

Aanleiding voor de evaluatie: Bepaling in de nota Vlaamse Regering betreffende de goedkeuring van dit programma

Beschrijving: Tussentijdse beleidsevaluatie van Impulsprogramma Ruimtevaarteconomie, bestaande uit zowel een ex-post- als ex-ante luik maar waarbij de nadruk vooral ex ante lag. Tevens werd rekening houdende met de systeemdimensie. De evaluatie werd uitgevoerd door een externe consultant.

Belangrijkste aanbevelingen: Het programma en de afzonderlijke luiken zijn allen van start gegaan en leveren de eerste resultaten op. De bijdrage van het impulsprogramma op de verschillende vlakken is nog vrij beperkt, maar de looptijd van het programma is nog onvoldoende lang om (meetbare) impact te hebben, maar ligt in lijn met de verwachtingen. De scores op de KPI's tonen aan dat het impulsprogramma wat betreft geleverde inspanningen tot nu toe op koers ligt. Flanders Space slaagt er met een minimale bezetting van twee VTE (en met steun van VLAIO, FWO en medewerking van de leden van de VRI) in om het programma en de afzonderlijke luiken uit te voeren. Het impulsprogramma maakt zo veel mogelijk gebruik van bestaande instrumenten bij FWO, VLAIO en het Programma Innovatieve Overheidsopdrachten (PIO). De ontwikkelings- en uitvoeringskosten zijn daardoor beperkt gebleven. De invulling van verwachtingen in het kader van Luik 5 inzake wetenschapscommunicatie steunt sterk op de inzet van vrijwilligers bij de betrokken actoren. Het impulsprogramma is mogelijk een (te) kleine en korte prikkel (korte doorlooptijd, beperkt budget verdeeld over meerdere luiken) om een blijvende (en goed meetbare) impact te bewerkstelligen op de ruimtevaarteconomie en het ruimtevaartonderzoek in Vlaanderen.

Aanwending resultaten: De analyses, conclusies en aanbevelingen uit de evaluatie worden maximaal ingezet bij het uitwerken van een voorzetting van het impulsprogramma, in lijn met de ambities die in het regeerakkoord 2024-2029 en de beleidsnota zijn opgenomen.

6) Systeemanalyse Vlaams onderzoeks-, ontwikkelings- en innovatiesysteem (O&O&I-systeem) en uitgaventoetsing in het kader van het Vlaamse beleid inzake productiviteit

Aanleiding voor de evaluatie: Aangekondigd in Beleids- en Begrotingstoelichting 2023

Beschrijving: Analyse van het Vlaamse O&O&I-systeem gekoppeld aan een uitgaventoetsing van het Vlaamse beleid inzake productiviteit. Deze koppeling werd gemaakt omdat O&O&I als belangrijke drijvers voor productiviteitsgroei worden gezien en de investering voor O&O&I in Vlaanderen zich onvoldoende lijken te vertalen in meer productiviteitsgroei. Hierbij werd een systeembenadering gehanteerd en werd de nadruk gelegd op de toekomst. Alle actoren uit de quadruple helix werden bij de analyse betrokken of bevraagd en tevens werd een panel van internationale experts ingeschakeld. Het grootste deel van de studie werd uitgevoerd door een externe consultant.

Belangrijkste aanbevelingen: Een meer strategische benadering van O&O&I-beleid met het oog op een grotere bijdrage aan productiviteit, waarbij alle actoren van de quadruple helix worden betrokken.

Aanwending resultaten: De studie werd aangewend bij het uitwerken van de Vlaamse productiviteits- en competitiviteitsagenda ("Vlaamse Versnelling") die d.d. 14.02.2025 werd meegedeeld aan de Vlaamse Regering. Het O&O&I-beleid werd hierbij opgenomen als een van de tien hefboomen om de Vlaamse Versnelling te realiseren.

Evaluaties aangerekend op 2024 en afgerond in 2025

7) Beknopte evaluatie (subsidie aan) WaterstofNet vzw

Evaluatie aangerekend op: Apparaatskredieten

Aanleiding voor de evaluatie: Interne vraag n.a.v. aflopen subsidieperiode (2022-2024)

Beschrijving: Evaluatie van de aanwending van de subsidie in de voorbije periode en de resultaten die werden geboekt en dit ten behoeve van de Vlaamse Waterstofvisie, evenals een beknopte vooruitblik op de mogelijke verdere inschakeling van WaterstofNet bij de implementatie van geüpdatete waterstofstrategie.

Deze beknopte evaluatie werd uitgevoerd door de evaluatiecel van het Departement WEWIS.

Belangrijkste aanbevelingen: WaterstofNet heeft een unieke expertise op het vlak van waterstof en heeft essentieel bijgedragen aan de strategische doelstellingen van de Vlaamse Waterstofvisie en er wordt dan ook aanbevolen om WaterstofNet opnieuw een rol te geven binnen de waterstofstrategie van Vlaanderen.

De eventuele toekomstige subsidie dient in lijn gebracht te worden met de bepalingen opgenomen in VCO.

Aanwending resultaten: De uitwerking van een waterstofstrategie is momenteel lopende en in functie daarvan zal bekeken worden of en hoe WaterstofNet hierin een rol kan spelen en welke middelen hiervoor dan zullen worden uitgetrokken.

8) Evaluatie van de (O&O&I-) projectsubsidie(s) voor de deelname aan het Europese Universiteiten-initiatief (EB0-1EEA2JY-IS)

Evaluatie aangerekend op: Apparaatskredieten

Aanleiding voor de evaluatie: Bepaling in de nota aan de Vlaamse Regering betreffende de verlenging van de subsidieperiode

Beschrijving: Evaluatie van de aanwending van de eerste projectsubsidie (d.i. periode vanaf 01/11/2021 t.e.m. 30/04/2024) en de manier waarop en de mate waarin de vooropgestelde doelstellingen van deze projectsubsidie werden gerealiseerd, en dit rekening houdend met de Vlaamse en de Europese O&O&I-beleidsdoelstellingen. Er werd eveneens gekeken naar de verwachtingen voor de toekomst op Europees niveau en van de Vlaamse universiteiten.

Deze evaluatie werd uitgevoerd door de evaluatiecel van het Departement WEWIS.

Belangrijkste aanbevelingen: De universiteiten hebben de projectsubsidie geïnvesteerd in het opbouwen van strategische capaciteit van hun onderzoeksondersteunende diensten en in het opzetten van gezamenlijke onderzoeksprojecten met alliantiepartners. De projectsubsidie heeft geholpen bij het aantrekken van extra regionale en Europese financiering en heeft - zij het vaak indirect - geleid tot nieuwe vormen van samenwerking met (één van de) quadruple-helix-actoren, voornamelijk binnen onderzoeksprojecten. De projectsubsidie heeft ook de mobiliteit van (jonge) onderzoekers en acceleratoren bevorderd, al bestaat hier wel een zekere mate van overlap met de middelen die bv. door FWO ter beschikking worden gesteld voor internationale mobiliteit.

Er werd aanbevolen om verdere financiële ondersteuning te voorzien voor het Europese Universiteiten-initiatief voor een periode van drie jaar, gezien het blijvend strategisch belang op Europees niveau en de voortrekkersrol die de Vlaamse universiteiten opnemen binnen hun allianties. Er werd eveneens aanbevolen om bij een verderzetting van de projectsubsidie de (sub)doelstellingen ervan tegen het licht te houden, om de beperkte mate van overlap met reeds bestaande (O&O&I-) financieringsinstrumenten te vermijden.

Aanwending resultaten: Het evaluatierapport werd overgemaakt aan de dossierbehandelaar (die momenteel een advies voorbereidt) en aan het kabinet. In functie daarvan kan bekeken worden of en hoe de projectsubsidie al dan niet wordt verdergezet.

Evaluaties aangerekend op 2024 en af te ronden in 2025

- 9) Evaluatie Kenniscentrum Data en Maatschappij (KDM) en het burgerwetenschapsprogramma amai! (EB0-1EEA2JB-IS, EB0-1EEA2JA-WT en EB0-1EEA2JY-IS)

Evaluatie aangerekend op: EB0-1EBA2AC-WT

Aanleiding voor de evaluatie: Bepaling W&I-decreet en bepaling convenant 2021-2025

Beschrijving: Institutionele evaluatie gericht op de opdracht van KDM en bestaande uit een ex-post- en ex-anteluik, tevens rekening houdend met de systeemdimensie en waarbij ook een panel van internationale experts wordt ingezet. Omwille van de nauwe betrokkenheid van (een van de onderzoeksgroepen van) KDM (samen met Scivil) bij het amai!-programma,

werd de institutionele evaluatie van KDM aangevuld met een evaluatie van (de werking van) het amai!-programma.

De evaluatie wordt uitgevoerd door een externe consultant.

Belangrijkste aanbevelingen: Niet van toepassing

Aanwending resultaten: Niet van toepassing

10) Evaluatie Agentschap Plantentuin Meise (EB0-1EEA2HU-IS, EB0-1EEA5HU-IS)

Type onderzoek: Onderzoeksopdracht

Evaluatie aangerekend op: EB0-1EBA2AC-WT

Aanleiding voor de evaluatie: Aangekondigd in Beleids- en Begrotingstoelichting 2023

Beschrijving: Institutionele evaluatie gericht op de onderzoeksopdracht van de instelling en bestaande uit een ex-post- en ex-anteluid, tevens rekening houdend met de systeemdimensie en waarbij ook een panel van internationale experts zal worden ingezet.

Het grootste deel van de evaluatie wordt uitgevoerd door een externe consultant.

Belangrijkste aanbevelingen: Niet van toepassing

Aanwending resultaten: Niet van toepassing

XII. BIJLAGE OVERZICHT VAN DE RESOLUTIES EN MOTIES VAN HET VLAAMS PARLEMENT

Voorstel van resolutie over de bevordering en de toekomst van de circulaire economie in Vlaanderen en Europa de bevordering en de toekomst van de circulaire economie in Vlaanderen en Europa

van Stijn De Roo, Andries Gryffroy, Willem-Frederik Schiltz, Björn Rzoska en Thijs Verbeurgt

2100 (2023-2024) – Nr. 1

Het parlement besliste om op 18 maart 2024 een Conferentie Circulaire Economie te organiseren als onderdeel van het Belgisch Voorzitterschap van de Europese Raad. 26 delegaties uit verschillende Europese parlementen en ook deze van de kandidaat-lidstaten namen deel. Er werd een beeld gegeven van de Vlaamse circulaire bedrijvigheid, ondersteund door de vertegenwoordigers van een aantal bedrijven (Indaver, Out of Use, Watt4Ever en JUUNOO) die hun circulaire praktijkcase kwamen voorstellen. Dit vormde de voorbereiding voor een Vlaamse resolutie over de bevordering en de toekomst van de circulaire economie in Vlaanderen en Europa. Deze resolutie werd aangenomen op 9 mei.

In het kader van het Belgische voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie, werd door de Belgische overheden een Europese dag georganiseerd ter uitbreiding van het World Circular Economy Forum op 17 april 2024. De Vlaamse overheid nam een prominente rol op. Onder andere de Vlaamse CE Monitor, in ontwikkeling door het Steunpunt Circulaire Economie, maakte indruk, net zoals de werking van het partnerschap Vlaanderen Circulair en de ontwikkeling van de sociale-circulaire hubs. Er waren ongeveer 850 deelnemers fysiek aanwezig en ook nog meer dan 100 volgden het evenement online.

Ook nog onder het Belgisch voorzitterschap en na discussie op het voornoemde evenement, werden de raadsconclusies circulaire economie gefinaliseerd. Deze zijn opgenomen in de herziening van het 8th environmental action programme. Ze bevatten acties en doelstellingen die over de voorzitterschapsperiodes heen lopen. Zo verankeren ze CE als een strategische keuze binnen de Europese Commissie en gaven ze een voorzet voor de toekomstige Circular Economy Act.

Verder was het departement EWI nauw betrokken bij de onderhandelingen over de Critical Raw Materials Act. Ook de implementatie wordt van nabij opgevolgd. Binnen deze Act is er aandacht voor de toeleveringsketens van grondstoffen en de ontginning binnen de EU.

Onderzoeksinstellingen en bedrijven worden gestimuleerd om te onderzoeken en te innoveren inzake circulaire economie, onder meer via specifieke oproepen van het FWO en VLAIO. Zie ter zake ook supra, punt 6 onder overkoepelende strategische doelstellingen.

Voorstel van resolutie over het versterken van de defensiegerelateerde industrie in Vlaanderen

van Sofie Joosen, Peter Van Rompuy, Willem-Frederik Schiltz, Karl Vanlouwe, Orry Van de Wauwer en Philippe Muyters

2101 (2023-2024) – Nr. 1

Met betrekking tot de aan de Vlaamse Regering gerichte verzoeken, staan verschillende elementen reeds in het Vlaams Regeerakkoord. Over alle aangehaalde elementen (1° - 10°) gericht aan de Vlaamse Regering, wordt in het Vlaams Defensieplan meer duiding gegeven.

4° Het VARIO-advies 38 geeft advies over de omzendbrief Muyters.

6° Vlaanderen blijft eveneens actief pleiten voor voldoende betrokkenheid binnen de DIRS.

7° Vlaanderen co-financiert reeds EDF-projecten.

8° Vlaanderen informeert de stakeholders reeds intensief over de opportuniteiten binnen EDF, DIANA en NIF via mailings, de NCP Flanders-website en informatiemomenten.

Voorstel van resolutie over het openen van de politieke dialoog met de Europese Commissie over de concurrentiekracht van de Europese en Vlaamse industrie

van Philippe Muyters, Peter Van Rompuy, Willem-Frederik Schiltz, Annick De Ridder, Robrecht Bothuyne en Sofie Joosen

2122 (2023-2024) – Nr. 1

Wat betreft 1°, heeft de huidige Vlaamse Regering een speerpunt gemaakt van het concurrentievermogen van onze economie (Cf. Vlaamse Versnelling en het Industrieplan in 2025).

Wat betreft 2°, hebben we tijdens het Belgische EU-Voorzitterschap de lijnen uitgezet voor een toekomstig, sterk EU-Industriebeleid. De informele Raad Concurrentievermogen in Genk, waar de EU-ministers voor industrie samenkwamen, was in deze context een hoogtepunt. Aanvullend heeft Vlaanderen de leiding genomen bij het onderhandelen van Raadsconclusies Europees Industriebeleid binnen de Raad Concurrentievermogen. Dit bood eveneens een opportuniteit om belangrijke thematieken onder de aandacht van de Europese Commissie te brengen. In de tweede jaarhelft van 2024 heeft Vlaanderen een positie aangenomen over het rapport van Mario Draghi 'The Future of European Competitiveness'. Dit Vlaams standpunt werd gedeeld met relevante Commissie-diensten.

Wat betreft 3°, heeft de huidige Vlaamse Regering een prioriteit gemaakt van administratieve vereenvoudiging (cf. Regelrecht).

Voorstel van resolutie over een efficiënte opschaling naar een slimme regio Vlaanderen

van Andries Gryffroy, Stijn De Roo, Maurits Vande Reyde, Rita Moors, Robrecht Bothuyne en Axel Ronse

2151 (2023-2024) – Nr. 1

Naar aanleiding van deze resolutie en in het licht van de beleidsambities van de nieuw aangetreden Vlaamse Regering kan in de eerste plaats worden opgemerkt dat de Vlaamse overheid, Digitaal Vlaanderen en de partners van het Smart Region Office (SRO), in het bijzonder Agentschap Binnenlands Bestuur en VLAIO, het belang van een slimme regio nog steeds onderkennen.

In dit verband is de beleidsdomeinoverschrijdende reflex onder meer gegarandeerd via verschillende governancestructuren zoals de SRO en de Smart Region Board (SRB), en via afstemming in de kerngroep Slimme Regio die wordt gefaciliteerd

door de SRO. Op een breder niveau komt dit ook tot uiting het nieuwe programma Vlaanderen Radicaal Digitaal 3. Binnen de SRO governance is onder meer ook periodieke en structurele samenwerking en afstemming met onder meer de VVSG en het Kenniscentrum Vlaamse Steden voorzien. De SRO versterkt verder ook rechtstreeks de digitale transformatie van lokale besturen via het ondersteuningsaanbod van de drie betrokken agentschappen. Waarbij gebruiksvriendelijkheid, (open) standaardisatie en interoperabiliteit centraal staat. Wat punt 2 van de resolutie betreft verwijzen we onder meer naar de SRO-strategie (zie: <https://www.vlaanderen.be/smart-region-office/strategie>) en de verschillende financiële steunkanalen zoals EFRO en City Of Things. In dit geheel krijgt ook burgerbetrokkenheid een plaats, vanuit de quadruple helix filosofie.

Inzake interoperabiliteit verwijzen we ook naar de nieuwe VRD 3 initiatieven ter zake die op de ministerraad van 21 maart werden aangenomen. De ambitie tot opschaling zit ook structureel vervat in de ambitie van een ICT-ondersteuningsstructuur voor de lokale besturen, waarvan melding gemaakt in het regeerakkoord.

XIII. BIJLAGE OVERZICHT VAN DE AANBEVELINGEN VAN HET REKENHOF

Voor het vroegere beleidsdomein EWI waren er in 2024 geen aanbevelingen van het Rekenhof.

XIV. BIJLAGE OVERZICHT VAN DE ARRESTEN VAN HET GRONDWETTELIJK HOF EN VAN HET HOF VAN JUSTITIE

Voor het vroegere beleidsdomein EWI waren er in 2024 geen arresten van het grondwettelijk hof en van het hof van justitie.

XIV. BIJLAGE OVERZICHT VASTLEGGINGEN EN VEREFFENINGEN RELANCEPROJECTEN

De VAK-boeking van 1.955.027 euro betreft de registratie van historisch VAK voor het dossier rond Bio-economie bij het FWO. De aanleiding hiervoor is de vroegere aard-5 registratie binnen het boekhoudprogramma. Tot 2024 was het niet mogelijk om het VAK van alle aard-5-begrotingsartikels (waaronder EB0-1EEA5G-IS) correct weer te geven. Hierdoor kon in het verleden het VAK niet volledig vastgelegd worden. Om dit recht te zetten werd in 2024 een éénmalige correctie van historisch verschuldigd VAK geregistreerd.

De VAK boeking van 2.350.000 euro en van 1.622.190 euro betreft de vastlegging met reguliere VAK middelen van het Fonds voor Innoveren en Ondernemen voor project HERMES en project Future Media Hubs. Deze VAK middelen werden niet uit de relanceprovisie herverdeeld.

Begrotingsartikel	Progr.	Progr. Omschrijving	VAK BU24	VEK BU24
EB0-1EEA5GT-IS	1EE190	RELANCE BUDGET 20 - BIO-ECONOMIE FWO	1.955.027	1.614.198
ECH-AEFA5NA-WT	1EF3CK	RELANCE BUDGET 20 - BIO-ECONOMIE	0	1.336.308
ECH-AEFA5NV-IS	1EF3DN	RELANCE BUDGET 20 - BIO-ECONOMIE - HOGER ONDERWIJS	0	464.000
ECH-AEFA5NX-IS	1EF3DM	RELANCE BUDGET 20 - BIO-ECONOMIE - VITO	0	327.000
ECH-AEFA5NA-WT	1EF3CM	RELANCE BUDGET 21 - UITBOUW VAN WETENSCHAPPELIJKE INFRASTRUCTUUR (ICOS, COB, ...) & PARTICIPATIE AAN INTERNATIONALE ONDERZOEKSINFRASTRUCTUREN	0	6.337.735
ECH-AEFA5NV-IS	1EF3CN	RELANCE BUDGET 21 - UITBOUW VAN WETENSCHAPPELIJKE INFRASTRUCTUUR (ICOS, COB, ...) & PARTICIPATIE AAN INTERNATIONALE ONDERZOEKSINFRASTRUCTUREN - IS HOGER ONDERWIJS	0	8.840.140
ECH-AEFA5NY-IS	1EF3CP	RELANCE BUDGET 21 - UITBOUW VAN WETENSCHAPPELIJKE INFRASTRUCTUUR (ICOS, COB, ...) & PARTICIPATIE AAN INTERNATIONALE ONDERZOEKSINFRASTRUCTUREN - IS VIB	0	1.357.637
ECH-AEFA5NA-WT	1EF3CF	RELANCE BUDGET 22 - VERSTERKING O&O BEDRIJVEN - EXTRA MIDDELEN ONDERZOEKS- EN ONTWIKKELINGSPROJECTEN	0	8.378.274
ECH-AEFA5NA-WT	1EF3DA	RELANCE BUDGET 22 - VERSTERKING O&O BEDRIJVEN - GEZONDHEID EN ZORG - COOCK, TETRA EN CLUSTERPROJECTEN	0	1.091.854
ECH-AEFA5NV-IS	1EF3CY	RELANCE BUDGET 22 - VERSTERKING O&O BEDRIJVEN - GEZONDHEID EN ZORG - COOCK, TETRA EN CLUSTERPROJECTEN	0	986.000
ECH-AEFA5NA-WT	1EF3CT	RELANCE BUDGET 23 - VERSTERKING ONDERZOEKSVELD EN VERSNELLING O&O	0	1.530.003
ECH-AECA5CP-IS	1EC3CS	RELANCE BUDGET 23 - VERSTERKING ONDERZOEKSVELD EN VERSNELLING O&O - FWO - ZWARE ONDERZOEKSINFRASTRUCTUUR	0	962.175
ECH-AEFA5NV-IS	1EF3CV	RELANCE BUDGET 23 - VERSTERKING ONDERZOEKSVELD EN VERSNELLING O&O - INTERNE STROMEN HOGER ONDERWIJS	0	1.927.574
ECH-AEFA5NX-IS	1EF3CU	RELANCE BUDGET 23 - VERSTERKING ONDERZOEKSVELD EN VERSNELLING O&O - INTERNE STROMEN VITO	0	90.000
ECH-AECA5CW-IS	1EC3CD	RELANCE BUDGET 23 - VERSTERKING ONDERZOEKSVELD EN VERSNELLING O&O - ONDERZOEKSINFRASTRUCTUUR HOGESCHOLEN	0	1.252.090
ECH-AEFA5NA-WT	1EF3CH	RELANCE BUDGET 25 - BLUE DEAL - ONDERZOEK	0	880.000
ECH-AEFA5NU-IS	1EF3CI	RELANCE BUDGET 25 - BLUE DEAL - ONDERZOEK	0	487.000
ECH-AECA5DC-WT	1EC3BU	RELANCE BUDGET 27 - BLUE DEAL - ECONOMIE	0	508.037
ECH-AEFA5NA-WT	1EF3CX	RELANCE BUDGET 47 - WATERSTOFONDERZOEK	0	7.650.000
ECH-AECA5CA-WT	1EC3BW	RELANCE BUDGET 55 - SMART CITIES	0	2.921.675

ECH-AECA5FA-WT	1EC3CR	RELANCE BUDGET 101 - INHAALBEWEGING VERNIEUWING BEDRIJVENTERREINEN	0	590.358
ECH-AECA5FA-WT	1EC3BV	RELANCE BUDGET 102 - INVESTEREN IN KERNVERSTERKING VIA PROJECTOPROEPEN	0	3.311.584
ECH-AECA5CA-WT	1EC3BL	RELANCE BUDGET 109 - ONDERSTEUNING BEDRIJVEN - UITBREIDING CONTRACT ONDERNEMERSCHAP	0	7.426
ECH-AECA5CA-WT	1EC3CB	RELANCE BUDGET 123 - CIRCULAIR BOUWEN	0	1.078.463
ECH-AECA5CW-IS	1EC3CC	RELANCE BUDGET 123 - CIRCULAIR BOUWEN - HOGER ONDERWIJS	0	311.862
ECH-AECA5CO-IS	1EC3DG	RELANCE BUDGET 123 - CIRCULAIR BOUWEN - INTERNE STROMEN VITO	0	272.626
ECH-AEFA5NA-WT	1EF3CS	RELANCE BUDGET 124 - CIRCULAIRE ECONOMIE	0	3.287.251
ECH-AEFA5NV-IS	1EF3DF	RELANCE BUDGET 124 - CIRCULAIRE ECONOMIE - HOGER ONDERWIJS	0	18.542
ECH-AEFA5NA-WT	1EF3DH	RELANCE BUDGET 133 - DIGITAAL TRANSFORMATIEPROGRAMMA VLAAMSE MEDIASECTOR	2.350.000	705.000
ECH-AEFA5NS-IS	AEF009	RELANCE BUDGET 133 - DIGITAAL TRANSFORMATIEPROGRAMMA VLAAMSE MEDIASECTOR	1.622.190	0
ECH-AEFA5NA-WT	1EF3DH	RELANCE BUDGET 133 - DIGITAAL TRANSFORMATIEPROGRAMMA VLAAMSE MEDIASECTOR	0	727.500
ECH-AEFA5NA-WT	1EF3DD	RELANCE BUDGET 134 - DIGITAAL TRANSFORMATIEPROGRAMMA VOOR DE VLAAMSE MEDIASECTOR - TETRA GROEP	0	106.000
ECH-AEFA5NS-IS	1EF3DK	RELANCE BUDGET 134 - DIGITAAL TRANSFORMATIEPROGRAMMA VOOR DE VLAAMSE MEDIASECTOR - TETRA GROEP	0	149.000
ECH-AEFA5NV-IS	1EF3DE	RELANCE BUDGET 134 - DIGITAAL TRANSFORMATIEPROGRAMMA VOOR DE VLAAMSE MEDIASECTOR - TETRA OPROEP	0	1.078.302